

Parti Grupunda dün General Kâzım Özalpın istifası işi görüşüldü

Millî Müdafaa Vekâletine emekli General Naci Tınaz tayin edildi

Parti Grupunda dünkü müzakereler

Başvekil, Millî Müdafaa Vekâletinin evrak ve mühürlerini taklid suretile teşebbüs olunan tayıre kaçakçılığı meselesini işaret ederek: «Geçen celsede hatiblerden birisi bu sahtekârlık meselesi üzerinde adliye yapılan tahkikatın tam bir serbesti içinde cereyanını temin için Millî Müdafaa Vekilinin çekilmesi lüzumundan bahsetmişti. Millî Müdafaa Vekili arkadaşımız şif muhakemenin selâmeti cereyanını temin maksadile istifa etmiştir» dedi.

Sahte mühür ve taklid imzalar

Ekrem Köniğ tarafından yapılan tayıre kaçakçılığı hâdisesinin bir resmî evrak sahtekârlığı olduğu malumdur. Yukarıda sahtekârin Millî Müdafaa Vekâleti mühürü ile Vekilin imzasını ve Hariciye Vekâleti mühürü ile Müsteşar Ağâh Akselin imzasını ne şekilde taklid ettiğini görüyorsunuz. İmza ve mühürlerin asılları aşağıdadır. Aralarında yapılacak mukayese sahtekârin ne derece beceriksizce hareket ettiğini bariz şekilde anlatacaktır.

İmza ve mühürlerin asılları

Parti Grubu dün (Anıt - Kabir) in yerini de tayin etti

Ankara 17 — C. H. P. B. M. M. grupu bugün -17.1.39- Trabzon sayısları Hasan Sakanın reisliğinde toplandı:
1 — İlk defa söz alarak kürsüye gelen Başvekilimiz Celâl Bayar aşağıdaki beyanatta bulundu:
— Geçen celsede İspanya muharibelerine tayıre teslimi maksadile yapılan sipariş Türkiye hükümeti namına göstermek için teşebbüs edilen sahtekârlık meselesinin ne suretle cereyan ettiğine dair izahat verilirken hatiblerden birisi, Millî Müdafaa Vekâletinin evrak ve mühürlerini taklid suretile teşebbüs edilen bu sahtekârlık meselesi üzerinde adliye cereyanını temin için Millî Müdafaa Vekilinin çekilmesi lüzumundan bahsetmişti. Millî Müdafaa Vekili arkadaşımız General Özalp şif muhakemenin selâmetle cereyanını temin etmek maksadile istifa etmiştir.
Başvekil, bunu müteakib aynen şunları söyledi: (Devamı 11 inci sayfa)

General Frankonun gazetesinin Türkiye hududlarına sokulmamasını istiyoruz!

Milliyetçi İspanyanın yeni bastırıldığı posta pulu. (Pulun üzerindeki resim İnebağ'da Türk donanmasının imha sını tasvir etmektedir. (Yazısı 3 üncü sayfa ada (Siyaset âlemi) sütunundadır)

Millî Şef, tarih ve dil kurumlarını himyelerine aldılar

Ankara 17 (A.A.) — Millî kültür inkişafımızda iki mühim esas olan tarih ve dil inkişablarımızla ve bu yolda devam eden ilmi çalışma-larla ötedenberi yakından alakadar olan Cümhurreisi, Millî Şefimiz İsmet İnönü, Türk tarih ve dil kurumlarını yüksek himyelerine almışlardır.

İtalya Hariciye Nazırı Belgrada gitti

Roma 17 (Hususi) — Hariciye Nazırı Kont Ciano, Yugoslavya Başvekilii Stoyadinoviç tarafından şerefine ter - (Devamı 11 inci sayfa)

Başvekilin spor işlerimiz için gösterdiği hedef

Beden Terbiyesi İstişare Heyeti dün Celâl Bayarın beyanatı ile çalışmalarına başladı

Başvekil: «Memleketimizde sporun geçirdiği tekâmül safhasının takdîrkâriyiz. Ancak hoşumuza gitmeyen noktalar da vardır,, diyor

Ankara 17 — Beden terbiyesi kanununun hususî maddesi mucibince genel direktörlüğün çalışma programile bu husustaki bütçesini ve diğer muhtelif işleri hakkında müzakere ve kararlar almak üzere teşkil edilen beden terbiyesi istişare heyeti bugün saat 10,30 da Türk Hava Kurumu genel merkez binasındaki salonda Başbakan Celâl Bayar huzuru ile ilk toplantısını yapmıştır. Başbakan Celâl Bayar açış ve mevkiine geçerek müzakereyi açmış ve şu beyanatta bulunmuştur:

«Hükümetin spora ve beden terbiyesine nasıl bir veçhe ve istikamet vereceğini Türkiye B. M. Meclisinde hükümet namına söylediğim programda izah etmiştim. Bu izah neticesi olarak da elimizde olan kanunu B. M. Meclisi bize vermiştir. Bu kanunun hükümleri dairesinde memleketimizde sporu genişletmek, tekâmül ettirmek arzundayız ve vazifemiz budur.

(Devamı 11 inci sayfa)

Celâl Bayar

MESELELER

Kelime ve istilahlarımıza artık istikrar verebiliriz

Dil araştırmalarına, derlemelere aid iş Dil Cemiyetinde kalmalı, lûgat, istilah kamusu ve gramer işi Maarif Vekilliginin kendi heyetlerine bırakılmalıdır

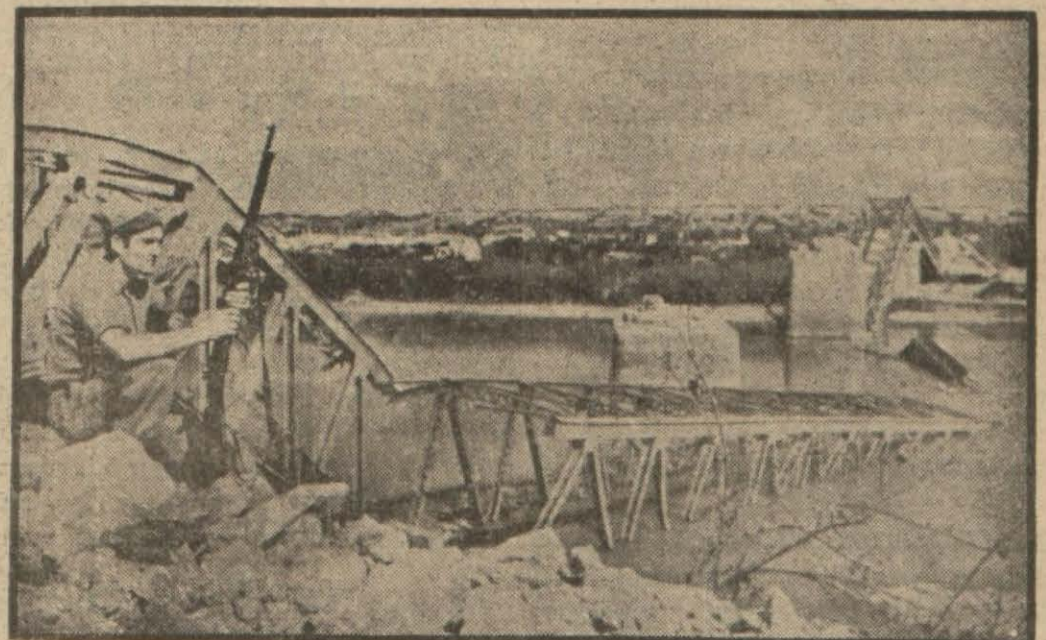
Atatürkün esprit'sine sadık kalarak davanızı halledelim. Büyük inkılabçı dil meselesile karşılaştığı vakit mürit tasfiyecileri de davalarını istedikleri gibi tecrübe etmekte serbest bırakmıştı. Nihayet Güneş - Dil teorisi imkânları ile dilimizi genişletmek ve ferahlatmak ihtiyacını en başta gene kendi hissetti ve yaptı.

Yazan: Falih Rifki Atay

1 — Reis mi, başkan mı? İdare mi, yöneter mi? Vekil mi, Bakan mı? Münetim mi? Kâtib mi, yazgan mı, sekreter zakere mi, görüşü mü? mi? Kitab mı, bitik mi? Müsteşar mı, (Devamı 11 inci sayfa)

Frankocular Barselona 40 kilometre mesafede!

Fransada endişe artıyor, ademi müdahale taahhüdünün derhal ilgasını istiyorlar

İspanyada bomba ile atılan bir köprü (Yazısı 11 inci sayfa)

Hergün

Suriyeyi umacı ile Tutmak siyaseti

Yazan: Muhittin Birgen

Ünvan ve Suriye müstemleke lerini yeniden müstemleke haline getirmek vazifesile mükellef olarak Suriyeye gönderilmiş olan Yüksek Komiser Bay Puaux Beruta gelir gelmez, evvelâ Lübnanlılara, sonra da Suriyelilere hitaben birer mesaj neşretti. Bu mesajları okuyunca şunları anlarız: «Fransa, Allahütaala tarafından küçük milletlerin refah ve saadetlerini temin vazifesile hakedilmiş bir devlettir. 918 muzafferiyetinden sonra, bu devlet, Suriye ile Lübnanı himayesi altına almış ve bu iki memleketi mes'ud, müreffeh ve müstakil bir devletle tehziz etmeyeğe ahdeylemiştir. Âlicenab Fransa, bu vazifesini ifa edecek ve bu memleketleri bir gün gelip müstakil hale getirecektir. Bugünün ne zaman geleceği belli değildir; o zamana kadar her iki memleket te sabretmelidirler.»

Güzel. Eğer her iki memleket te bu masalı dinler ve rahat rahat gözlerini kapayıp uykuya dalacak olurlarsa buna bizim diyecek hiç bir sözümüz yoktur. Yahud, sadece şunu söyleriz: «Bunu istedikler, bunu buldular!» Böyle değil de, masal ve martaval yerine hürriyet ve istiklâl isterlerse o zaman da «Allah yumruklarına kuvvet versin!» deriz. Birinci şıkta iş Suriyelilerin ve ikinci şıkta da Fransızların bilecekleri bir şeydir. Ne halleri varsa görsünler!

★

Ancak bizim ehemmiyetle alakadar olduğumuz bir nokta var ki bunu kaydetmeğe ve hattâ evvelce de muhtelif vesilelerle kaydetmiş olduğumuz için, bu defa tekrarlama lüzum görürüz. Bu nokta da şudur:

Bir zamandanberi musırran hürriyet ve istiklâli istiyen Şam hükûmetine karşı bin vâdden sonra ahiren üçüncü defa sözünden dönen Fransa hükûmetinin Suriyeyi yeniden müstemleke yapmaya mehur ettiği Bay Komiser, bu memleket halkını korkutmak için, oahsettiğimiz mesajda, sarahaten şunu söylemiştir: «Eğer Fransa, Suriyeye istiklâl verecek olursa, enternasyonal vaziyetin-bugünkü haline nazaran, memleket istilâya uğrayacak ve kendisini müdafaaya muvaffak olamayacaktır.»

Diplomat hısnile söylenen bu sözün manası çok açık olmakla beraber, belki anlamayan bulunur endişesile, komiserliğin organlarından biri olan Orient gazetesi derhal bu fikri tefsir ve izah ediyor. «Bu istilâ da ya Türk olacak, yahud Alman olacak, yahud da İtalyan olacak!» diyor.

Bu esas hakkındaki fikrimizi söylemezden evvel burada Orient gazetesinin bir terbiyesizliğine dikkati celbedelim: Almanların Suriyeyi istilâ etmeleri için tek bir yol vardır ki o da Türkiyeden geçecek. Şu halde Almanya, ya evvelâ Türkiyeyi istilâ edecek ve ondan sonra Suriyeye geçecek, yahud da Türkiyeyi, kendi emri altına alıp onu kendi namına harekete sevkleyecek demek olur. Türkiyeyi Kamerun veya Madagaskar farzetmekten başka manası olmayan bu küstahlıktan dolayı hayret etmeyiz. Çünkü Orient gazetesini bu tarzda söyleyen ruh, şeref ve haysiyet denilen şeyden haberi olmayan bir ruhtur.

★

Bahsin esasına gelince, mesele aşikârdır: Fransız müstemlekeçileri Suriyeyi yarım bir istiklâl ile dahi sevindirmek istemiyorlar. Ellerini bu memleket üzerine bütün ağırlığıyla tekrar oturtmak için kendilerine bir bahane lâzımdır. Bu bahaneyi, Türkiyeyi bir umacı şeklinde göstermekte buluyorlar. «Fransa Suriyeye istiklâli verecek olursa Türk istilâsı hazır!» diye Suriyelileri korkutmak, boş bir silâh kullanmış olmakla beraber, bu silâhı kullanan eller anonim kaldıkça, yahud gayri mes'ud ellerden ibaret bulundukça gene bir şey söylemeğe lüzum görmeyiz. Fakat, bu propaganda en yüksek bir mevkiye bulunan resmî bir ağızla söylendiği zaman, biz Orient gazetesi gibi terbiyesiz olmadığımız için, hayret ederiz.

Kaldı ki kullanılan bahane de manasızdır: Fransanın Suriyeye vereceği istiklâl, mahud mukaveleye ve onun zeyillerine göre, Suriyeyi müdafaasız bırakan-

Resimli Makale:

Bir hâdisenin hakikat olduğuna mutlak surette kanaat getirmediği bir adam hakkında fena söyleme, hâdisenin hakikat olduğuna anadıktan sonra da bunu niçin ve ne maksadla söyleyeceğini kendi kendine düşün.

Bir insan muayyen bir zaman zarfında yüz cümle söyler, yüz mütalea izhar eder, yüz hüküm verirse, kısa bir müddet içinde bu söz, mütalea ve hükümler arasında nadim olmadıklarının sayısının ancak yüzde birden ibaret olduğunu görür.

SÖZ ARASINDA

Mükâfatını karısının Elinden alan Prens

Holanda kraliçesinin kızı Prenses Jüljananın kocası Prens Bernhard Holanda hosar alayının manîah at yarışlarında, müsabakanın sonuna kadar yarışın birincisile çetin bir çekişmeden sonra bir talihisizlik eseri olarak üçüncü gelmiş, ve mükâfatını bizzat karısının elinden almıştır.

Eskiyen yıldızlar

Hollywooda dönen şayialara inanılacak olursa, bir çok tanınmış sanatçıların pek yakında pabuçları dama atılacaktır. Zira yeni ve ümit dolu yıldızlar meydana çıkmıştır.

İngiliz başvekil Çemberlayn'den Şi mali İtalyada Stresada açılan şemsiyeler sergisinde teşhir edilmek üzere, meşhur şemsiyesini rica ettiklerini, fakat başvekilin: «Şemsiyem teşhir edilmeğe lâyık olmayacak kadar eskidir» diyerek imtina bulduğunu ajanslar yazdılar. Resimde, Çemberlayn'in meşhur Münih mülâkatında yanında taşıdığı şemsiyesini görürsünüz. Filhakika başvekil, aynı şemsiyesi ile Romaya gitmiştir.

Müstemlekeçilere de şunu söyleyelim: Suriyenin günlünü kazanmak isterseniz, onu muhayyel umacılarla korkutmak yolumdan gitmeyiniz. Bunun yerine evvelâ, Fransızların kararlarını Suriyenin ekmeğiyle doyurmaktan vazgeçip bu ezilmiş insanlara hak, hürriyet ve istiklâl veriniz. Sonra da, başımızdaki gâileler yetişir, bir de Türke satışına kalkmayınız!

Muhittin Birgen

Hergün bir fıkra

Nikbinlik

Nikbin adamın cebinde parası yoktur. En mükellef lokantalardan birine girdi. Bir masaya oturdu; garsona:

— Sizde istridye var mı?

Dedi. Garson cevap verdi:

— Evet bay, var.

— Öyleyse bana en pahalısınan yemek ve içki getir; yalnız bir tabak istridye getirmeyi de ihmal etme.

Garson istenilenleri getirmeye gittiği zaman nikbin düşündü:

— İçkiyi içer, yemeği yerim, istridyelerin birinden nasıl olsa bir inci çıkar, onunla da borcumu öderim.

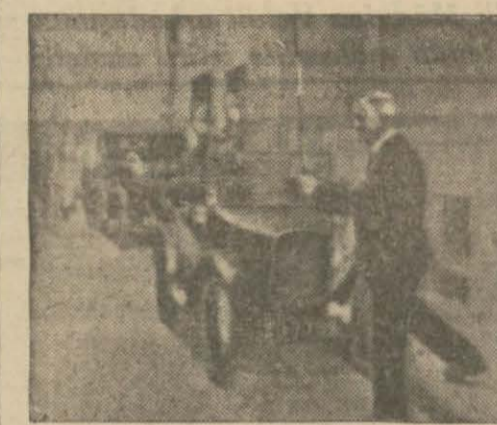
Çemberlayn'in şemsiyesi

İngiliz başvekil

Çemberlayn'den Şi mali İtalyada Stresada açılan şemsiyeler sergisinde teşhir edilmek üzere, meşhur şemsiyesini rica ettiklerini, fakat başvekilin: «Şemsiyem teşhir edilmeğe lâyık olmayacak kadar eskidir» diyerek imtina bulduğunu ajanslar yazdılar. Resimde, Çemberlayn'in meşhur Münih mülâkatında yanında taşıdığı şemsiyesini görürsünüz. Filhakika başvekil, aynı şemsiyesi ile Romaya gitmiştir.

Kalabalık caddelerde Rahatça dolaşmanın Çaresi

Londra caddelerinde seyrüsefer siyah beyaz boyalı deyneklerle idare edilir. Alil bir İngiliz gayet kalabalık olan yolda rahatça yürüyebilmek için kullandığı bastonunu, tıpkı seyrüsefer memurlarının deynekleri gibi siyah beyaza boyatmış ve bu suretle caddelerden kemalî huzurla geçmeğe başlamıştır.

Hastabakıcılar mutlaka güzel olacak

Kardif hastaneleri, yeni bir karar vermişlerdir. Bundan böyle, hastabakıcıların hepsinin güzel olması, ve daima hastalarını meilekler yakışacak bir tebessümle karşılamaları şart koşulmuş, onların sofrası hizmetlerine bakmaları, odalarına her sabah birer fincan çay götürülmesi kabul olunmuştur.

Serseri sokak köpekleri yurdu

İngilterede sahipsiz sokak köpeklerine mahsus bir yurd açılmıştır. Burada sokakta bulunan serseri köpekler beslenmekte, ve cinslerine göre ayrı ayrı hâcerelerde muhafaza edilmektedir.

Anelik yüzüğü

Avrupada kadınlar nişan halkası, düğün yüzüğü, talak yüzüğü taktıkları gibi şimdi de «anelik yüzüğü» kullanmağa başlamışlardır. Bir kadın çocuk doğurduğu zaman, kız olursa yakut, erkek olursa zümrüt taşlı yüzük takmakta, ve bunu ekseriyetle işaret parmağının yanındaki parmağa geçirmektedir.

ISTER INAN, İSTER INANMAI

Halka mahsus bir radyo tipi bulup tesbit etmek üzere İstanbulda mütehassis bir komisyon toplandı. Bu komisyon halka mahsus, 25, 30 liraya satılabilecek radyo tipini bulup tesbit ettikten sonra bu cins radyolar üzerinden gümrük ve saire rüsumu kaldırılacak, halk tipi haricinde kalacak radyo makineleri ise bugün olduğu gibi gümrük vesaire resimlerine tâbi olmak suretile serbestçe satılacaktır.

Takib edilen maksadı takdir etmemek kabil değildir: İstiyoruz ki, bütçeleri pek dar olanlar dahi birer radyo makinesi alabilsinler. Bunun için ucuz radyo makineleri gümrük resmine tâbi tutulmasınlar, mümkün olduğu kadar ucuz satılsınlar. Fakat buna mukabil lüks bir radyo

makinesi istiyenler de gümrük resmini vererek bu arzularının icablarına katılsınlar..

Düşünceye itiraz edilemez. Yapılacak şey bir an evvel tatbik mevkiine girmesini temenni etmekten ibarettir ve bize öyle geliyor ki komisyonun bu meseleyi yarım saatlik tek bir celsede halletmesi mümkündür. Bu kanaatle biz komisyonun meselâ:

— Maliyet fiatı 25 lirayı geçmeden her radyo makinesi, İstanbulda azami 30 liraya satılmak şartile bilûmum rûsumdan muafittir, şeklinde bir madde ile işin içinden çıkılabileceğine inanıyoruz. Fakat ey okuyucu sen:

ISTER INAN, İSTER INANMAI

Baba nasihatleri..

Sözün Kıyası

Kış takdis

E. Talı

Aslen nikbin olan, veyahud böyle görünmek istiyen eski bir Türk şairi:

«Mihneti kendüye zevk itmedir âlemde hîner,»
«Gamü şâdî Felek böyle gelir, böyle gider!»

Demiş. Nisbeten epey fırtınalı geçen ömrümde, bu sözleri kulağıma küpe medimeğe vakit pişman oluyorum.

Lâkin, düşüncecek olursam kabahat pek bende değil. Öyle bir devrin çocuğuyum ki, hayatımın en mühim seneleri bana bu nikbinliği verecek, bu felsefeyi benimsetecek vasıtalarla mahrum geçtim. Meselâ, çocukluğumda ve gençliğimde şu kış mevsimini, karlı, tipili günleri daima korku ile, endişe ile karşılamışım, onlardan kocunmağa alıştım. Geçen bir yazımda da ıkrar eylediğim gibi kış kendeime bir düşman belledim. Karla, soğukla temastan ürktüm.. kış, bizim çocukluğumuzda katlık, hastalık, ölüm mevsimidir: ve o vakitki dekor, âdetler, içimizdeki ki bu korkuyu, ruhumuzdaki kötü tesiri devam ettirecek, artıracak mahiyette idi.

Tandır, yahud ki mangal başında, evkenden yakılan petrol lâmbalarının öngün ışığı altında, pencerelerimizi kapalıyan fırtınanın yaman sesini daha iyi duyurduk. Dışarıda uçan lâpa lâpa karlar sanki kendi içimize yağıyor gibiydi. Sırtımıza zorla giydirilen kat kat kışınların, panuklu hırkaların, aba lâpçinlerin, pazen çamaşırların gene de bizi koruyan katil nefeslerinden koruyamıyacağımızı sanırdık.

Çocukluğun heyecanına kapılarak, kazaen, bodrumdaki merdiveni sallama edip te, mahallenin buz tutan yokuşunda kızak kaymağa gitsek tekdır edildik. Masum kar topu oyunu bile ebeveynimizin h'ddetini tahrik ederdi.

Arka arkaya, böyle birçok kışlar, koruklu içinde, «kış gününün lâlezarı» olan mangal başında kestane kavurmak, misir patlatmak, maneviyatı perişan eden kurşun masalları dinlemekle geçti, gitti.

Azıcık sıvrıldıktan, mürekkebe yazıyıpta okuduğumuzu anlamağa başladıkdan sonra edebiyatımızın kış tasvir eden parçaları içimizdeki melâl mayasını daha da kabarttı. Cenabı, Fikreti, Hâmidî okudukça kıştan, kardan büsbütün netret ettik. Gönüllerimizde bir damla nikbinlik kalmış idi ise, o edebiyatın soğukluğu ile büsbütün dondu.

Kışın güzelliğini, faydasını anlamak zevkini hakkile çıkarmak, onun hakkınıdaki yanlış kanaatleri yıkmak, bugünkü nesle nasib olacaktı!

Tabiatı, yeni bir bahara hazırlamak için, mecburi bir dinlenmeğe sevkeden bu mevsim, zamanımızın gençliği nazırında eski korkunçluğunu tamamen kaybetmiştir. Bilâkis, onu şimdi dört gözle bekleyenler, olanca şiddetle bastırılan vakit, sevinçle karşıyanlar var. Bugünün hıfzıssıhhası beşikte çocuğu bile kışın öldürücü nefeslerinden korumak çarelerini buldu; ve beşeriyet, kışın kavgasına cesurane çıkıp ta meydan okudu. Kumaz, biz eskilerin kulaklarımızı doldurarak korkunç iddiaları birer efsaneyle ibaret bulunduğu tezahür etti.

Bu inkılâbın ve bu telâkki değişikliğinin en büyük âmili, şüphesiz ki sporun Sularını dönmüş, daracık bir sahaya dumanın marifetlerini sığdıran patinaj meraklısından, dere, tepe, dağ aşan kayakçıya kadar, kış sporlarının sebatkâr şairleri, yukarıda bahsettiğim şairin kavramıdır.

(Devamı 10 uncu sayfada)

TAKVİM

İKİNCİKANUN

Rumî sene 1364	18	Arabi sene 1367
2 incikanun 5	Rosmî sene 1939	Kasım 72

ÇARŞAMBA

GÜNEŞ		Zilkade		IMSAK	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
7	21	5	59	5	59
2	14	12	59	12	59
Öğle		İkinci		Akşam	
D.	D.	S.	D.	S.	D.
Z.	12	25	14	54	17
E.	7	17	9	47	12
Yata		Yata		Yata	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
1	46	1	46	1	46

TELGRAF HABERLERİ

Fransız donanması Afrika sahillerine gidiyor

Fransız Somalisi hududunda Fransa ve İtalyanın tahşidata devam ettikleri bildiriliyor

Paris 17 (Hususî) — Fransız Soma- lisi hududundaki kuvvetleri takviye et- mek üzere gönderilmiş olan Senegalli küt'aların son kısmı bugün Somaliye varmıştır.

Bazı mahfellerde dolaşan bir riva- yete göre, İtalya da Somaliye yeni kuvvet ve büyük miktarda harb leva- rını göndermiştir.

Diğer taraftan Fransanın Akdeniz donanması birkaç güne kadar Afrika sahillerini ziyarete çıkacaktır.

Otu'z harb gemisinden mürekkebe o- lan Akdeniz filosu, ayın 22 sinde Ka- vablanka'da bulunacaktır. Filoda mev- tud bahriyelilerin sayısı on binden faz- ladır.

Fransada askerlik hizmeti

Paris 17 (Hususî) — Mecburi asker- lik hizmetini birden iki seneye çıka- rana muvakkat nizamnamenin müddeti sona ermiş olduğundan, bu müddet gayrimuayyen bir zaman için uzatıl- mıştır.

Sinaî müesseseler için yeni bir karar

Ecnebi mütehassıslara mukabil verilecek Türk mü- tehassis yetiştirme ücreti

Ankara 17 (Hususî) — Birinci sınıf evsafı haiz olmayan sinaî müesseselerin kullanacakları ecnebi mütehassıslara mu- kabil verecekleri mütehassis yetiştirme ücretleri hakkında hazırlanan kararna- me Heyeti Vekilece tasdik edilmiştir. Ka- rarname esasları şudur:

Madde 1 — Sinaî müesseselerle, sigor- ta şirketlerinde kullanılan ecnebilere mukabil Türk memur ve mütehassis ye- tiştirilmesi hakkındaki kanun mucibince birinci sınıf sinaî müessese evsafını haiz bulunmayan diğer bilümmü sinaî mües- seselerde kullanılan ecnebi müte- hassis için hazırlanacak tediyesi icab eden mütehassis yetiştirme ücreti şu şekilde tesbit edilmiştir:

Mütehassis mühendis ve mütehassis usta için aylık ücreti 20 lira.

Madde 2 — Yukarıda yazılı ücret bi- rinci maddede yazılı müesseselerin bir- den beşe kadar kullanacakları ecnebi mütehassıslar ve montörlere aid olup bu- danı aşan fazla mütehassis ve montör kullanacak sinaî müesseseler fazlası için şu tarife mucibince ücret tediyede- ceklerdir:

6 dan yukarı kullanılacak mütehassis ve montörlerin her biri için aylık 5 lira.

Madde 3 — 1055 sayılı tevkiki sanayi kanununun 2 nci maddesinin birinci ben- dinde yazılı birinci sınıf evsafı haiz bu- lunan sinaî müesseseler çalıştırdıkları ec- nebi mütehassis ve montörler için 5/5/938 tarihli ve 2-8738 sayılı kararna- mede yazılı ücretleri tediyedecekler- dir.

Şebekenin Islâh ve tamiri tramvay şirketine ihtar edildi

Son günlerde tramvay arabalarının sık sık yoldan çıkması ve teknik arıza- lara uğraması alâkadar makamatin nazart dikkatini celbetmiştir.

Haber aldığımız göre Nafia Veka- leti Beyoğlu dördüncü noterliği vasıta- lıyla şirkete yapıldığı bir protesto tabli- lîhmalikârklarını devama müsaade edilemeyeceğini anlatmıştır.

Vekâlet şebekenin derhal tamiri ve islahını istem ve aksi takdirde ciddi tedbirler ittihazına mecbur kalacağını bildirmiştir.

Orta Avrupada ciddi hadiseler

Karpatlar Ukranyasında Macarlar ve Lehler tahşidat yapıyorlar

Prag 17 (A.A.) — Karpatlaraltı Uk- ranyasının matbuat bürosu, Karpatlar - altı Ukranyasının şimal ve cenub hu- dudlarında Polonya ve Macar küt'aları ta- rafından mühim hareketler ve tahşidat yapıldığını bildirmektedir.

Polonya Ukranyasında ciddi bir hâdise Varşova 17 (A.A.) — Polonya Ukran- yasında kâin Urmanda ciddi bir hâdise olmuştur. Bu civarda bir Ukranya çete- si belediye idaresine mensub bir şoföre taarruz etmiş, şoför de mütecavizlerden birini öldürmüştür. Ukranya halkı Po- lonya mektebinin camlarını kırmıştır. Polis müdahale ederek ateş etmiş ve nü- mayişçilerden bir kaçını öldürmüştür.

İngiltereyi karanlıkta bırakmak için hazırlanan suikastler

Dokuz yerde bombalar patladı, fevkalâde tedbirler alındı

Londra 17 (Hususî) — Memleketi r- şiksiz bırakmak için Birmingham, Li- verpul, Manchester, Northumberland ve Londra gibi mühim şehirlerde elektrik merkezlerini berhava etmek üzere son 2 gün zarfında dokuz teşebbüs yapı- lmıştır.

İsmi geçen şehirlerin muhtelif semt- lerinde, meçhul eller tarafından konu- lan bombalar patlamıştır.

İrlandalı gizli askerî teşkilâtı tara- fından tertib edildiği anlaşılan bu su- ikastlerin önüne geçmek ve faillerini meydana çıkarmak üzere sıkı tedbir- ler alınmıştır.

Elektrik, radyo ve telefon santral- larının önünde nöbetçi polisleri ikame edilmiştir.

Londrada, Başvekâlet dairesile White- Hall de muhafaza altına alınmış- tır.

Yeni vapurlar

İstanbulda tetkikat yapan komisyon ne için teşkil edildi?

Ankara 17 (A.A.) — Almanya'da yap- tırılarak memleketimize getirilen va- putlardan bazısının mukarrer şartname ve mukavelemeye uygun olmadıkları yolunda ileri sürülmüş iddiaları tetkik maksadıyla bir komisyon teşkil edilmiştir.

Bu komisyon, mezkûr iddialara bilhas- sa mevzu teşkil eden «Etrusk» vapuru hakkında İstanbulda tetkikata başla- mıştır.

Teşkil maksadı bundan ibaret olan ko- misyona 17/1/939 tarihli (Son Posta) ga- zetesinde bunun haricinde atfedilen iş- tîgal ve tetkik mevzularının hakikate uy- gun olmadığını beyana Anadolu ajansı mezdur.

Arab konferansı

Londraya gidecek murah- haslar dün Kahirede toplandılar

Londra 17 (Hususî) — Burada topla- nacak olan Arab konferansının murah- hasları, bugün Kahirede Mısır başvekili Muhammed Mahmud Paşanın riyaseti al- tında ihzârî bir içtima akdetmişlerdir.

Murahaslar, Londra konferansında takib edilecek hattı hareketi kararlaştır- mışlardır.

Toplantıyı müteakib, murahhaslar öğ- le yemeğini sarayda kral Faruk ile bir- likte yemişlerdir.

Devlet Şûrası namzedleri

Muhtelit encümen listede değişiklikler yaptı

Ankara 17 (Hususî) — Adliye ve dahiliye encümenlerinden müteşekkil muhtelit encümen bugün toplanmış ve Devlet Şû- rası namzedleri listesinde azalıklar kus- mında değişiklik yapılmıştır. Yeni namzed listesi yarın meclis umumî heyetinde ya- pılacak seçime esas olacaktır. Devlet Şû- rası azalıkları için gösterilen otuz nam- zeden seçim neticesinde şu zatlara ka- zanmaları ihtimali kuvvetlidir:

Şûra başmuavinlerinden Talât ve Mem- duh, eski valilerden Merkez Bankası mü- rakibi Naci, Ankara ikinci hukuk mah- kemesi reisi Naili, nafia tefiş heyeti rei- si Şefik, nafia hukuk müşaviri Avni, ma- liye hukuk müşaviri Kemal, dahiliye tefiş heyeti reisi Talât, mülkiye başmü- fettişlerinden Ali Server, eski posta, teigraf müdürü Necib Cemil.

Doktorlar ve eczacılar arasında yeni tayin ve nakiller

Ankara 17 (Hususî) — Ankara Do- ğumevi mütehassıs muavini Arif Süzen Malatya doğumevi baştabibliğine, Adana memleket hastanesinde Sadeddin Akkaçın istifasının kabulüne, Bolu mem- leket hastanesinden Arif Yaman İstan- bul limanı bakteriyoloji müessesesi mü- dürlüğüne, Pendik belediye tabibi Sa- deddin Kocerin istifasının kabulüne, Trabzon verem mücadele dispanseri baş- tabibi Suad Atay Amasya memleket hastanesine, Karamürseldin Raik Dik- menoğlu Yenişehir hükümet tabibliğine, Mudanya tabibliğine, Keleşyerden Müm- taz Gürsoy Yalova hükümet tabibliğine, Gedizden Hüsnü Aydın Mudanya hü- kûmet tabibliğine, nisaiye mütehassısı Hüüsi Gökten Ankara doğumevi mü- tehassıs muavinliğine, İstanbul ak- liye Hastanesi mütehassısı Emin Nasib, İstanbul belediye nuayene komisyonu asabiye mütehassıslığına, An- kara Nümune hastanesinden Ali Rıza Hiyikoğlu Erzurum doğumevi çocuk mü- tehassıslığına, Manisa doğumevi çocuk mütehassısı Raif Yesari baştabibliğe a- sıleten, İstanbul merkez hükümet ta- bibi Süreyya Onat İstanbul sıhhat mü- dür muavinliğine, Erzurum doğumevi doğum mütehassısı Asım Aral baştabib- lige, Erzurum doğumevi çocuk mütehas- sı İlhami Balıkesir doğumevi çocuk mütehassıslığına, Gönen hükümet ta- bibi Celâl Baysun Erzincan sıhhat mü- dürlüğüne, Kayseri memleket hastanesi operatörü Veliyeddin Uğuz Burdur memleket hastanesine, Rize sıhhat mü- dürü Vehab sınıfının üçüncüye, maası- nın 70 liraya çıkarılmasına, Malatya do- ğumevi mütehassısı Etım Manisa do- ğumevine, Akhisar hastanesine Hakâri eski eczacısı Celâl, hükümet ta- bibi Hümi Tamtürk Urfa sıh- hat müdürlüğüne, Ankara Nü- mune hastanesinden Mediha Erdem Kay- seri memleket hastanesine, Niğde mem- leket hastanesinden Razi Derin Antalya memleket hastanesine, Kastamonu mem- leket hastanesinden Turan Çözgen Muğ- la memleket hastanesine, Elâzığ akliye hastanesinden Sami Eriman Kastamonu memleket hastanesine, eczacı Hayriye Öktem Zonguldak hastanesine tayin ve nakledilmişlerdir.

Ankara 17 (Hususî) — Devlet Demir- yollarının Almanya'ya 16 milyon liralık yaptığı vagon ve lokomotif siparişleri a- rasında 160 kişi istiaab eden motörlü tren- ler de vardır. Bunlar 1940 bidayetinde memleketimize gelecek ve önce İstanbul- Ankara arasında işliyecektir. Bu suretle Ankaradan İstanbula sekiz saatte gitmek kabil olacaktır.

Ankara - İstanbul yolu sekiz saate iniyor

D. D. yolları 160 kişi alabilecek motörlü trenler getiriyor

Ankara 17 (Hususî) — Devlet Demir- yollarının Almanya'ya 16 milyon liralık yaptığı vagon ve lokomotif siparişleri a- rasında 160 kişi istiaab eden motörlü tren- ler de vardır. Bunlar 1940 bidayetinde memleketimize gelecek ve önce İstanbul- Ankara arasında işliyecektir. Bu suretle Ankaradan İstanbula sekiz saatte gitmek kabil olacaktır.

Maliye Vekilinin istifa edeceği yalan

Ankara 17 (A.A.) — Maliye Veki- linin istifasına aid ve onu müteakib bazı tayinler ve intihablar vukua ge- leceğine dair (Son Telgraf) gazetesinde, bugünlerde mutad olduğu veçhile sanıldığı yazılan hadüdisin şa- lan olduğunu bildirmeğe Anadolu A- jansı memur edilmiştir.

Komisyonculuğun ilgası kararı mahallî idarelere ve belediyelere de şamil

Ankara 17 (Hususî) — Mübayaatta ko- misyonculuğun ilgası hakkındaki kararın mahallî idarelere ve belediyelere şamil olduğuna dair Dahiliye Vekâleti alâka- darlara bir tamim hazırlamaktadır.

Mısır Kredi Fonsiye tahvilleri çekildi

Kahire 17 (A.A.) — Yüzde 3 faizli ve ikramiyeli Mısır Kredi Fonsiye tahvilleri- nin 16/1/1939 tarihindeki keşidesinde: 1903 senesi tahvillerinden 433.260 nu- mara 50,000.

1911 senesi tahvillerinden 296.209 nu- mara 100,000 frank kazanmışlardır.

Belediye reis muavini değişti

Belediye reis muavinlerinden Rauf Demirtaşın Sivas vilâyeti idare heyeti azalığına tayini yüksek tasdikte iktiran etmiş ve Dahiliye Vekâleti keyfiyeti vilâyete tebliğ etmiştir.

Haber aldığımız göre Rauf Demirtaş- ın tebdili İstanbul belediyesindeki son değişikliklerle alâkadar olmayıp, Vekâ- letce görülen lüzum üzerine vukubul- muştur. Bu hususta vali Lütfi Kırdar gazetecilere:

«— Bay Rauf Demirtaş dürüst ve iyi bir arkadaşdır. Kendisinin tebdili hak- kında belediye reisliğine bir müraacaa- ti yoktur ve Sivas idare heyetine tayini münhasıran Vekâletce görülen lüzum üzerinedir.» demıştır.

Siyaset ALEMİNDE

● General Frankonun gazetesinin memlekete sokulmamasını istiyorum

Yazan: Selim Ragıp Emeç

General Frankonun İspanyada tesisine çalıştığı idarenin bir çok içtimal islahat- tedbirleri almakia meçgul olduğuna yazan ve her tarafta bedava dağıtılan bir gazetesi vardır. Adı «Garb» dir. Bu gazetenin on İkincikanon tarihli nüshası, «Milliyetçi İspanya» nın iki yeni posta pulunu tedavül mevkiine çıkardığını memnuniyetle haber veriyor ve şu saurları yazıyor:

«Her iki mevzuun intihabında mes'ud bir remzın tesiri olmuştur. On altıncı as- ırda Türklerle Berber diyarının korsan- ları Akdenizde ticarete büyük sekte ve- riyorlardı. Şarikenin bu daimi tehlikeyi izale etmek için sarfettiği bütün gayret- ler semeresiz kalmıştı. İkinci Filip, ha- sımların bazan galibiyet ve bazan da mağlûbiyet ile devam eden bu müca- deleyi idame etti. Maamafih İspanya kralı garbi Akdenizi düşmanlarında te- müzmeliye muvaffak oldu. Fakat Türkün hakimiyetine bir nihayet vermek için bir ittifaka lüzum vardı. Bu ittifak 1571 de Venedik cümhuriyetile Papa beşinci Pi ve ikinci Filip arasında aktedildi. İkinci Filipin kardeşi olan Avusturyalı Don Juan heyeti seferiyenin kumandasını deruhd etti.

250 gemi ve 80,000 mürettebattan mürekkebe kudretli bir donanma, bilâha- re Türklerle karşılaştığı İnebahtıya mü- teveccihen Arnavudluk şahillerine doğ- ru hareket etti. Avusturyalı Don Juanın kumandası altındaki Papa kuvvetleri, Marko Antonyo Kolonna, Venedikliler de Jakobo Forkarininin sevk ve idaresile mucizeolar yarattılar. Türk donanması ma- ha edildi ve 12,000 hristiyan esaretten kurtarıldı.

Şimdi, İspanyada Avrupalının komü- nizm aleyhdarı en maruf simaları bir kongre aktedeceklerdir. Sevil veya San- tanderde toplanacak olan bu kongre, si- yasi sahada sayanı dikkat bir tezahür o- lacaktır. Bu suretle müşterek düşmana karşı yeni bir birlik kurulacaktır. İne- bahtıda hristiyanlar Türke karşı harbet-mişlerdi. İspanyada da, yeni müttefikler, fikri sahada umumun düşmanı olan Marksist ihtilâline hücum edeceklerdir. Şimdiye kadar misli görülmemiş böyle bir teşekkülün menfaati için tedavüle çı- karılan bu iki pul hakkında Juan ve iki mevrulan, Avusturyalı Don Juan ile İne- bahtı harb sahnesinin intihab edilmiş ol- duğu daha iyi anlaşılır. ilh...»

Millî hüviyetini muhafaza ve idame gayretile mücadele haklığını iddia eden Franko İspanyasının aktifte nasıl kör bir taassubla mütehassis olduğunu yu- kariya kaydettiğim satırlar kâfi bir vuz- uhla gösteriyor. Ve düşünk düşmanın bugün de aynı düşman olduğunu, her şartında hissettiriyor. Bu bahiste fazla bir şey yazmaya lüzum görmüyorum. Fak- kat yabancı olduğumuz karma karışık bir davanın tâ harimimize kadar gelip girecek propagandasını yapan ve bunu yaparken misafireten dahil olduğu bu memlekete hakaret eden bir kâğıd parça- sının, hiç olmazsa bundan böyle dühül- ne müsaade edilmemesini ve ne kızıl, ne yeşil, ne ak, ne mor, fakat sadece milli- yetperver bir Türk yurddaşı sıfatile alâ- kadarlardan istiyorum.

Selim Ragıp Emeç

Orta okul şahadetname'eri puldan muaf tutuluyor

Ankara 17 (Hususî) — Maarif Vekâ- leti orta okul şahadetnamelerinin pul- dan muaf tutulması için alâkadarlara bir tamim yapmıştır.

Acıklı bir ölüm

Manifatura tüccarlarımızdan Feyzi Nâsir henüz hayatının ilkbaharında anı olarak bu gece vefat etmiştir.

Cenâzede 18/1/939 çarşamba günü saat 15 de ikindi namazını müteakib Fatih camii şerifinden kaldırılarak Edirnekapı aile kabristanında defne- dilecektir. Cenabıhak gariki rahmet eylesin. Kederdide ailesine sabır ve tahammül dileriz.

Bu sene seyyah akını erken başlayacak

Belediye turizm şubesi şimdiden tedbirler alarak seyyah uğrağı olan yerlerde tetkikata başladı

Seyyah mevsimi yaklaşmakta oldu. Şundan belediye turizm şubesi şimdiden tedbir almaktadır. Bazı ecebi vapur acentaları İstanbula uğruyacak gemilerinin listelerini belediyeye vermişlerdir. Bu listelere göre ilk seyyah gemisi on beş Şubat'ta gelecektir. On beş Şubat'ta İlanımıza uğruyacak olan Kont di Sawa seyyah gemisinden sonra Satorina on Martta, General Fon Ştoyben ve Milvoke on beş Martta, Stuben on üç Nisanda İlanımıza uğruyacaklardır.

Bu sene seyyah akını erken başlayacaktır. İstanbula gelen malumata göre bu yıl seyyah mevsiminde İstanbula en ziyade Alman ve İtalyan seyyah gemileri ziyaret edecektir. Bu gemilerle en fazla İngiliz, Amerikan ve Alman seyyahları bu mevsimin başlıca seyyah gruplarını teşkil edecektir.

Belediye turizm şubesi müdürlüğü seyyahların şehirde kolayca gezebilmeleri için tertibat almaktadır. Seyyah uğrağı

olan yerlerde fakirler ve kimsesizlerin birikmesine meydan verilmeyecektir. İstanbula bu gibi semtleri şimdiden tetkik edilmektedir.

Önümüzdeki seyyah mevsiminde İstanbula en ziyade İngiliz seyyahları geleceğinden İngilizceye vâkıf tercümanların sayısı çoğaltılacaktır. Turizm müdürlüğü İngilizce bilen tercümanların listesini hazırlamıştır. Seyyah uğrağı olan Mevlevhane civarında köylüler toplanmakta, pazar manzarası görülmektedir. Turizm müdürlüğü bu pazarın başka tarafa nakledilmesini alâkadarlardan istemiştir.

Seyyah uğrağı olan cami, çeşme ve diğer tarihî âbidelerin etrafındaki yıkık döğük evlerin, harabe ve manzarası çirkin arsaların yerleri tesbit edilmektedir. Her şeyden evvel sayyahların güzel manzaralarla karşılaşmaları imkânları aranacaktır.

Müteferriklik :

Ereğlide karaya oturan bir vapur daha kurtarıldı

Son fırtına esnasında Ereğlide karaya oturan gemilerin kurtarılması işine devam olunmaktadır. Bu gemilerden 2302 tonluk Sadızkadere'ye aid Şadan vapuru, Türk gemi kurtarma şirketinin Hora ve Alemdar gemilerinin yedi gündenberi devam eden sürekli çalışmaları sonunda dün sabah kurtarılmıştır. Gemi «Uzun-kumluk» denilen mevkiye karaya bir kaç metre mesafede ve sahile müvazi olarak oturmuştur.

Bugün de Mete ve Samsun vapurlarının kurtarılmasına başlanacaktır. Tam Ereğli önünde kayalara pek yakın bir yerde oturmuş ve en ziyade hasara uğramış bulunan «Kaplan» ve «Galata» vapurlarının kurtarılması çok güç olduğundan sona bırakılmıştır.

Tramvay arabalarına çöp kutusu konulacak

Belediye, tramvay arabalarında biletlerin atılması için birer çöp kutusu buldurmamasını tramvay şirketinden istemiştir. Bu teklife göre durak mahallerinde bulunan çöp kutuları kaldırılacak, arabalarda birer çöp kutusu buldurulacaktır.

Makine şubesi müdürü dinlenildi

Belediye makine şubesi müdürü Nusret'in ihmal ve vazifesini suiistimalden dolayı açığa çıkarıldığını yazmıştı. Müfettişlerin bu husustaki raporu vilâyet idare heyeti tarafından tetkik edilmiştir. Dün Nusret vilâyete çağırılmış, vilâyet idare heyeti tarafından dinlenilmiştir.

Samsun Halkevinin yıllık balosu

Samsun (Hususî) — Halkevi sosyal yardım komitesi tarafından yılbaşı gecesi tertib edilen balo çok iyi geçmiştir. Resmimiz baloda bulunanlardan bir gurupu yeni yılı kutuladıktan sonra binada göstermektedir.

Bir kamyonet birbiri ardısıra 3 evin duvarına çarptı

Dün, Şehremininde birdenbire harekete geçen bir kamyonet üç evin duvarlarını parçaladıktan sonra, durdurulmuştur.

Bu civarda Günaydın sokağında elektrik cereyanı vermek üzere gelen elektrik müdüriyetine aid 236 sayılı kamyonun şoförü içeride bulunmadığı sırada şoför muavini Süreyya, dikkatsizlikle marşa basmıştır.

Kamyonet bir anda harekete gelince, sokak çahilindeki 17 numaralı Mehmed Sadığin, bunu müteakib 24 sayılı Sultanın ve Hamdinin ev duvarlarına çarparak, her üç duvarı da kısmen yıkmış ve kamyonet te hasara uğramıştır.

Şehir işleri :

Sokakları sulamak için yeni hortumlar alındı

Geceleri sokakları yıkamak için belediye tarafından satın alınan hortumların tecrübeleri bugün İtfaiye Müdürlüğünde yapılacak, bilâhare şubelere dağıtılacaktır. Caddelerdeki yangın muslukları elliser metre birbirine yaklaştırıldıktan sonra evvelce alınıp da kullanılmayan on ikiser metre uzunluğundaki hortumlar da geceleri çalıştırılacaktır.

Belediye Muhasebe Müdürlüğü şubeleri tetkik ediyor

İstanbul Belediyesi muhasebe müdürü Muhtar, şubeleri tetkik etmektedir. Tetkiklerin neticesinde hazırlanacak raporda muhasebe işlerinin ne yolda gittiği belli olacaktır.

Sihhat konsolosluk vize'leri kaldırılan memleketler

Sihhat patenteleri üzerine yapılan konsolosluk vizelerini kaldırılan beynelmül itilâfnameye 1938 aynı senenin Ağustos ayı nihayetine kadar Romanya, Bermudes, Hong-Kong, Malezya müteferrik hükümetleri ile Malta, Senvensan, İngiliz Somalisi, Himya, Tanganika, İngiliz Güyanı, Kıbrıs, Zengibar himayesi, İngiliz Hondurası, Seylân, Cebelütta-rik, İngiliz şimal Borneosu memleketlerinin de iltihak eylemiş oldukları anlaşılmıştır.

Yeniden yapılacak yo'ar

Üsküdar - Sile yolu üzerinde Üsküdar'dan Ömerliköyüne kadar imtidad eden yolun bir kısmı 16 bin liraya müteahhide ihale edilmiştir. Kısıklı ile Ümraniye arasındaki yolun keşfi yapılmıştır. Paşabahçe ile Beykoz arasındaki yolun şimdilik 6 metre genişlikteki kısmı yapılacaktır.

Yeni neşriyat

Annelere öğütler — Çocuğun ilk doğduğu günden bir yaşına kadar çocuğa nasıl bakılacağını 12 kitabda ve ayrıca «Mama»ların nelerden ve nasıl ihzar edileceğini, çocuğun besleme usullerini öğreten (Annelere öğüt) adlı kitaplar yeniden bastırılmıştır.

Gürbüz evlâd yetiştirmek için bütün alleleri ilgilendiren şimdiki kadar on binlerce tevzi edilen bu kitaplar meccanen dağıtılmaktadır.

Ohuş — Ankarada çıkmakta olan bu edebiyat ve fikir mecmuasının 2 inci sayısı in-tişar etmiştir.

Çocuk — Çocuk Esirgeme Kurumunun bu haftalık çocuk mecmuasının 121 inci sayısı dolgun yazılarla çıkmıştır.

Ükü — Bu Halkevleri mecmuasının 71 inci sayısı çok mütelevvi bir münderecatla çıkmıştır.

Kredi anlaşmasının imzası piyasada müsaîd bir hareket husule getirdi

Yeni kredi anlaşması Almanya'ya yapılacak ihracatın bedelinin derhal tediyesinin temini ihracatı artıracak

Geçen Birinciteşrin ayında Alman İktisad nazırı doktor Funkun memleketimiz: ziyareti esnasında esasları tesbit olunan ve bir müddettenberi Berlinde Türk - Alman heyetleri arasında teferüatı görüşülmekte olan 150 milyon marklık kredi anlaşması müzakerelerinin iyi bir şekilde bitirilerek, anlaşmanın imzalandığı haberi piyasamızda büyük bir memnuniyet uyandırmıştır. Dün bu hususta kendilerile görüştüğümüz Almanya ile iş yapan ihracatçılarımız yeni anlaşmanın iki memleket arasındaki iktisadî münasebatın inkişafına çok hizmet edeceğini ve ilk tesir olarak Almanya'ya ihracı mutad emtiada derhal bir canlılık kaydolduğunu söylemekteyiz.

Yeni kredi anlaşması sayesinde ihracat tacirlerimizin Almanya'ya gönderecekleri malların bedellerini derhal almaları mümkün olacağı için, bu memlekette ihracatımızın bir hayli artacağı muhakkak görülmektedir.

Esasen geçen Ağustos ayından itibaren mer'iyete geçen Türk - Alman ticaret anlaşmasından sonra iki memleket arasındaki münasebat tarafeynin müşterek menfaatine uygun olarak güden güne inkişaf etmekte idi. Yeni kredi anlaşması, iki devlet arasındaki tabii ekonomik münasebatı bir kat daha derinleştirecektir. Almanya'dan temin edilen ve Türk parası ile 75 milyon lira mikdarında bulunan yeni kredinin mühim bir kısmı memleketimizde sınıf kalkınma plânlarının tahakkukuna sarfolunacaktır. Kredi anlaşması müzakereleri için Berlin'e gitmiş olan Hariciye Vekâleti umumî kâ-tibi Numan Rifat Menemenciog'unun riyasetindeki heyetimiz de bugünlerde şehrimize dönecektir.

Nevyork sergisine eşya gönderilmeğe başlandı

Beynelmül Nevyork sergisinde Türk pavyonunda teşhir olunacak nümunele-

rin Amerikaya gönderilmesine başlanmıştır. Sergi için Türk tiftik ve yapıtlarından da nümuneler hazırlanması ve bunların Türkofis kanalı ile Amerikaya gönderilmesi alâkadarlara bildirilmiştir.

Kıymeti ve sikleti az eşyadan menşe şahadetnamesi aranılmıyacak

Vekiller Heyeti, kıymeti 50 liraya kadar olan posta paketleriyle, şimendöfer ve hava yolu ile gönderilen ve sikleti beş kiloyu geçmeyen eşyadan menşe şahadetnamesi aranılmamasını ve klering yolu ile gelen bedellerinin menşe şahadetnamesi sorulmadan tediy edilmesini kararlaştırmıştır. Keyfiyet Gümrük İnhisarlar ve İktisad Vekâletlerinden şehrimizdeki alâkadarlara bildirilmiştir.

6000 balya tiftik ihraç edilecek

Son günlerde Almanya'dan şehrimiz piyasasına keçi derisi üzerine teklifler gelmeğe başlamıştır. Bu hususta Almanya tacirleri ile anlaşıldığı takdirde yakında Almanya'ya keçi derisi ihracatına başlanacaktır.

Diğer taraftan Alman permi dairesi şehrimizdeki 6 firmaya yeniden beheri 1000, balyalık olmak üzere 6000 balyalık tiftik permisi göndermiştir. Permilere gelen tiftiklerin ihracına bugünlerde başlanacaktır.

Orhangazide güzel bir köy

Orhangazi, (Hususî) — Mıntakamızda yenilikleri ile bir kasaba manzarası arz eden Söğüz Müslim köyü Gemlik ve Yenineşir yolu üzerinde zeytincilikle işgillenen ve dört fabrikası mevcut olan bir köydür. Çahşkan muhtarı Hacıbey köyün imarı için bir plân hazırlamıştır. Köy halkı Merinos yetiştirmeye de başlamıştır.

VEFAT

Bir ara müteakibe esnasında Meşihat meclisi azalığında ve eski Darülhakeme riyasetinde bulunmuş olan Şibinkarahisarlı Bay Rasim Avni hoca, Mahmudpaşada, Yeşildi- rekte, Caferaga sokağında mısafirlikte iken vefat etmiştir. Cenazesi bugün Cerrahpaşa hastanesinde teşhiz ve tekfin edilerek Mevlevihanekapısına nakil ve orada defnedilecektir. Allah rahmet eylesin.

ŞEHİR TİYATROSU
Tepebaşı Dram akşam S. 20,30
HAYDUTLAR
İstiklâl caddesi Komedi
Gündüz S. 14 Çocuk tiyatrosu
Gece S. 20 30
OĞLUMUZ

ERTUĞRUL SADİ TEK TİYATROSU
Taksimde bugece
(KİSMET)
Vodvil 3 perde
Pek yakında: İnsan Mabut

TURAN TİYATROSU
Bu akşam
Ses Kraliçesi Hamiyet Yüceses ve arkadaşları
İsmail Dümbüllü
Cemal Sahir birlikte
İki oyun birlikte
AZAP 1 P.

CİCİ BİCİ Komedi 8 P.
Düet Varyete Şanto

TEŞEKKÜR

Sevgili yavrumuz Asım'ın anı ve elim kayıpla yanan kalblerimizi tesellihle kayışan, cenazesinde bulunan, mezarını süslemek için çelenk gönderen, telgraf ve mektubla acımıza iştirak eden bütün bizi seven ve düşünenlere sonsuz minnet ve şükranlarımızın bildirilmesini saygı değer gazetenizden rica ederiz.

Babası Anası
Nihad Bekdik Mualla Bekdik

TAYYARE SİNEMASI

-İZMİR-

20 İkinci Kânun Cuma

POLA NEGRI'nin

Mazurkadan sonra oynadı

ŞAHANE

TANGO

Bu Tangoyu bütün dünya söylüyor - Dansediyor - ve alkışlıyor.

MUHAKKAK GÖRÜNÖZ.

Ayrıca ilâveler ve sürprizler

Bu akşam **MELEK** NEFİS - İNCE - ZEVKLİ BİR MEVZU
Sinemasında **GÜZEL** ve EMSALSİZ BİR FİLM

BARONES ve UŞAĞI

(Fransızca sözlü) Baş Rollerde :

ANNA BELLA - WİLYAM POWELL

Ayrıca : Paramount dünya havadisleri :

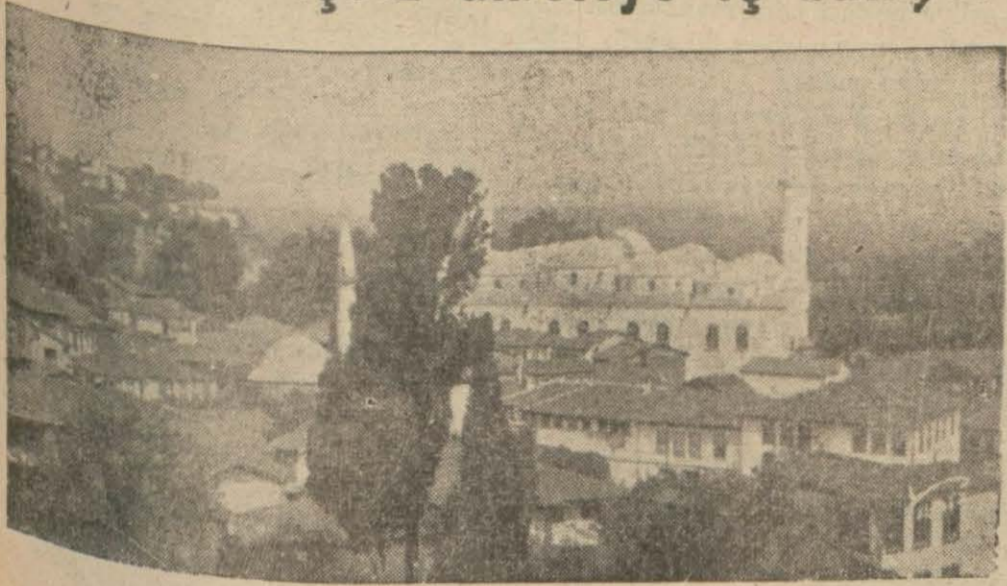
Dikkat: Bu gece için loca kalmamıştır. Numaralı koltukların erkenden alınması rica olunur. Telefon: 40868

MEMLEKET HABERLERİ

Bursa Halkevi çok geniş mikyasta faaliyet gösteriyor

Temsil ve neşriyat şubeleri halkın tenevvürü ile uğraşiyor. Sosyal yardım şubesi de işsiz ameleyle iş buluyor

Bursadan güzel bir görünüş

Bursa (Hususi) — Bursa Halkevi son günlerde faaliyetini arttırmış bulunmaktadır. Esasen ev kurulduğu gündənberi tam bir faaliyet halindedir. Faaliyetlerini şöyle sıralayabiliriz: Evin en faal şubesi temsil şubesidir. Bu şubede temsil üzerinde büyük çalışmalar yapılmaktadır. Halk evlerinin açılma günü olan 19 Şubat için yeni piyesler hazırlanmaktadır. Son günlerde millî ve içtimâî akide ve «Tirtullar» adındaki piyesler Halkevi temsil salonunda 8 defa gösterilmiştir.

İlk tahsil işi
Halkevimize: umumî hayat üzerinde tesiri hiç inkâr edilemeyecek olan ilk tahsil işine de çok ehemmiyet verilmektedir. Bu cümleden olarak «İstiklâl» ilk mektebi bir halk gece dershanesi olarak vatandaşlara açılmıştır. Bu dershanede muhtelif sınıflara ayrılmış olduğu halde üç senedenberi verimli olarak devam etmektedir. Halk dershanelerinin açılmasından maksad, geçmiş okuyamamış yurdtaşları yetişmeye veya herhangi bir sebeple ilk tedrisatın mahrum olanlar burada Cumhuriyetin feyizlerinden nasibedar olmalarıdır. Tatbik edilen program, ilk tedrisat müfredatıdır.

Bu düşünce ile Halkevi tarafından, cezaevinde aynı volda dersler verililmektedir. Bir öğretmen, her hafta dört eden yurdtaşların tenvir ve tedrisi ile meşgul olmaktadır. Mevkuflar arasında fakir olanlara kitab, kalem ve defter gibi ders malzemesi Halkevi tarafından parasız tedarik edilmektedir. Bundan başka Halkevinin Almanca, Fransızca ve İngilizce kursları vardır. Bu üç yabancı dil kursuna şimdilik 350 den ziyade yurdtaş iştirak etmektedir. Umumî vaziyet nazarı itibara alınarak gene Halkevinde bir daktilo kursu

açılmıştır. 24 kişi, haftanın yalnız iki günü müstesna olmak üzere her gece çalışmaktadır. Bunlara mütehasş bir öğretmen nezaret etmektedir. Şubat nihayetinde kursda ehliyet gösterenlere birer vesika verilerek hayat sahasına gönderilecek, tekrar ikinci kurs başlıyacaktır.

Şubattan sonra başlayacak olan ikinci daktilo kursuna bir de sitenografi kursu ilâve edilecektir.

Resim atölyesi

Halkevinin bir de resim atölyesi vardır. Şehrimiz gençlerinin büyük bir istidad ve muvaffakiyet gösterdiği bu atölye iki senedenberi muntazaman mesaisine devam etmekte, hayli muvaffakiyetler göstermektedir.

Yüz kadar talebinin bulunduğu bu sanat atölyesinin muhtelif ve güzel sergileri açılmıştır.

Gene 19 Şubatta yeni bir sergi açılacak, yeni eserler gösterilecektir. Bu atölyeden Güzel Sanatlar Akademisine, imtihanla seçilmiş bir çok talebe gönderilmiş ve kabul edilmiştir.

Bursa Halkevinin en kayda şayan şebecisi Kerim Aydın terflan tayin edilmiştir. (Devamı 12 nci sayfa)

Ceyhan Halkevinden faaliyet bekleniyor

Ceyhan (Hususi) — Yurdumuzun birçok yerlerinde olduğu gibi Ceyhanda da 937 Şubat ayında bir Halkevi açılmıştı. Ev, üç kol üzerine faaliyete geçmiş, bilâhare spor kolunun ilâvesiyle kol adedi dörde iblâğ edilmişti.

İlk günlerde köycülük ve gösterit kollarının faaliyeti görüldü, fakat bu da mahdud oldu. 938 yılında Halkevimize denlebilir ki hiçbir faaliyet görülmedi ve bir yıl sessiz geçti. Burada kayda değer bazı noktaları tebarüz ettirmek isterim.

938 yılı 30 Ağustos bayramında temsil kolu «Gün Doğuyor» piyesini hazırlayarak halkı davet etmişti. Fakat halk geldikten sonra bir Halkevi çıktı ve temsil yapılamayacağını söyledi.

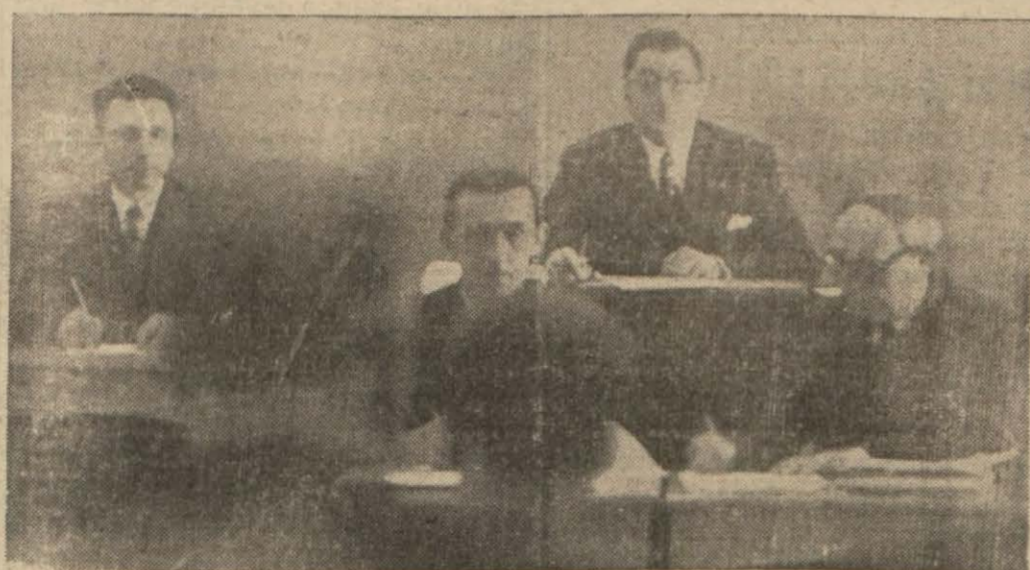
Kitabsaraya, bugüne kadar pek çok kitab gelmiş olup, fakat bu kitaplar da ancak kütübhaneye yerleştirilmekle iktifa edilmiştir. Ve bugüne kadar bu kitablardan hiçbir suretle istifade dahi edilememiştir. Zira, kütübhanenin anahtarı kimde, memuru mes'ulü kimdir ve hangi saatte gelen vatandaş kitab okuyabilir. Bunları bu türlü öğrenemedik.

Ceyhan köylerinin birçoğu merkez kasabaya bir, bir buçuk saat mesafede olmakla beraber bir kısmı da tren hattı güzergâhında bulunmaktadır. Bu köylere köycülük kolu, gerek yazın ve gerekse kışın birçok günlerinde giderek köylülerimizle yakından temaslar yapıp, hasbihallerde bulunabiliriz. Yukarıda arzlediğim vecihle, köycülük kolu Halkevinin ilk açıldığı günlerde bir iki köye gidip gezip gelmiş, ondan sonra niçin faaliyetini tatil etmiştir?

Gösterit koluna gelince: Bu kol her mevsimde çalışabilir, esasen Halkevimizin en faal ve en çalışkan kolunu teşkil edecek de zaten bu koldur. Fakat maalesef bu kol, diğer kollarından daha geride kalmış bulunmaktadır. Gönül isterdi ki, temsil kolu hiç olmazsa ayda bir defa halkımıza parasız temsil versin ve bir iki defa da faydalı konferanslar temin etsin.

Geyvede tayinler

Bir kaç senedenberi kazamız ziraat bank memurluğunda bulunan Ethem Eriş Karaburun ziraatbank memurluğuna naklen ve ihlâl eden memurluğa da Burdur muhasebecisi Kerim Aydın terflan tayin edilmiştir.

Samsun C.H.P. kongresinde delegeler dinlenirken

Samsun (Hususi) — C. H. P. vilâyet kongresi hakkındaki izahatı evvelce bildirmiştik. Resmimiz kongreye başkanlık eden vali ve C. H. P. başkanını, delegelerin beyanatını dinlerken riyaset kürsüsünde göstermektedir.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Hasan Bey 'sittiğine göre son günlerde,

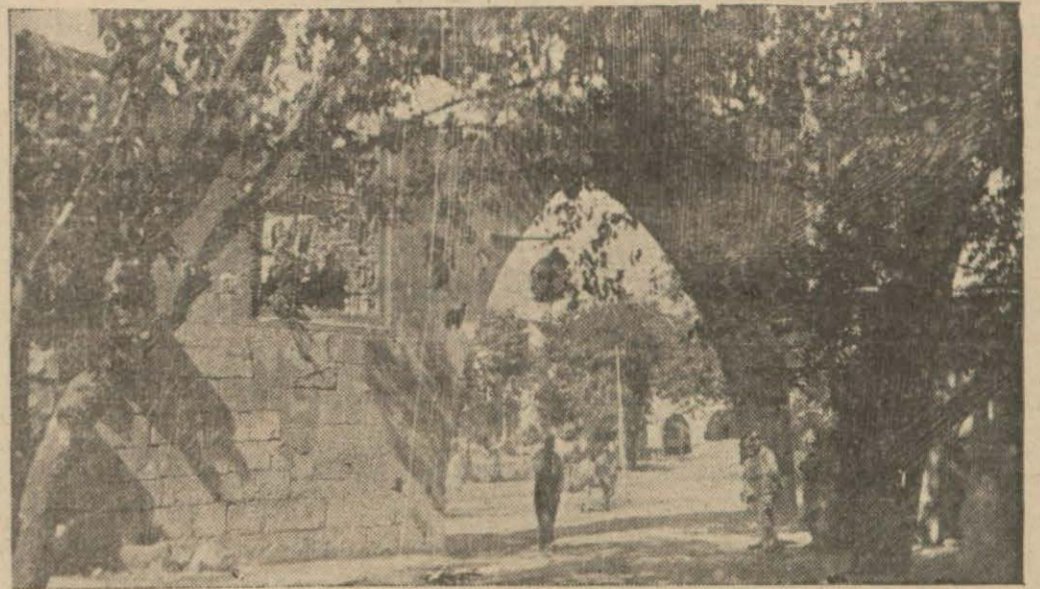
... piyasada bir çuval buharı baş göstermiş.

... Acaba buna sebep ne olabilir?

Hasan Bey — Ne olacak bayram üstü taksitçi mağazalar, müşterilerine harıl harıl kostüm, palto yapıp satıyorlar.

Diyarbakırda yiyecek içecek ucuzluğu

En nefis et 25, sebzeler 5, kavun ve karpuz kilosu 3 kuruştur. Lokantalarda akşam ve öğle yemekleri 50 kuruşa yenebiliyor

Diyarbakırda iç kale kemeri

Diyarbakır, (Hususi) — Buradaki nüfus kalabalığına ve müstehlik çokluğuна rağmen gıda maddeleri çok ucuz ve geçim çok ehvendir. Bütün yiyecek şeyler, hattâ salatalık bile kilo ile satıldığı ve belediyece her birisine nark konduğu için alıcının aldanmak ihtimali yoktur. Pazarlıksız satış kanunu çıkmazdan önce bile bura esnafı ihtikâr yapmadığı için herkes satıcının koyduğu etiket fiyatı alacağını alır ve aldanmadığına büyük bir kanaatle evine döner.

Bütün esnaf, az kârla çok mal satmak ve sürümden kazanmak gayesiyle hareket ettikleri için ihtikâr kimsenin aklına bile gelmez. Her kasabada en birinci dağlıc etinin kilosu 25, her sebzececi bütün sebzelerin kilosu beşle yedi buçuk ve turfanların on kuruş arasındadır. Çok semiz burma etleri de 25 kuruşa satılmaktadır. Bu hava'nın mer'asında otlayan koyun ile keçinin etleri lezzetçe birbirinden farksız olduğu ve yerken koyun veya keçi eti olup olmadığı farkedilemediği için her ikisinin de fiyatları birdir.

Kıyma yapan dükkânlar ayırdır. Yalnız bunların temizliğine pek itina edilmemektedir. Kabukları kalın olduğu için çok dayanıklı olan ve kış yarısında bile içleri geçmeyip tarladan koptuğu gibi taze duran meşhur on beşer yirmişer kilolu Diyarbakır karpuz ve kavunları da elyevm kilosu üç kuruşa satılmakta ve esnaf tarafından çok temiz beyaz kâğıdlara sarılarak müşteriye sunulmaktadır.

Her gıda maddesini beyaz kâğıdlara sarıp müşterisini nezaketle ağırlamağı bilen esnafın güler yüzlü halleri hemen hemen diyebilirim ki bu beldeye mahsus güzel bir görenektir. Şehrin en temiz kiraathanesinde üç kuruşa içilen bir kahve, diğer yerlerde ve mahalle içlerinde yüz para ve hattâ iki kuruştur. Birinci nevi ekmeğin on, ikincisi sekiz kuruştur.

Belediyenin ekmeğler üzerindeki kontrolü, halkı çok memnun etmekte, işlerinde dikkatli olan fırıncılar da ahalye İstanbul ekmeğinden farksız ekmeğ yapıyorlardır. Herhangi bir misafir veya ailesiz memur, şehrin en birinci temiz lokantasında akşam ve sabah yemeklerini yarım liraya yiyebilir.

Aboneli müşteriler, daha ucuza bile karınlarını doyurmaktadır. Uzak mesafeli yerlerden geldiği halde portakal ve elma gibi kış meyvalarının fiyatları da her kereye elverişlidir.

Evvelce Diyarbakırın İstanbul ve İzmir gibi yerlerde ismi anıldığı zaman derhal hatıra «şark» kelimesi birlikte bir «uzaklık» müşkülâtı tebarüz ederdi. Fakat demiryolunun buraya kadar uzandığı günden itibaren artık mesafe ve uzaklık mefhumu ortadan kalkmış, havayıcı zaruriye bakımından burası da İstanbul ve civarı şehirlerinden farksız bir hale gelmiştir. Hava ve su itibarıyla birçok ün almış vilâyetlerimize tav çıkaracak kadar güzel ve bakımlı olan Diyarbakır, artık bir «şark şehri» olmaktan çıkmış, modern bir şehir olmuştur.

En semiz ve yağlı tavuklar otuz ve beş kılıbık besli hindiler birer liraya satılmaktadır. Piliç ve tavuklarla hindiler satılırken yerlere konmayıp belediyenin tembihi vecihle ayakları bağlı olarak büyük ve yayvan isportalarda satılmakta, hayvanları yerlerde sürükleyerek satanlardan ceza alınmaktadır. Kümes

hayvanı alm satımında burada gösterilen itina, başka yerlerde görülmüş değildir.

Kalaylanmış, gümüş gibi temiz bakırlarda satılan kaymaklı yoğurdun kilosu da on kuruştur. Sahil, vilâyetlerimizde on kuruşa satılan kuru soğan burada beşe verilmektedir.

Sabah kahvaltısı yapmak için temiz sütü ve pastacı dükkânlarına girildiği zaman beyaz önlüklü asri garsonlarla karşılaşmazsanız da bu gibi satıcıların da üstleri başları temizdir. Yalnız buraya yüz paralık birinci ekmeğin satın almak mümkün değildir. «Ger. ye kalan parça satılmayıp kurumağa mahkûmdur» diye hiç bir bakkal dükkânında bir ekmeği dörde bölmek suretile satmak âdet olmuştur.

Yiyecek satan esnaf, umumiyetle temizdir. Lâkin buraya mahsus olan ceviz sücuclarile dut pestilleri ve buna benzer şıra işi yeyintiler - ucuz olmalarına rağmen - camekânlara alınmayıp meydan da satılmaktadır.

Kızılcahamamda bir kız kaçırma vak'ası

Zengin bir köylünün kızı bir hizmetkâr ile ortadan koyboldu

Kızılcahamam (Hususi) — Kazamzın Çeltikci nahiyesine bağlı Kuşçudiren köyünde bir kız kaçırma hâdisesi olmuştur. Köyden Hacı Ali isminde bir zatın evinde üç senedenberi hizmetçilik eden Kezban isminde bir kızın kardeşi Hasan Hacı Alinin uzun müddet hizmetini yapmış ve itimadını kazanmıştır. Bu yüzden de eve serbestce girip çıkmağa başlamıştır. Hasan bu arada Hacı Alinin kızı Ayşe ile sevişmeğe başlamıştır. Fakat bu sevişme bazı gayri tabii haller yüzünden anlaşılıp, Ayşe biraz sıkıştırılınca her şeyi itiraf etmiştir.

Bununla beraber Hasan ile Ayşe aralarında gizli bir karar vermişler, bir gece her ikisi de evden kaçmışlardır. Zabrta Hasan ve sevgilisini şiddetle aramaktadır.

Maraşta bir köylü karısını döge döge öldürdü

Maraş (Hususi) — Maraşın Baydemirli köyünden İki Mustafa oğlu, Ayşe ve Hatice adındaki iki karısını eve kapayarak sopa ile döğmeğe başlamış ve Ayşe adındaki kadını döve döve öldürerek cenazesini gizlice bir yere gömmüştür.

Hâdise muhtar tarafından Karamanlı karakoluna haber verilmiş, karakol komutanı derhal vak'a yerine gitmiştir.

Mustafanın bu canavarlığı niçin yaptığı şimdilik belli değildir. Tahkikatla anlaşılacaktır.

Hâdiseler Karşısında

İKİNCİ TABI

Köprüden geçiyordum. Cankurların otomobili süratle koğan müvezzin sesi kulağımda çınladı: İkinci tabı!

Bir denbire duraladım. Acaba ne olmuştu da gazeteler ikinci tabı yapmışlardı:

— Çocuk, ikinci tabı...
Gözden kaybolmuştu. Kendi kendime:

— Eminönünden alırdım! Diyerek yürümüşüm.
— İkinci tabı!
— Çocuk!
— Bir kuruşa!
— Bir kuruşa mı?
— Bir kuruşa ikinci tabı Aşkın Göz yaşları.. Yeni şarkılar..

Güldüm. Ve evveliden hazırladığım çeyreği cebime koyup yürüdüm. İki üç adım attım, atmadım:

— İkinci tabı..
Baktım. İkinci tabı diye bağırarak müvezzin etrafını kadınlı erkekli bir kalabalık kuşatmıştı. Kuruşu veren yeşil bir kâğıda kavuşuyordu. Birkaç adım daha attım:

— İkinci tabı..
Neden aklıma geldi, neden almak hüzzumunu hissettirdi bilmiyorum. Elini cebime soktum. Kuruşu çıkardım.

— Ver bir tane!
Ben, aldığım yeşil matbu kâğıdı katlamağa vakt bulmadan bir arkadaşım kolumdan yakaladı:

— Aldın mı?
— Ha evet, aldım. Şey sadece bir merak.

— Elli bin bastırılmış, hepsini satmış! İkinci defa bastırıldı. Kapış kapış kapış oluyor.

— Evet, orası öyle.
Evime geldiğim zaman bu bir kuruşa satılan yeşil mecmuayı gözden geçirdim. Bir el büyüklüğünde, sekiz sayfalık bir mecmua idi.

Bir kuruşa satılmasına rağmen üzerine konulan fiat beş kuruştur. Kap yerine geçen birinci sayfaya basılmış küpeli ve tuvaletli bir kadın resminin iki kenarında mecmuacık hakkında kâfi izahat vardır:

«En son çıkan halk şarkıları...»
Kap sayfasını çevirdim. Ve maatteessüf içinde olanları okumak felâketine katlandım.

— Halk şarkıları buna mı diyorlar?

Diyecektim. Kuruşu verdiğim, yeşil mecmuayı elimde aldığım zaman kolumdan yakalayan arkadaşımın söylediklerini hatırladım:

— Elli bin bastırılmış, hepsini satmış, ikinci defa bastırıldı.

Ne diyebilirdim? Herhalde ben çok cahil, çok anlayışsız bir adam idim ki zevkine varamamıştım.

İSMET HULÜSİ

Kadın Köşesi

Çocuk bakımı

Hastalanan çocuklara ilaç içirmek güçtür. Hele buğuya tutularak verilmesi i-cab eden ilaçlarda çocuklar çok titizlenirler. Bu kabil veyahud çocuğun içerken kokusundan nefret ettiği ilaçları oyunla bezeyerek veya kokusunu değiştirerek vermekten başka çare yoktur. İşte bunun için bazı tavsiyeler:

1 — Bir çocuğa buğu ile verilecek ilacı farkına varmadan çocuğa koklatmak için tedbir:

Derin ve genişçe bir kaba doktorun ilacını koyunuz. İçine birkaç tane de göze çarpacak renkte zıpzıp atınız. Çocuğun eline bir tahta kaşık verio onları karıştırmasını söyleyiniz.

Bunları evirip çevirirken yavru farkına varmadan ilacı içine çekmiş olur.

2 — Çocuğa balıkyağı nasıl içirilebilir? Biraz kaynar su içinde 30 gram gelatine pure'u eritiniz. Bunun içine 1/4 litre portakal çiçeği suyu, 1/4 litre limon veya nar şurubu, 1/2 balıkyağı karıştırınız. Soğuyuncaya kadar dövizünüz, sonra boğazı geniş bir şişeye boşaltıp ağzını bir mantarla iyice tıkayınız. Balıkyağından daha katı fakat daha tatlı ve güzel kokulu olan bu ilaç en inatçı çocuk bile kolayca içer.

Yemek bahsi:

Mücmür

Yağlı eti bir iki soğan ile beraber iyice kıyıp et suyunda haşlanmış pirinç ile karıştırınız, biraz da su koyarak macun gibi yuğurduktan sonra yassı köfteler yapınız. Hepsini bir kevgirin içine diziniz. Bir tencerenin içine yarısından az su koyup kevgiri içindeki köftelerle birlikte tendereye oturtunuz. Suyun köftelere dokunmamasına dikkat ediniz. Tencerenin kapağını kapayınız. Köfteler su buharile piştikten sonra bunları çalkalanmış yumurtaya bulayıp kızgın sade yağında nar gibi kızartınız.

Her kadın bilmelidir

Tahta mobilyanın lekelerini çıkarmak için şu tertibi yapınız.

50 gram benzole, 50 gram acétane, 5 gram parafine bu maddeleri iyice karıştırdıktan sonra bir süngeri bu mahallüle batırıp lekeler çıkıncaya kadar elinizle kuvvetlice dairevi hareketler yaparok ovunuz.

Boyaltı tahtaları yıkayarak temizlemek için şu tedbiri yapınız.

100 gram sulfat de soude, 200 gram deniz tuzunu bir kova suya karıştırınız. Bu suya süngeri batırıp temizlenecek boyalı tahtanın her tarafını müsavi derecede siliniz.

İki ahab çavuşlar:

Mahkemelere

Mahkeme kapısında kocasına eroin helva veren bir kadın tevkif edildi

Eroin kaçakçılığında gayri mevkuf olarak muhakeme edilen suçlunun da tevkifine karar verildi

Eroin kaçakçılığı suçundan huzuruna çıkarılacağı mahkemenin önünde bile eroin kaçırmağa ve kullanmağa teşebbüs eden bir suçlu hakkında, Adliyece tahkikata başlanmıştır.

Evvelki gün, kaçakçılık işlerine bakan asliye beşinci ceza mahkemesi koridorunda cereyan eden bu garib vakanın tafsilâtı şudur:

Sadık oğlu Fazlı isminde biri hakkında eroin kaçakçılığında tahkibata başlanmış, suçlu sorguya çekilmek üzere evvelki gün asliye beşinci ceza mahkemesine sevkedilmiştir. Suçlu gayrimevkuf olmakla beraber jandarmaların nezaretinde mahkemenin nezaret odasında sırasını beklerken, bir aralık dışarıda bulunan karısı Permekoya:

— Karnum çok acıktı. Bana biraz helva al da getir, yiyeyim demiştir.

Karısı «peki» diyerek gitmiş, kısa bir müddet sonra elinde kâğıda sarılı bir miktar helva ile geri dönmüştür. Bu sırada, orada bulunan jandarma neferi helvayı kocasına vermek üzere elinden almca, kadın birdenbire ortadan kaybolmuştur.

Jandarma, bu vaziyetten şüphelenmiş ve helvayı ortasından ayırınca içinde bir küçük paket eroin zuhur etmiştir.

Bunun üzerine kocasına kendi elile eroin getiren Permeko derhal aratılmağa başlanmış, sorguya girerken dahili müptelâ olduğu zehiri kullanmaya kalkışan Fazlı da, derhal isticvab edilerek, işlediği bu ikinci suçtan dolayı tevkif edilmiştir.

Suçlu kadın ise kısa bir takibden sonra, jandarma onbaşısı Şerif tarafından Paket postanesi önünde yakalanmış, hemen hüviyetini değiştirmek:

— Benim adım Marika. Ne diye beni yakalıyorsunuz demiştir.

Suçlu kadın buradan Eminönü merkezine ve dün de Adliyeye sevkedilmiştir. İfadeşinde:

— Ben kocamı kendi elimle zehirler miyim? Helvayı evden aldım. İçinde eroin olduğunu bilmiyordum, demektedir.

Böylece, helvayı aldığı dükkânın ismini de söylememiştir.

Asliye 5 inci ceza müddeiumumi liği suçlu kadının tevkifine karar vermiştir.

İçine eroin konmuş helva imal edenler de araştırılmaktadır.

Kardeşini öldüren Yasemin muhakeme edildi

Bir müddet evvel Suadiyede, kardeşi Enveri bıçakla öldüren Hasan Yaseminin muhakemesi Ağırcezada son safhaya varmıştır.

Hâdis, bir akşam tellâl Enverin sarhoş olarak Suadiyede bir kahveye gelmesi, orada bazı kimselerle münaza çıkarması ve nihayet kardeşi Hasan kendisini müdafaa etmedi diye kahveden çıktığıktan sonra yolda da onunla kavgaya tutuşmasından doğmuştur.

Hasan, Enverin kendisini rahat bırakması için yolunu değiştirmişti.

Enver bu defa evlerinin önünde ağacın ardına saklanarak, eve geldiği sırada biraderini taşlamıştır.

Bir aralık da üzerine hücum eden Hasan yere yuvarlayıp döş başlayınca suçlu çakısını çekerek veri boğazından yaralamış, ve girmiştir.

Ertesi günü yoldan geçerken, tin pek iyi tanıdığı Arab Tellâllar içerisindeki cesedile karşılaşmıştır.

Dünkü celsede mütaleasını ses müddeiumumi Feridun Bagana, işlenilişinde ağır tahrik sebebiyle duğunu tebarüz ettirerek; suçlu Yaseminin ceza kanununun 51 uncu maddelerine göre, hafifletme bebler nazara alınmak suretilerini istemiştir.

Dava, müdafaya kalmıştır.

Döviz kaçakçılığı tahkik ikmal edildi

Geçenlerde İstanbul gümrükler hafaza teşkilât memurlarına vermek suçundan Lüsyen Jüber kında tahkikat yapılarak suç mahkemeye sevkedildiğini yazmıştık. Son günlerde yapılan tahkikat içinde Lüsyen Jüber ile suç ortaklığının şimdiye kadar geniş mikyas mühim miktarda döviz kaçakçılıkları tesbit edilmiştir. Tahkikat rakı ikmal ve mahkemeye tevdi edilmiştir.

Bir çocuğa çarpıp ölümüne sebep olan şoför tevkif edildi

Karaköyle Tophane arasında etmekte olduğu otomobile Orçun isminde 6 yaşında bir çocuğa çarparak vefatına sebebiyet veren şoför İlahaddin, dün Adliyeye sevkedilmiştir.

Suçlu, 2 nci sorgu hâkimi Muharrem tarafından isticvab edilmiş, ne tevkifine karar verilmiştir.

Gizli fuhuş suçlusu iki kadını tevkif edildiler

Dün, gizli fuhuş yaptırarak Sultana Atina isimli iki kadın daha Adliyeye teslim edilmişlerdir.

Bir hırsız dört ay hapsedilerek mahkûm edildi

Pangaltıda Eleni isminde bir kadın apartmanından bir vazo çalıp meşhur bir muganniyenin biraderini duğunu söyleyen suçlu Faruk, dün Adliye 4 üncü ceza mahkemesinin karar ile 4 ay hapse mahkûm edilmiştir.

Sahte tayyare mühendisi

Evvelki gün bir tayyare mühendisinin sahte vesika işinden dolayı sorguya çekildiğini yazmıştık. Bu ecebî mühendis, Hava Kurumuna müracaat etmiş olmayıp İstanbulda hususî bir müessesesi ile temas etmiş ve bu müessesesi ile mukavele yaptığını vesikânın sahteliği anlaşılmıştır. Mühendis Kurumla hiçbir alakası münasebeti yoktur.

Bunları bi'iyor mu idiniz?

Fazilet sahibi bir avukat

13 üncü asırda yaşayan bu avukat, halkın davalarını pir aşkına takib etmek, ve birçok derdileri derden kurtarmak gibi yüksek bir fazilet sahibiydi.

Günde beş pipo kullanan general

Napolyonun, generallerinden René Vandamme 38 sene zarfında, günde beş pipo dan, 60 bin muhtelif pipo içmiştir. Bir pipoyu asla iki defa kullanmamış, pipolarından hiçbirini atmamış, a-flesine miras bırakmıştı.

olduğunu isbat ettiğinden, öldüğü zaman, kendisine muazzam bir mezar yapılmış, namına basılan sikkelerde de, «Bu adam, bir avukatı. Hırsız değil» diye yazılmıştı.

GÖNÜLİSLERİ

Evvelâ siz Başlırsınız...

«Tavşanlarda A, B.» imzasını okuyan bir erkek okuyucum:

— Birkaç gün evvelki gazetenizin Gönül İşleri sütununda 34 yaşında bir bayanım evlenmek istediğini okudum. Ben de 32 yaşındayım ve kazanımdan başka ufak bir gelir sahibiyim. Bu bayanla tanışmak için tahkikat yapılması lâzımsa adres vermeye hazırım, diyor.

Ben de ona:
— 32 yaşında bir erkeğin vakti hiç geçmemiş, 20 - 22 yaşında bir genç kızla evlenmesi imkânı varken 34 yaşında bir kıza talib çıkmasını haydi garib görmiyelim. Fakat şu adres verme işinde evvelâ siz öna-yak olsanız... cevabımı veriyorum.

Kurtuluştaki Bay «M. Y.» e:

— Bir erkek, karısıyla ihtilâf hali ne düşüp üç çocuğu ile yalnız kalınca ne yapar? diyorsunuz. Mühim mesele. Tek reçete ile halledilemez. Kendi hesabına ben işin en çıkar yolu olarak gene ne pahasına olursa olsun karınızla barışmayı buluyorum. Bu, mümkün olmazsa? sualini kabul etmek güç: Üç çocuğunu terkedecek anne tasavvur edemiyorum.

Ne kadar fena kalbli, ne kadar düşmüş olursa olsun, mektebe vermek, yetimhaneye yerleştirmek. Şuraya buraya dağıtmak.. fakat bütün bunlar birer zehirdir. Siz ölmeyi değil, iyileşmeyi düşününüz. Çocuklarınız için.

Bay «M. T.» ye:

— Nişanlımla münakaşa ediyorsunuz. O, aşkın daima karşılıklı olacaktır. «fikrinde, siz ise» karşılıksız da olabileceği iddiasını müdafaa ediyorsunuz ve bana soruyorsunuz. Her iki fikir de müdafaa edilebilir. Birinci şıkta aşk devam eder. İkinci şıkta bir müddet kara görme, kara düşünme, bedbaht sarhoşluğuna kapılma hastalıklarımı doğurduktan sonra yeni bir sima karşısında birdenbire sönlüverir. Birincisi hakikî, ikincisi yapmacıktır. Fakat size bir nasihat vereyim:

— Nişanlımla münakaşaya girişmeyiniz, küçük bir mukavemetten sonra iltizamen, hatır için yapıldığı zehabını vermeden onun fikrine iltihak ediveriniz, siz beğendiğiniz gibi düşününüz, beğendiğiniz gibi hareket ediniz. Fakat ona arzusu ile hareket ettiğiniz emniyetini veriniz.

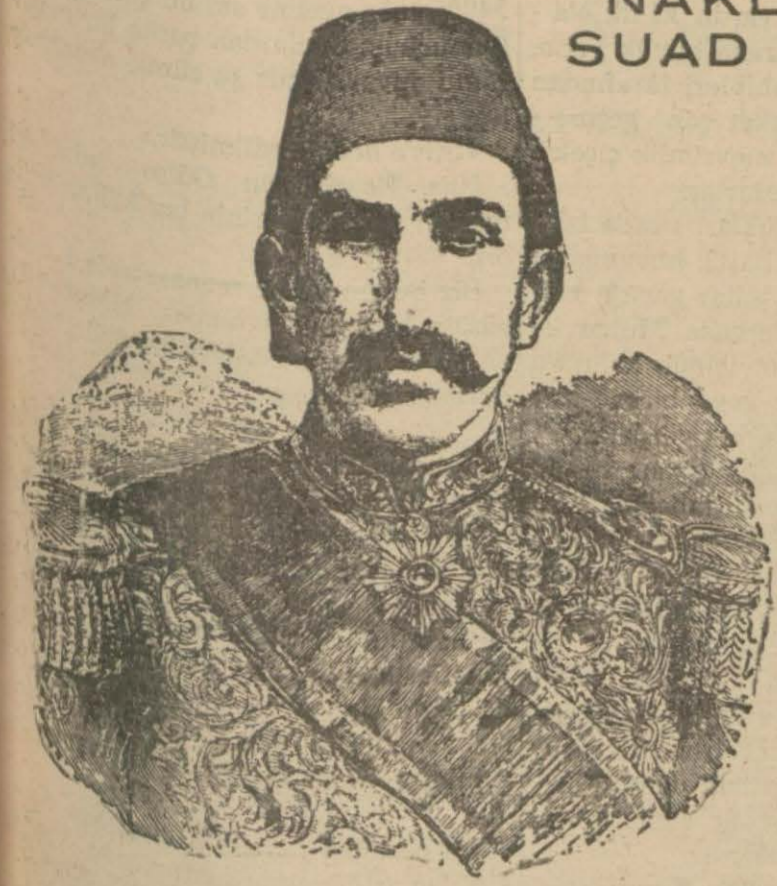
TEYZE

Bir Saraylının Hatıraları

Yakın Osmanlı tarihine aid ifşaat: 7

Abdülhamid Beşinci Muradı nasıl öldürtmüştü?

NAKLEDEN :
SUAD DERVİŞ

Abdülhamid (gençlik resmi)

Beşinci Murad

Örüne giren bir daha girdiği gibi çıkmadı. Genç, güzel, taze ve körpe kızlar girdi. Günün birinde gözlemlerini ferahletmiş, belleri bükülmüş, yüzleri çizgi içinde sefaletten ve yaşanan dehşetli günlerden tanınmaz hale gelmiş bir sürü ihtiyar acuzeler çıktı.

Elli kişiye 15 kişilik yemek

Abdülhamid'in tahta çıkışından çok kısa bir zaman sonra günün birinde yemek odası sarayda kapalı olan elli kişi ipek kut yemek geldi. Hem de nasıl yemek? Sade suya p.s. iğrenç lezzetsiz şeyler. Kış gelmişti. Sultanlar henüz çocuk denecek kadar küçüktü. Boğazın sert havası ve serinliği hepimizi tirtir titretti. Bir iki mumla koskoca sarayın içinde titreyerek dolayıyorduk.

İlk kış hepimizi dehşet veren bir faciye halinde geçti. İlk kış, belki daha ziyade mahrumiyet içerisinde geçen ikinci ve üçüncü ve onu takib eden sayısız kışlarda daha çok şeylere sahip olduğumuz halde onlardan daha müşkül geçti.

Çünkü o zamana kadar içimizde bulunan en âdi cariye bile sarayın zehmetine ağırlık bulmuştu. İçimizde çocukluğundan beri kışınan yoktu.

Soğuktan ölen saraylılar

Saraydan bütün hahlar kaldırılmıştı. Herkes yalnız hasır döşeli idi. Üstümüzde kışınan yoktu. Çok soğuk günlerdi. Sarayın duvarlarına, battaniyelerimize, sürtme duvarlarına süren ısınmaya gayret ediyorduk. İlk kez ateşin soğuk alanlar, büyük ateş doktor istettik.

Doktor yollamadılar. Genç ince bir kız, Hüsni Cihan, daha saraya ilk girdiğimiz gün soğuk algınlığından öldü. Günlerce ateş yorgunlarımızı, battaniyelerimizi, sürtme duvarlarımızı süren ısınmaya gayret ediyorduk. İlk kez ateşin soğuk alanlar, büyük ateş doktor istettik.

Doktor yollamadılar. Genç ince bir kız, Hüsni Cihan, daha saraya ilk girdiğimiz gün soğuk algınlığından öldü. Günlerce ateş yorgunlarımızı, battaniyelerimizi, sürtme duvarlarımızı süren ısınmaya gayret ediyorduk. İlk kez ateşin soğuk alanlar, büyük ateş doktor istettik.

Ateş yerine içki

Ölüm vak'asından sonra Sultan Murad tarafından soğuktan şikâyet ettiği haberi üzerine bizi soğuktan muhafaza etmek için saraya ne geldi biliyor mu-

Dünkü kısmın hülâsası

Hikâyesini padişah Muradın caryelerinden birinin ağzından dinliyoruz. Bu kadın elyevm hayatıdır ve İstanbulda bulunmaktadır.

Abdülâziz hal'edilmiş, veliahtı Murad bir gece ansızın sarayından alınarak tahta çıkarılmıştır. Eski padişah ta teessürle intihar etmiştir. İntihar hâdisesi başinci Muradın zaten bozuk olan asabını büsbütün bozmuş, padişah delilik âlâmetleri göstermeye başlamıştır.

Bunun üzerine o da tahttan indirilmiş, Çırağan sarayına kapatılmıştır. Yerine Abdülhamid II geçirilmiştir. Abdülhamid beşinci Muradı bir an evvel öldürmek istemektedir. Bunun için eski padişah ve saray halkı müthiş bir taziyeye maruz bırakılmaktadırlar, Çırağan saray tam bir mahpes olmuştur.

(Saraylı hikâyesine devam ediyor)

sunuz? Odun değil, kömür değil. battaniye değil, ateşe ve giyeceğe aid bir şey değil, içki geldi. içki... Bol bol konyak, şampanya, şarap şişeleri. Ever Abdülhamid esasen sonsuz bir ümitsizlik içinde ve soğuktan kıvranan bizleri ayyaş etmek, kötü itiyad sahibi etmek için bunu yapıyordu. Yiyecek yoktu, fakat kasa, kasa şişeler geliyordu. Maksud esasen içkiye biraz düşkünlüğü olan Sultan Murad, hastalığı buradan geldiği için, büsbütün hasta etmişti. Bu hastalığı teşdid edecek zehri de erkek kardeşine Abdülhamid kendi elile yolluyordu.

Kısa bir zaman sonra saraya içki kousu hemen hemen her ağızda duyulmaya başladı. Soğuktan titreyenler bir konyakın verdiği ateşle ısınmaya gayret ederlerken bunun kendi kafalarına da sersemlettiğini ve derdleri daha az düşündürdüğünü gördüler. Avunmak ve unutmak için içki birebir göründü onlara...

Abdülhamid bu suretle meramına nail olmuştu, sayılabilir.

"Murad efendi, daha ölmedin mi?,"

Seneler, seneleri takib ediyordu. Taziyek müthiş bir hale gelmişti. Mel'un bir fellâh, Cafer ağa, Tanrının her günü Çırağana geliyordu.

Vazifesi merdivenin altından yukarıya bağlamak:

"Murad efendi hâla ölmedin mi? Ne

zaman ölümünü gidip efendime müjdeleyeceğim."

O haremde içeri girdiği zaman bütün kadınlar birer tarafa kaçıyorlardı. Şeytan görmüş gibi herkes ondan korkar ve kaçardı. Kimse onun suratını görmek istemezdi. Genç sultanlar korku ile ağlaşırlar, kadınefendiler çocuklarını teskin etmeye çalışıyorlardı.

Sultan Murad bu sözleri hiç duymaz görünürdü.

Derin bir sükûnet ile acı acı gülümser ve başını sallardı.

Padişahlığı ve şehzadeligi zamanında iken çok daha korkak olan Sultan Murad mahpusiyeti müddetince cesaretini kaybeder görünmemişti. Daima mahzun çehreli, dalgın, düşünceli idi, fakat endişeli değildi.

Daha fazla her şeye tevekkül eden, isyan etmiyen ve her şeyin bitmesini bekleyen bir halde vardı.

Sefaletin azami haddi

Fakat hiçbir şey geçmiyor, hiçbir şey bitmiyordu. Geçenler yalnız senelerdi. İçimizden ayrılan her yeni ölü kendi hesabına benim cesaretimi büsbütün kırıyor, maneviyatımı bozuyor, beni korkak ve perişan ediyordu.

Çünkü her hastalanan insanın, en ufak bir tedavi görmeden, tıpkı hayvanlar gibi tek başlarına kıvrana kıvrana öldüklerini görüyordum.

Sultan Murad tedavi edildikten sonra oradan çıkacağız diye hiç birimiz yanıma baktım eşyama almamıştık. Beraber getirdiğimiz çamaşır ve elbiseler gündüz eskiyor, söküklerini dikecek iğne iplik bulamıyorduk.

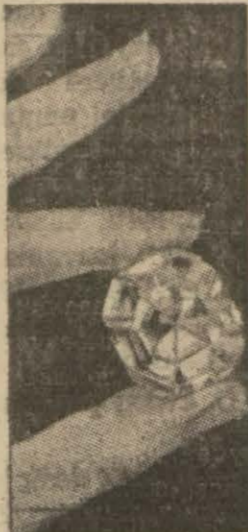
Genç sultanlar büyümüşler, ayaklarına giyecek çorap ve ayakkabıları kalmamıştı. Çıplak ayak yerlere basmalarını işi dadıları, tayaları onları sarayın içinde kucakta dolatıyorlardı.

(Arkası var)

350 bin İra Kıymetinde bir elmas

Bugünlerde Londrada heraretili mücevher satışları yapılmaktadır.

Vaktile Mısır h divine aid olan ve Mısır Yıldızı diye tanılan, 350 bin İra değer biçilen bu elmas, şimdi Londrada satılığa çıkarılmıştır. Resimde tabii büyüklüğündeki elmas görüyorsunuz.

TIYATRO

Şehir Tiyatrosunda "OĞLUMUZ,"

Sahnemizin çok kıymetli kadın artisti Bedia Von Ştater'in Andre Birabo'dan «Oğlumuz» adile tercüme ettiği komedi Şehir tiyatrosunun komedi kısmında temsil edildi.

İstiklâl harbi sonunda çevrilen Ateşten Gümlek filminde tanıdığımız Bedia, filmde görüldükten sonra, sahneye de çıkmış ve o zamandanberi sahnede çalışmıştır.

Bedia, en ağır trajedinin en trajik rolünü yaptığı günün akabinde, en hafif operetin en hoppa rolünü üzerine almakta çekinmeyen, trajedide muvaffak olan, komedide yeri doldurulamayan, operette sesi fazla olmamasına rağmen çok beğenilen bir san'atçıdır.

Bediada, kadın artistlerimizin pek azında bulunan bir hususiyet te vardır. Bedia taklidli rolleri de ustalıkla başlar.

Onun evvelce bir iki tercümesini seyretmiştik. Birkaç senedir, bu sahada hiç çalışmamıştı. Fakat şimdi gene onu bir eserin mütercimi olarak karşımızda buluyoruz.

Bedia, iyi bir eser seçmiş, seçtiği eseri de temiz bir lisanla türkçeye çevirmiştir. «Oğlumuz» un lisanı sahneye çıkan artistin kolaylıkla söyleyeceği, iyi bir konuşma lisanıdır. Bu konuşma lisanı tam türkçe espriler, açık olmanın hoş tekerlemelerle süsüdür.

Andre Birabonun eseri, bir Fransız gözüle görülmüş, Fransa iç politikasının ve Fransız ailesinin karikatürüdür.

«Oğlu iki yaşında iken kocasının evinden oğlunu da beraber alıp başka bir erkeğe kaçan kadının oğlu büyümüştür. Politika hayatına atılır, nazır olur. Fakat nazır olduğu gün asıl babasını bulur. Asıl babası kendi odacıdır, nazır odacısına başka bir iş bulmak ister. Odacı buna razı değil. Buna razı olmadığı gibi, nazır oğlunu ziyarete gelen bir Komedi Fransız artistinin oğluna fazla sokulmuş olmasına da tahammül edemez, çünkü oğlu evlidir ve kendi kanından olan bir kimsenin karısına ihanet etmesini doğru bulmuyordur. Oğlile münakaşa eder ve onu tokatlar. Aksi tesadüf tam oğluna tokat vurduğu sırada kapı açılır, içeri girenler nazır odacısından tokat yerken görürler.

Mesele gazetelere akseder, nazır odacının babası olduğunu söylemez; kabine düşer ve eski odacı nazır olur. Eski odacı yeni nazır, oğlunun karısıyla iyi dosttur. O daha odacı iken gelini kendisine şekerler getirirdi. Nazır olunca gene gelinini görmek ister ve nezaret odasında gelinle kucaklaşırken aksi tesadüf gene kapı açılır, onları görürler. Meselenin içyüzünü bilmiyenler yeni nazır, eski nazır tokatladığı yetişmemiş gibi, bir de onun karısını baştan çıkarmış addederler.

Bu vaziyette ne yapmalı? Hakikatı ortaya mı vurmali, yahud da vaziyeti olduğu gibi mi kabul etmeli? Odacılık zamanında kendisini bırakan karısı, nazır olduğu için, tekrar ona sokulmuştur. Onun bulduğu bir çare vardır: Oğlu Cemiyeti Akvama delege tayin edilmeli, uzlaşmalıdır. Yeni nazır daha yükselmeye namzettir. Hakikatin ifşası muvafık olmaz.

Böyle bir mevzu fena işlendiği takdirde güzel olmayabilir. Fakat güzel işlendiği takdirde çok güzel olur. İhtekim «Oğlumuz» da bunu pek bariz olarak gördük. «Oğlumuz» umumiyeti itibarile bütün seyircilere kendini beğendirdi. Bunda eserin mevzuundan fazla mevzuun işlenme tarzı hâkim olmuştur. Tuhaf tesadüflerin yarattığı eğlenceli sahneler, nükteli mükâlemelerle kuvvetleniyor ve piyes büyük bir neşe içinde akıp gidiyor.

Temsile gelince:

Şehir tiyatrosu komedi kısmında çalışanlar «Oğlumuz» u çok candan ve çok iyi temsil ettiler. Odacı iken nazır olan Hazımın, rolüne çok iyi giden bir makyağı vardı. Bulduğu bütün sahnelerde eserin ruhuna uygun jestleri, ve mimikleri mükemmeldi.

Bedia

Odacının nazır oğlu Vasfi Rıza Hazımın, annesi Neyyire ile, karısı Cahide ile ve üvey babası Galible çok iyi anlaşmışlardı. Bunları bir arada görenlere, sanki rol yapmayı hakikatte de böyle oldukları hissini verecek kadar iyi idiler. Behzad ihtiyar bir odacı idi. Sahnenin eski ve eski olduğu kadar da kıymetli san'atkarını seyretmek bir zevkti. Bazı sahnelerde insan, bu sahne biraz uzasa da Behzad biraz daha sahnede kalsa, diyecek oluyordu. Komedi Fransız artisti rolünde Şaziye her zamanki gibi iyi, rolünü benimsemiş Şaziye idi. Neclâ, Refik Kemal velhasıl rol alanların hepsi rollerini iyi yapıyorlar, Andre Birabo'nun yazdığı, Bediannın tercüme ettiği eser komedi sahnesinde kuvvetli bir tarzda canlandırıyor, yaşıyorlardı.

İsmet Hulusi

Hindli bir izci

Bu izci Hindlidir. Gösterdiği maharet ve istidattan şimdiye kadar aldığı 27 madalyaya sağ koluna takmaktadır. Yakında da Cenuo Galde toplanacak olan izciler kongresinde Hindistan izciliğini temsil edeceklerdir.

Bu esmer delikanlının ağaçtan ağaca uçuşu ile şöretini başlatmış, sonra da en yüksek kayalardan denize atılmak rökörünü kırmıştır. Kendisine Hindliler «Lâstik vücudlu genç» ismini vermişlerdir.

Adapazarı avcılar birliğinin yıllık kongresi

Adapazarı (Hususî) — Adapazarı Avcılar birliği yıllık kongresini Halkevi salonunda yaparak reisliğe Adapazarı ziraat muallimi Cevdet Timür, umumî kâtibliğe Hidayet Öztürk, muhasibliğe Mehmed Ural, azalıklara da Saim Emir-oğlu, Hayri, Alican Ünal, Mustafa Dede, Hüsnü Saka ve Ramiz Çavdar ittifakla seçilmişlerdir. Yeni idare heyeti hemen faaliyete geçerek zürran mahsulâtını mahv ve bu suretle memleketin bünyesini kemire: yaban domuzları ile mücadele için her hafta süre avları tertibine karar verilmiştir.

Adapazarında eski harflerle ders veren iki kadın yakalandı

Adapazarı (Hususî) — Pabuççular mahallesinde 86 numaralı evde ve bu evin karşısındaki başka evde iki kadın tarafından eski harflerle ve eski usul üzere dersler verildiği haber alınmış, zabitanın yaptığı anı bir araştırma ile suçlular suçüstü yakalanmışlardır. Suçlu Ümmügül ve arkadaşları adliyyeye verilmişlerdir.

Eski Şehremi operatör Cemil Topuzlunun hatıraları

İsmi gizli tutularak kurulan bir mekteb: Dişçi mektebi

Arkadaşlar: "Tıbbiyeyi Askeriyei ıslah eyleyemedik. Bari Tıbbiyeyi Mülkiyeyi Fakülte haline koyalım,, dediler. Fakültenin kurulmasile hepsi açıkta kalacaklarını zanneden Mektebi Tıbbiyei Askeriye muallimleri küplere bindiler

— Tıbbiye muallim kadrosundan hiç kimsenin açıkta kalmasını istemiyenler, eskisi gibi (80.000) altının maaşa tahsis edilmesini, laboratuvar vesair noksanlar için ayrıca hükümetten para istenmesini teklif ediyorlardı, dedi. Onlar, bir de kadro yapmışlardı ki bu garibin garibi idi: Kütüphane doktorluğuna bir ferik doktor, ahaliye müdürlüğüne de bir liva doktor getiriliyordu.

Meseleye müdahale ettim. Bize verilen tahsisat miktarının artırılmayacağını söyledim. Dinlemediler. Böylece hiçbir yeniliğin yapılamayacağını anladım. Aradar çekildim.

Birkaç ay geçti. Bir gün hastanede otururken Dr. Süleyman Numan ve Asaf Derviş Paşa merhumlar geldiler. Bana: — Görüyorsunuz ya, dediler, âlem gene oi âlem, devran gene oi devran... Bütün ıslahat teşebbüslerimiz suya düştü. Biz, biliyorsunuz, Mektebi Tıbbiyeyi Mülkiyede de muallimiz. Sen de oranın seriyatı hariciye muallimliğini kabul et. Dün maarif nazırını - ya Ekrem Bey, yahud Hakkı Bey - gördük. O da fikrimizi tasvib etti. Mademki Mektebi Tıbbiyeyi Askeriyei ıslah eyleyemedik. Tıbbiyeyi Mülkiyeyi fakülte haline koyalım, hep beraber çalışalım.

Teklifi kabul ettim.

Birkaç gün sonra Kadırgaya gittim. Lâkin, oranın halî de büsbütün perişan idi. Ne muntazam bir ameliyathane, ne de temiz bir hastane vardı. Hocalar da birbirinin aleyhinde idi.

Süleyman Numan Paşaya:

— Burada da nasıl çalışacağız? dedim. — Sen sabırlı ol. Şimdi maarif nazırının yanından geliyorum. Bize, istediğimizi gibi bir kadro yapmak salâhiyetini verdi. Ayrıca tahsisat alacağımızı söyledi. Gelecek sene bütçesine konacak para ile fakülte ve hastane binaları yaptıracağımı da vâdetti. Haydi işe başlayalım.

Cevabını verdi.

O gün Süleyman Numan, Ziya Nuri, Asaf Derviş ve birkaç muallim arkadaşımızla toplandık. Evvelâ ben söz aldım:

— Mektebi Tıbbiyeyi Askeriyei, meşrutiyetin ilânı üzerine, ıslah edip fakülte haline koymak istedik. Lâkin muvafak olmadık. Arzu ederseniz Tıbbiyeyi Mülkiyenin adını değiştirelim. Avrupa da olduğu gibi fakülte ünvanını verelim. Muntazam bir kadro yapalım. Ayrıca bir eczacı, bir dişçi mektebi ile bir de doğum evi tesis edelim, dedim ve nazırın vâdini anlattım.

Süleyman Numan Paşa:

— Fikrinize iştirak ediyorum. Yalnız fakülte kelimesine taraftar değilim. Tıbb medresesi tâbirini kullanalım. Muallim yerinde de müderris diyelim.

Sözlerini söyledi. Ekseriyet benim fikrimi tasvib etti. (Bilâhare fakülte ünvanı muhafaza edilmiş, yalnız muallim tâbiri yerine müderrislik kabul olunmuştur.) Müdüriyet, nezaret ünvanlarını lâğv ve Avrupada olduğu gibi duvayyenlik - şimdiki dekanlık - tâbirini ihdas ettik. Gü-rültüsüzce de bir kadro yaptık. Birkaç kişi açıkta kaldı. Bunlardan biri seriyatı hariciye ve doğum evi muallimi doktor Mustafa Paşa idi. Onu da eczacı mektebi müdürlüğüne getirdik. Arkadaşlar, beni duvayyen seçtiler. Nezaret, bütün bu icraatımızı muvafık gördü. Böylece 1908 senesinin İlkteşrinde Tıbb Fakültesi kurulmuş oldu.

Fakat Mektebi Tıbbiyeyi Askeriyedeki muallimler de küplere bindiler. Çünkü fakültenin kurulmasile hepsi büsbütün açıkta kalacaklarını zannediyorlardı. Nihayet hükümet keşmekeşe nihayet verdi.

1909 senesi Haziran veya Temmuz aylarında, maliye nazırını Cavid Bey, bütçe müzakere edilirken bir emri vaki yaptı. Tevhîdden bahseylemeden, Mektebi Tıbbiyei Askeriyei'nin tahsisatını Tıbb Fakül-

tesine geçirdi. Bu suretle Mektebi Tıbbiyei Askeriyei bilfiil Tıbb Fakültesine ilhak edilmiş oldu. Vaziyetin, mebuslar bile farkına varamadılar. Lâkin, muallim kadrosu yeniden bir türlü tanzim edilemiyordu. Münakaşalar tekrar matbuata aksetmişti.

Maarif nazırını - o zaman dalgınlığıyla meşhur olan Emrullah efendi idi - beni çağırdı. Gittim. Şunları söyledi:

— A canım, mekteplerinizin halî ne olacak? Tıbbiyeyi Mülkiye fakülte oldu. Meclisi mebusandan gelen bütçe kanunu ile fiilen Tıbbiyeyi Askeriye de kalmadı. Onun tahsisatı da maarif nezaretine geçti. Lâkin muallimlerin dırdırı bitmedi. Eğer bu hal devam ederse, ben de eskisi gibi - yani Abdülhamid II zamanında olduğu gibi - başımıza sivil bir adam getireceğim. Muallim kadrosunu da bizzat ben yapacağım. Dün Harbiye nazırını paşa ile görüştüm. Nazır, kadronun bir heyet tarafından tanzimini teklif etti ve topçu livası Hasan Rıza Paşayı ileri sürdü. Ben de fakülte duvayyeni olduğunuz için sizi seçtim. Her ikiniz buluşup davayı hallediniz!

Ertesi günü Hasan Rıza Paşa Haydarpaşadaki mektebe geldi. Diğer muallim arkadaşlar ile beraber içtima ve Lyon Tıbb Fakültesinin kadrosunu esas itihaz ettik. 27 muallimlik kürsüsünü kâf: gördük. Hatıra gönüle bakmadan en sevgili arkadaşlarımızı bile açıkta bıraktım. En müktedir olanları yerlerinde alakoyduk. Hariçten de Cenepede bulunan Akil Muhtar, Hicazda bulunan Suad Hamdi ve baytar binbaşısı İsmail Hakkı Beyi aldık. Akil Muhtarın, diplomasına buraca musaddak olmasına ve muavinlik yapmadan muallim tayin edilmesine itiraz ettiler. İsmail Hakkı Bey'e de «doktor değil, baytardır!» özrünü buldular. Su-

(Devamı 10 uncu sayfada)

Yazan: Sabih Alaçam

TARİHTEN SAYFALAR:

Destan edebiyatının il dehası: Homirüs

Bu minimini ve sevimli çocuğun beşiğinin etrafında dokuz güvercin uçuyordu. Vakit vakit yanına konuyorlar; yun kanatları ile onun ellerini okuyorlar; yazın sıcak günlerinde de kanatlarını birer yelpaze gibi kullanarak yavruyu serinletiyorlar.

Yazan: Kadircan Kafli

Bazı edebî eserler vardır ki ilk olarak negredildikleri sırada büyük yığın, bilhassa orta zevk sahipleri tarafından istihla okunurlar. Fakat çok geçmeden unutulurlar. Bir mevsimlik çiçekler gibi kısa ömürlü olurlar.

Bir kısmı da, doğdukları sırada büyük bir alâkasızlık, hattâ hücumlarla karşılaşırlar. Aradan yıllar geçtiği halde onları okuyan bulunmaz. Muharrirleri çok zaman sefalet içinde kalır ve ölürler. Yarım, bir veya birkaç asır sonra işe fevkalâde râğbet görürler.

Bir kısmı ise hem doğdukları sırada birdenbire ve bütün halk tabakaları tarafından büyük alâka ve takdirle karşılanırlar; hem de yıldan yıla, asırdan asıra, eskidikçe değer ve tad kazanan bir şarap gibi zevkle okunurlar.

Birinciler, geçerdir. İkinciler, «Os-kar Vayld» in dediği gibi, henüz sorulmamış olan suallere cevap verirler; sual meydana olmadığı için de anlaşıl-mazlar. Üçüncüler ise hiç şüphesiz en büyük ve mes'ud eserlerdir.

İşte meşhur ve büyük Yunan şairi Homirüs o büyük mes'udlardandır. Bu adamın eserleri üç bin seneye yakın bir zamandanberi gittikçe artan bir takdirle okunmaktadır. Gerek kendisi ve gerek eserleri hakkında binlerce eser yazılmış; gerek kendisi ve gerek kitaplarındaki sahneler için bir çok heykeltıraşlar ve ressamlar, edibler, bir çok eserler yaratmışlardır. Bugün bile bütün hayatlarını Homirüs'ün tetkikine hasretmiş âlimler vardır.

Son defa Avrupadan gelen haberlerden öğreniyoruz ki İngiliz âlimleri Ege denizindeki adalardan Tiyaki'de hafriyatı bulunmuşlardır. Maksadları, Homirüs'ün Odise adındaki eserde bah-settiği İtak adasının bu olup olmadığını anlamaktır.

Hafriyat neticesinde adada bundan

3400 sene evveline aid bir çok bulunmuştur. Bunlardan başka birinin duvarlarında şu cümle okunur:

«Ulis'e hediye edilmiştir.» Ulis, Homirüs'ün Odise adıyla meşhur büyük eserinin baş kahra-manıdır.

Biz bugün ve bu münasebetle Homirüs'ün hayatının umumca bililiği ve en meraklı noktaları üzerinde durmak istiyoruz:

Bundan iki bin sekiz yüz seneye evvel İzmirde Melez çayı kıyısında doğmuştu. Onun bir beşiği vardı; annesi yanık şarkılar söyleyen yutuyordu; babası onun sesinde reketterinden saadet buluyordu; böyle bir yavruya sahip olmak için kendilerini mes'ud sayıyorlardı. Çünkü o, diğer çocuklara benzemiyordu.

Bu çocuğun beşiğinin etrafında dokuz güvercin uçuyordu; vakit vakit yanına konuyorlar; şak kanatları ile onun ellerini okuyorlar; yazın sıcak günlerinde de kanatlarını çırpıp onu serinletiyorlardı.

Bu dokuz güvercin, dokuz ilahî risinden, Müzlerden başka şeyler söyleyebilirdi.

Çocuk, böyle güzel bir muhitte büyüdü. Derenin sızıltısı, kuşların vıltıları, rüzgârın sesleri ve bir taraftaki denizin fırtınalı zamanları uğultuları onun hisleri üzerinde akisler yapıyordu.

Bir delikanlı olduğu zaman gü-fuklar aradı. Beyaz çarşaftan ilâhî elbisesi ve ayağındaki sandaletleri giydi. (Devamı 10 uncu sayfa)

Son Posta'nın Romanı : 24

“Ah ne baygın bakışın var, a beyaz şemsiyeli!,,

50 YIL EWELKI İSTANBUL

YAZAN ERCÜMEND EKREM TALU

Örme kesesinden çıkardığı mecidiyeyi Rânâya uzattı.

Yüzü gülüyor, gözleri bahtiyarlıktan parıl parıl parlıyordu. Halindeki başkalık, Seniye'nin nazif nazarlarından kaçmadı. O da gülümsüyerek:

— Kucak kucak selâmlar, dualar getirdim.. dedi. Müjdeyi götürdüğümde, salt ellerine birer zil takıp da, oynamadığı kaldı.

Rânâ, avluya bakan odaya işaret etti ve sağ elinin şahadet parmağını dudaklarına götürerek: «Sus!» demeğe getirdi. Şazimendin iştimesinden korkuyordu.

Yukarıya çıktılar. Seniye diller dökmeğe başladı:

— Kızım! Ne kadar sevindiğini bilmezsin. Ehyâ oldu. Artık, bir elimi bıraktı, öbür elimi öptü. O koskoca, kerli ferli kassam muavini, o ulema adam, çocuk gibi çırpındı.. «Sahi mi? Güllüm Rânâ gelecek mi? Hay ağzını öpeyim!» diye söylendi, durdu. Şimdi, güzelim, yarın, öğle vakti Kapalıçarşıya, Kalpakçılarbaşına gelirsin. Ben seni orada, ya Karabet'in dükkânında, yahud ki Kâni efendide beklerim. Karabeti bildin ya? Nuruosmaniye camine çıkacak kapının ağzında. Amma, beni ikindilere kadar bekletip de sakın gelmezlik etme, ha?!

— Yok; gelirim.

— Pek gevşek söylüyorsun. Sonra rezil olurum. alimallah!

— Merak etme Seniye hanımcağım! Gelirim dedim mi, gelirim ben. Sözüme sadıkdırdır.

— İyi, öyle ise!

— Lâkin, sorması ayıp değil a? Oradan nereye gideceğiz?

— Ağabeyimi bulmaya.

— Evet amma, nerede bulacağız onu?

— Nerede olacak? Bizde.

— Sizin ev uzakta mı?

— Kızıtaşında.

— Çarşıya orası ters gelmez mi?

— Ey, öyle lâzım. Ben buraya gel-

sem de birlikte çık-sak, kocana karşı bahane bulması güç olur sonra. Hâlbuki böyle olursa, çarşıya gittim diye yemin etsen, başın ağrımaz.

Rânâ şaka yaptı:

— Ne çok bilmişsin, sen?!

— Ne yaparsın?

Dedim a: Biricik ağabeyim. Onun hatırası için çok bilmiş de oldum!

— Bir şey daha sorayım, Seniye hanımcağım..

— On şey sor. Bildiğim şeylerse, bir bir cevap veririm.

— Sizin eve.. girip çıkarken beni görürlerse?

— Bakındı şimdiki şu lâfa! Ben insan değil miyim, ayol? Bana Tanrı misafiri gelmez mi? Hem bizim evin etrafı tehâdır. Böyle, dükkânlar yoktur karşısında..

Rânânın kalbindeki en son endişeler de siliniverdi.

Böylece, ertesi güne randevuyu kararlaştırdıktan sonra, Seniye gene geldiği gibi gitti.

Rânâ o geceyi de uykusuz geçirdi. Fakat bu sefer uykusunu kaçırın, vicdanındaki herhangi bir mücadele değil gönlünü dolduran sevinçti.

Sabahleyin, kocasına daha mütefif,

üvey çocuğuna daha müşfik davrandı. Bizzat duyduğu sonsuz bahtiyarlıktan etrafındakilere de pay ayırıyordu. O gün, kendini unutarak, ilk defa, kocası evde iken yüksek sesle türkü söyledi. Osman efendi sofada kalduğu içiyordu; işitti. Elinde filcanı olduğu halde, kalktı, karısının yanına gitti ve bu tatlı sesi dinlemekle duyduğu hazı kendisine, mümkün meritebe zarif cümlelerle ifade etti.

O, evden çıkmağa hazırlanırken, Rânâ:

— Efendi! dedi; bugün biraz çarşıya çıkmak istiyorum. İzin verir misiniz?

— Hay, hay, iki gözüm! Bir ihtiyaç mı var?

— Pekâlâ dedi. İyadet sevabdır. Vaktile eve dönmüş ol da..

— Merak etmeyin!

— Haydi, Allaha ısmarladık!

— Güle güle!

Öğle vakti yaklaşırken, hüviyetini mümkün meritebe gizlemek için arkasına bol bir çarşaf giyen, yüzüne de kalın bir peçe örten Rânâ, çocuğa iyi bakmasını Şazimende tenbih ettikten sonra sokağa çıktı.

Yüreği, kopacakmış gibi çarpıyordu. Bazan, çok hızlı attığı adımların nazır dikkati celbedeceğine hatıra getiriyor, yürüyüşünü yavaşlatıyordu. Lâkin sonra gene dalıp, gayriihtiyar hızlan-

yordu.

Hasanpaşa yokuşunu tırmanıp yazıda geldiği vakit tikanır gibi durdu, soluk aldı. Yirmi paraya ta tramvaya binmediğine pişman

Geç kalmış, Seniyeyi bekletmiş tan korkuyordu. Camiin bir kâğıdan girip, ötekenden çıktı. Genç

yar, bir sürü erkek, abdest taz ve öğle namazına hazırlanmak için

dirvanın etrafına toplanmışlardı. nüp kendisine bakmamaları, kınının nazır dikkati calib olmadı. yid eylediğinden, Rânâ memnûduydu. Sahaflara sapacak küçükdanlığa çıkınca, oradaki güvercin

on paralı darı serpmek istedi. dan işleyeceği günahın, peşin ke-

ni ödevecekti. Darı ambarının başında duran rıklı ihtiyara meteliği uzattı. Adı

çeği doldururken, yüzlerce oradaki ulu ağacın yaprakları a-

dan süzülen güneşin yaldıza b- yanar döner göğüslerini kabartı-

ta etrafa kondular, birer çerkes ge- ği gururle, salına salına, ge-

başladılar. Rânâ bir hamlede, öleceği do-

danları vere savurdu. İhtiyarın: — Allah kabul etsin! duasına

bile asmadan. Sahaflar sokağın baş- di, çarşının büyük kapısından gir-

Burada, dükkânlarının önüne mü- müşteri avlamak bahanesile gele-

çene lâf atan arsız esnafın hita- karşılandı: — Küçük hanım! Aradığımı

var! — Buyurun, hanımefendi! İy-

rumuz içindedir. Buyurun!

— Allı verelim.. sarılı verelim

ni çeşidlerimiz geldi..

— Ne arıyorsunuz, sultanım?

relim. Alâ satentilyonlarımız..

korlarımız..

(Arkası)

KORKUNÇ BİR SEYAHAT

Buz dağları arasında kalan on üç kişi

Kutub kâşifi meşhur Nansen'in en heyecanlı hatırası

Yazan: Roger Verce - Çeviren: K. Neyyir

Groenland Eskimoları sahilde başıboş dolaşırlarken içlerinden biri birdenbire eğildi, esmer kumların üstünden bir şeyler aldı:

— Al... diye haykırdı.

Onun bu sesini duyan arkadaşları yanına koşuştular. Bu küçük adamın bulduğu şey şaşkın şaşkın baktılar: Rengi uçmuş bir kâğıd parçası, muşamba bir pantolon, meşin bir şapka şiperi. Bunları markalıya götürdüler. Kâğıd «De Long» inuzah bir erzak listesi idi. Muşamba pantolonda «Louis Noros» markası vardı. Şapka şiperinde de çakı ile «Nideman» ismi kazılı idi. Bu iki isim kutbun öte tarafında yeni Sibirya adaları civarında batan «Janet» adındaki vapura aid iki tayfının ismi idi. Bu döküntüleri getiren buz parçası, şimal kutbunun hemen yakınından geçerek üç senede (3000) mil mesafe yol aldıktan sonra Groenland sahillerine gelmişti.

Nansenin fikri

Norveçli kâşif (Fritjof Nansen) Eskimoların buldukları bu döküntüler, kendisinin evvelce yaptığı tetkikatı teyid eder mahiyette görünce şöyle düşündü: Sibirya sahillerinden başlayıp şimal kutbundan geçerek Groenlandın garb sahillerine giden büyük bir cereyan var.

Bu nazariyeyi kurduktan sonra şu kararı verdi:

— Ben kutba gitmeyeceğim, götürülecek bu cereyana kapıracam. Buzlara katılıp sahilden uzaklaşacağım. İcab ederse yıllarlı onlarla beraber akacağım.

Nansen kutub keşfi işleriyle uğraşmıyordu. Groenland muntakasında büyük yem muntakalarını kısım kısım aşarak dört yüz kilometreden fazla yol yapmıştı.

Dünyanın en dayanıklı gemisi

Ona bu harikulâde projesini tahakkuk ettirmek için dayanıklılıkta eşsiz, yıllarla buz dağlarının hırpalamasına dayanabilecek bir gemi lâzımdı. İşte (Fram) adındaki gemi bu maksadla inşa olundu. Bu küçük gemi bu maksadla inşa olundu. Bu küçük gemi bu maksadla inşa olundu. Bu küçük gemi bu maksadla inşa olundu.

Batıl itikadlara inanmayan (Nansen) gemiye on üçüncü şahıs olarak bindi. Karısı (Eva Nansen): 26 Teşrinievvel 1892 günü ad konma merasiminde şampanya şişesini geminin provasında kırarak (adın Fram) olsun diye haykırdı: (Fram) yani İleri!

Bu isim en açık bir programın, en sarıh bir maksadın ifadesi idi.

Müthiş bir seyahatin başlangıcı

24 Haziran 1893 yaz bayramı günü Fram kendini dünyanın en korkunç kuvvetine teslim etmek üzere yavaş yavaş Kristiyanya sahillerinden ayrılıyor. Yolcuların beş yıllık ihtiyaçları yanlarında. Norveç, daha sonra Laponya sahillerini geçip enginlere açılıyorlar. Büyük fırtınalardan sonra dalgaların üstünde ilk buz dağları görülüyor. Fakat uzaklardan sahiller gene farkediliyor.

— Avrupa bırakılarak şarka doğru geçiliyor, işte Şimali Asya. Kabarovada duruluyor. Geyik derilerinden uzun elbiselerine bürünmüş Samoidlerin getirdikleri 34 köpek te gemiye alınıyor. Köpeklerin çekme kabiliyeti tetkik ediliyor. Kızaklara koşulan bu hayvanlar, baş döndüren bir hızla İleri atılıyorlar. Bu bir fahihtir!

Kara denizi masmavi, güneş pırıl pırıl. Adalardan sonra fırtınalar geçiyor. Fakat 30 Ağustos günü, buzlar ilk defa gemiyi durduruyor. Bu bangizleri sürükleyecek fırtınanın çıkması tam dokuz gün bekleniyor. 6 Eylülde (Nansen) in doğumunun yıldönümü burada iken geliyor. Bu da ikinci bir uğur!

10 Eylül günü saat dörtte Asyanın en şimal noktası olan Closkin burnu alkışlar ve tezahürat arasında geçiliyor. Nordenskjöld'daki İsveçliler «yaşla!» sesleriyle bu tezahürata iştirak ediyorlar.

Nansen:

— Bundan daha iyi bir deniz yolculuğu görmedim, diye bağırıyor. Rüzgâr ve uskurun tesirile gemi daima yol alıyor. Deniz daima müsaid. Bakalım ne kadar zaman böyle devam edecek?

Nansen 78 arzı şimali derecesine kadar böyle gidilebileceğinden memnun görünüyor. Vapurun süvarisi Sverdrup daha haris. O 80, 84, hattâ 85 derecelerden bahsediyor. Nansen onunla «Kutub denizi nin hep böyle müsaid geçeceğini mi sanıyorsunuz?» diye şakalaşiyor.

Bir gemi süvarisi Kutbun ne demek olduğunu nasıl anlar?

Ve ertesi günü vapurun şiddetle buzlara çarpması kutbun ne demek olduğunu süvariye anlatıyor. Şimdi Eylülün yirmisi. (Nansen) in plânına göre ayın 24 ünde yeni Sibirya adalarının şimalinde (Fram) kendini buzlara kapıp koyuverecek.

Nansenin yazdıklarına bakılırsa - bu ilk fırtına müddeti Andersenin masallarındaki gibi neşe içinde geçiriliyor. Vapurun dümeni yerinden kaldırılıyor. Makineler çıkarılıp bağlanıyor. Günler bir manastırda gibi intizamla geçiyor. Sabahleyin saat sekizde kalkılıyor, kahvaltısı ediliyor, öğle yemeğine kadar çalışılıyor.

Bir saat salonda oturuluyor, burada sigara içmek memnu olduğu için mutfakta birkaç pipo ve sigara içiliyor. Bir saat öğle uykusundan sonra akşamın altısına kadar tekrar çalışılıyor. İskambil oyunları, geceleyin mütalea, erganun nağmeleri. Yahud (Yohansen) in armonik havaları duyuluyor. Bu adam Norveçli bir zabittir. Mühim bir iş bulunmadığı için gemiye ehemmiyetsiz bir vazife ile alınmıştır. İnsanı rahatsız etmeden mütemediyen Suzanne ve «Napolyonun Alpleri geçişi» şarkısını çalıyor.

Yalancı renkler diyarı

Nansen hayalâta dalıyor, fecri şimali karşısında hayran kalıyor. Burası rüyalar, hülyalar, yalancı renkler diyarı. Mavi cesim bir kubbe gibi duran sema; yeşil, leylâk, menekşe renklerine bürünecek ufuklara doğru yayılıyor. Buz dağlarının sivri tepeleri, pembe ziyâlar içinde parlıyor ve geniş buz ovalarına ardıvaz renginde soğuk gölgeler salıyor.

Nansen — İşte ölümlü güzelliği birleştirilen Arzimev'ud! diye düşünüyor? Acaba bu düşünceden maksadı ne?

İnsanın böyle dünyanın bir ucunda, dünyanın hemen dışında, bu suları sorması için mukadderat fikrini sevmesinin lâzımı.

Müthiş bir fırtına

Teşrinievvelin dokuzuncu günü, on üçler; kamarada gülüp eğleniyorlarken birdenbire bir yıldırım gürlemesi ortalığı allak bullak ediyor. Buzların ilk hücumu gemi baştanbaşa sarsılıyor. (Nansen) in ümidi ettiği gibi buz parçaları, geminin yusuvarlak olan yanlarına çarpıyor, kayıyor ve kendi ağırlığıyla parçalanıyorlar. Kâşifin tarifine göre, bu müthiş fırtına önce geminin yanlarına çarpan küçük buz parçalarıyla bir inilti gibi başlıyor, gittikçe perde perde yükselerek bir erganunun bütün borularından çıkan gürültülere benziyor. Gemiciler titreyiyor, bazan yerlerinden fırlıyorlar. Yılmaz geminin yanlarına çarpan buz kütleleri, parçalanıyor, yayılıyor ve yıkılıyor. Başka gemileri param parça edecek bu sademeler (Fram) a pek tesir etmiyor, gene olduğu gibi duruyor.

Şimdi artık buz hücumu durmuştur. Beyaz buz ovaları sükût içinde, yalnız fırtınanın topladığı yeni sivri buz tepelerile bezenmiş görünüyor.

(Nansen) ile arkadaşları bu müthiş fırtınayı, bu devler harbini bir balkonda gibi seyrediyorlar. Yarı karanlık içinde çatlaklarını, şekillerini değiştirip gemiye doğru yıkıldıklarını görüyorlar. Bu müthiş çatırtılar kamarada, konuşulan sözlerin duyulmasına mâni olacak kadar şiddet ve gürültülerle koptuğu zaman da erganun durmadan (Bülbül sesleri beni uytumuyor) melodisini çalıyor.

(Devamı 10 uncu sayfada)

Yeni bir yıldız: Michele Morgan

Güzel Fransız san'atkârı: " Henüz dört yaşında iken bana artist olacağımı söylemişlerdi. „ diyor

Michele Morgan, bu genç ve güzel Fransız sinema yıldızı bugün değil yalnız memleketinde, diğer memleketlerde dahi şöret kazanmıştır. Oynadığı filmlerde pek büyük bir muvaffakiyet göstermiştir.

Bugün Michele Morgan ismi sinemanın en gözde simaları arasında yer almış bulunmaktadır. Yeni çevirmiş olduğu filmlerinden biri olan ve İstanbulda (Son Buse) adı altında gösterilmiş olan Quai des Brunes filmdeki muvaffakiyeti bilhassa üzerinde durulacak kadar mühimdir.

Kısa bir zaman içinde kazanmış olduğu muvaffakiyetlerden zerre kadar şımarmamış olan bu güzel Fransız yıldızı bir gazeteciye hayatını şöyle anlatmaktadır:

— Şaşarsınız amma, emin olunuz ki doğru söylüyorum. Henüz dört yaşında ya var, ya yoktum. Artist olacağımı bana söylemişlerdi..

Sinemada rol almak, sinema hayatına dahil olmak en büyük emellerimden birini teşkil ediyordu. Arkadaşımdan birini beni Marcel Acharda takdim etti. Küçük bir prova filmi çevirdim, beğenildim. Babam muhalefet etmeğe başladı. Be-reket versin ki annem bana vâsi mikeye yardım eylemeğe karar vermişti! Onunla birlikte babamı atlattım ve stüdyoya gittim. Ben prova olacak sanıyordum. Halbuki bana adamakıllı bir rol tevdi eylediler ve fevkalâde muvaffakta oldum. Bu rolü çok beğenmişim. Çünkü her hususta bana uygun geliyordu.

Michele Morgan

Ondan sonra filmler çevirmeğe başladım. Candan oynuyorum! Hoş arkadaşlarımdan da pek büyük yardımlar görüyordum ya! Esasen rol san'atkâra uymalıdır. Şahsiyetine uymıyan rolde san'atkâr ne kendini gösterebilir, ne de muvaffak olabilir..

— Amerikaya gitmek arzusunda mısınız?

— Quai des Brunes filmi çevirmeden evvele bu niyeti beslemekte idim. Fakat bu film çıkınca hele filmde çok beğendiğim san'atkâr Jean Gabin'e partönerlik edeceğimi öğrenince seyahatim gecikti.. Ben Amerikaya müptedi olarak değil, fakat tekemmül eylemiş bir san'atkâr olarak gitmek arzusundayım.

(Devamı 10 uncu sayfada)

İlse Perri

(Ufa) nın yeni ve güzel yıldızlarından İlse Perri

Eski Şehremi Operatör Cemil Topuzlunun hatıraları

(Baştarafı 8 inci sayfada)

«Hamdiye de ilmen kusur bulamayınca «hiç kolağası tıbbiye hoca olabilir mi?» dediler! Lâkin tedrisata başladık. Avrupa kl'niklerinde olduğu gibi, birçok belkemiği hastalıklarında ve kırık, çukuklarda husule gelen arızaları tedavi edecek bir mütehassıs aradım. Bulamadım. O esnada İsveç usulü tıbbî masaj ve jimnastik yapmak için Selim Sırrı Bey namında bir zatın - şimdi sayılandır - kompetan olduğunu öğrendim. Kendisini hemen mektebe davet ettim. Onu da mütehassıs ünvanile kadroya aldım. Kendisine bir de konferans verdim. Gene kıyametler koptu. Lâkin Bay Selim Sırrının muvaffak olduğunu görünce sustular. Amma ben duvayyenlikten çekilince ona da «gayri mahdud müddetle mezuniyet» verdiler.

Muallim maaşlarını 2000 ve 3000 kuruş olarak tesbit etmiştik. Muallim muavinliklerine de ileride muktedirlerini yetiştirmek maksadile kimseyi tayin etmemiştik. Bu suretle maaşlardan tasarruf edilen (60.000) altını Haydarpaşada hastane, teşrihane, laboratuvarlar yapılımasına harcamayı kararlaştırmıştık. Komisyonumuz tarafından yazılan maaş batayı maarif ve harbiye nezaretlerine yolladık, tasdik olundu ve derhal işe başladık. Ben, duvayyen olduğum halde Tıbbiye Askeriyenin ihhakından sonra istifa ettim. Arkadaşlardan biri duvayyen tâbirine itiraz ile fakülte reisi denmesini ileri sürdü. Bu teklifi muvaffak gördüler. Sonra yeniden beni fakülte reisi seçtiler.

Ertesi içtimada evvelce komisyonumuz tarafından verilen maaş kadrosunun tasdikli sureti geldi. 2000 kuruşluk muallimler gene feryadı verdiler. Levazım alınmasından, yahud dışı mektebinin tesisinden vazgeçilerek aylıklarının 3000 kuruşa iblâgini istediler. Bu yüzden dış-

çı mektebinin kadrosunu tasdik etmediler. Aynı zamanda maarif nazırı Emrullah efendinin acele beklediği Tıp Fakültesi bütçesini müzakereye koymadılar. Maarif nazırı, beni telefonla sıkıştırdı. Bütçenin gelmesi için 24 saat müsaade verdi. Müşkül vaziyette olduğumu anlattım:

«Ne yaparsan yap, bütçeyi yolla!»

Dedi. O akşam, Sultanmahmud türbesi civarında olan evime eski asistanlarından Halid Şazi Beyi davet ettim. Beraberce dışı mektebi için 6 muallimli, bir müdür ve birkaç asistanlı bir kadro yaptık. Bütçe mazbatasında, salâh-yetim olmadığı için, dışı mektebinin tesisinden bahseylemedim. Yalnız maaşları araya yere sıkıştırdım. Ertesi sabah maarif nazırı Emrullah efendiye gittim. Ona, meseleyi anlattım. Elimden, güle güle maaş batayı aldı! Az sonra, mebusan meclisinden Tıp Fakültesinin bütçesini çıkarttı! Böylece dışı mektebi, adı söylenmeden fiilen kurulmuş oldu!

Memlekete, böylece bir irfan müessesesi kazandırmış bulunuyordum. Ancak, ileride tenkidlere maruz kalmamak için, işin kurnazlık tarafını, kendisinin yaptığını söylemesini maarif nazırından rica etmiştim. Emrullah efendi merhum:

«Paşa, dışılık san'atının memleketimizde ne kadar geri olduğunu, dışılığın hal hazırda kimlerin (berberlerin) elinde bulunduğunu biliyorum. Sen merak etme, bütün mes'uliyet benimdir!»

Demişti. Hakikaten, bilâhaze kendisine müracaat eden arkadaşlarımıza, aramızdaki ihtilâfı tetkik eylediğini; bütçemiz, nezarete gelince dışı mektebine aid tahsisatı bizzat kendi kalemile yazdığını söylemişti! Nazır, (2000) kuruşluk hocaların maaşlarına gelecek sene zam yapacağını da vâdetmişti. Mesele, bu suretle kapanır gibi olmuştu amma, (2000) liler de bu işe «mimi» koymuştular.

Korkunç bir seyahat

(Baştarafı 9 uncu sayfada)

Yılbaşı geliyor. Buzlar arasındaki mahpuslar memleketlerini düşünüyorlar.

Nansen:
«Ne yazık ki bizim burada neş'e ve sıhhat içinde olduğumuzu görmüyorlar. Ömrümde hiç bu kadar tatlı günler geçirdiğimi bilmiyorum. Bu kadar zinde ve sıhhatli olduğumu hatırlıyamıyorum. Adetâ şışmanlamaktan korkuyorum. Ben bu kutub diyarını kansız ve asabi hasta insanlara bir sanatoryom diye tavsiye ederim. Seyahatimiz hep böyle güzel devam ederse döndüğümüz zaman anlatacak bir şey bulamayacağız, diyor.

Derecei hararet sıfır altında 40

(Fram) m bu defa edindiği tecrübelere nisbetle bundan evvel kutub seferlerinde elde edilen tecrübeler hiç sayılabılır. Derecei hararet bir gün sıfırın altında kırka iniyor. Buna rağmen (Yohansen) bir aleti tetkik için pijamasile güverteye çıkıyor. Geceden hiçbiri sıkılmıyorlar. Gemiden neş'e taşıyor.

Norveçliler sinirsiz insanlar. Can sıkıntısı nedir bilmeyenler. Rahat uyurlar. Sıkıntı içinde neş'eli yaşamayı bilirler. Vatandaşın şerefi, ilmin ilerlemesi için çalışırlar. İnsan için bundan daha büyük mahariyet olur mu? Şimdi ortada tek bir mesele var: Doğruca kutba götürülen ve şimal ile cenub arasında bocalıyan cereyanı bulmak hırslı ve meraklı.

Nansen bazı yerlerin (3000) metre derinliğinde olduğunu anlamıştır. O daha az derin denizlerdeki büyük su cereyanlarını kutub denizinde de bulacağını sanıyor. Halbuki bu hayali hakikat olamıyor.

Kâş'fin yeni bir kararı

Yaz, sonbahar ve kış aylarında kâş'fin fikrinde yeni bir karar beliriyor: Mademki su cereyanı gemiyi kutba götürüyor ve onu yavaş yavaş şimali garbi istikametinde İsveçberge doğru sürük-lüyor. Şu halde kutba yaya olarak köpeklerle gidecek. Oraya kadar 777 kilometre mesafe katetmek lâzım. O, kutba

Groenlanddan gittiği zaman da takriben bu kadar mesafe katetmişti.

Framda herkes Nansenle beraber gitmemekten teessür duymakla beraber bu kararı tasvib ediyor ve hazırlığa başlanıyor. Deriden iki kızak yapıyor. (Nansen) le (Yohansen) e fok bahğı derisinden ceketler hazırlanıyor. Köpeklere deriden içinde yatacak torbalar, çulnar dikiliyor. Nansen yanına bir ipek çadırı bir petrol fırını alıyor. İkinci yılbaşı bu hazırlıklar arasında giriyor. 1895 yılbaşı günü on üçler; çok acı ve öldürücü bir gün görüyorlar. Yeni bir fırtına kuduru-yor. Buzlar yeniden gemiye hücum ediyorlar ve (Fram) m yan tarafına kocamar bir rampa halinde yığılıyorlar. Kaidesi geniş ve kuvvetli olan bu buz sathı maili geminin üstüne yıkılacak gibi abanıyor. Ambarla bulunan bütün erzak telaşla buzların üstüne atılıyor. Koca bir buz tepesi güverteye yıkılıyor. Geminin potreilleri eğiliyor, parçalanmak tehlikesi baş gösteriyor. İçi hemen tahliyeye başlanıyor. Fakat, üstünden 30 yıl geçmiş Norveçyanın en kuvvetli meşe tah-taları buna da dayanıyor ve gemi kurtuluyor.

Nansen: «Bir yağın gürlüktü, patırtı... Ortada da hiçbir şey yok» diyor.

[Maceranın arkası bundan sonraki sayfa-da.]

Sinema: Yeni bir yıldız Michele Morgan

(Baştarafı 9 uncu sayfada)

«Hangi rollerden en fazla hoşlanır -sınız?»

«Belki beni müşkülpeşend sanırsınız amma, işin iç yüzü hiç te böyle değildir. Arzum Marguerite Gauthier rolünü oynamaktır. Hem de en fazla beğendiğim san'atkar olan Greta Garbonun kuvvet ve kudreti ile oynamak. Bakalım şansım bu hususta dahi bana yardım edecek mi?»

Muvaffakiyeti yalnız sevgi mevzuuna hasretmemek lâzımdır

Istanbuldan Gani muvaffak olup olamayacağını soruyor:

Maddi sahadaki muvaffakiyet kayıplarını da ihmal etmemek gerekir.

Kitaplarile anlaşığı takdirde talih ve istikbalini yaratabilir

Kütahyadan Nihalifer talih ve istikbalini soruyor:

Tesadüflere bağlanmaktansa muvaffakiyete götürülen yollardan birini tercih etmek lâzımdır. Kitaplarile anlaşığın talih ve istikballerini bizzat yaratmağa yardım etmiş olurlar.

Yüzü kadar hayatının da güzel olması temenni edilen bir tip

Üsküdüardan Aynur, hayatının nasıl olacağını soruyor:

İyi bir terbiye ile hayata hazırlandıktan ve fena tesadüflerden korunmağı bildikten sonra yüzü kadar hayatının da güzel olmasını temenni etmek yerinde olur.

Güler yüzlü ve sevimli bir tip

Sirkeceden Antranik, muvaffak olup olamayacağını soruyor:

Güler yüzlü ve sevimli olanlar kendilerine kolaylıkla bir muhit yapabilirler. Bu da muvaffakiyet vâdeden hallerden olur.

Ümitsizliğe kapılmamak kaydıle

Kırıkkaleden Memduh, muvaffak olup olamayacağını soruyor:

Genç olanlar ufak tefek muvaffakiyet sızlıklardan ürkererek ümid ve cesaretlerini kaybetmemelidir. Hayatta muvaffak cılamak en tabii haklardan biridir.

Daha serbest tavırlı olması lâzım gelen bir tip

Swastan Bedri, ne nasıl muvaffak olacağını soruyor:

Daha serbest tavırlı ve daha az sikkilgan olması lâzımdır.

Tarihten sayfalar

(Baştarafı 8 inci sayfada)

yahatfere çıktı. Ege denizinin parlak güneşi altında bin çeşid güzellikler arasında dolaştı. Yunanistana, İtalyaya, hattâ Mısra kadar gitti. Oralarda gördükleri şeyler, geçtiği denizlerin engin ufukları, onun hayalini ve zevkini son derece olgunlaştırıyordu.

Nihayet gezdiği memleketlerden Trovada geçen bir vak'ayı esas tutarak meşhur eseri İlyada'yı yazdı. Kendisini bu esere o kadar vermişti ki onu ezberlemişti. Bu bir kahramanlık destanı idi. O zaman âdet olduğu üzere bes-teli olarak herkese okumağa başladı. Vaktile güvercinler nasıl onun etrafına toplanır ve uçuşuyur idilerse şimdi de güzelliğe ve kahramanlığa hayran ruh-lar, büyük bir kalabalık onun etrafını sarıyor; harikulâde eserini dinliyorlar-dı.

Büyük şair çok geçmeden kör oldu ve işte ondan sonradır ki kör manasına gelen Homirüs diye tanındı.

Homirüs için bundan daha büyük fe-lâket olamazdı.

Şimdi başka iş göremiyordu. Halbu-ki yiyecek lâzımdı. Sokak sokak dola-şıyor; sopsamı kalavuz edinerek gittiği yerlerde şarkılarını söylüyor; verilen sadakalarla yaşıyordu.

Onun sesi de yanık; bu hal eserinin güzelliğini büsbütün arttırıyor, anlat-tığı hazin ve korkunç vak'aları dinle-yenlerin hemen hepsi ağlıyorlar, ya-hud sessiz gözyaşı döküyorlardı.

Homirüs o güzel eserini diğer mem-leketlerin halkına da okumak, onlara da aynı heyecan ve zevki vermek isti-yordu. Bu maksadla bir gemiye bindi. Henüz Anadolu kıyılarından ayrılmış-lardı ki fırtına başladı. Gemiciler onu (Chio - Sakız) adası kıyısına bıraktı-lar. Zavalı şair orada yapayalnız, kim sesiz kalmıştı. Etrafta kimseler yoktu. Nereye gideceğini bilemiyordu. Bir ka-yanın üstüne oturdu ve derin derin dü-şünmeye başladı. Yarı çıplak vücudu, geniş alni, ağırması sakalı ve beyaz yü-züle ilk bakışta insana hürmet ve sevgi telkin ediyordu.

O taraflarda dolayan çoban çocukla-rından biri onu gördü; yanına sokuldu. Birisi daha geldi; kör olduğunu anla-yınca acıdılar. Ona kim olduğunu sor-dular. İhtiyar adam onlara güzel söz-lerle cevap veriyordu. Bu sözler ço-cukların o kadar hoşlarına gitti ki he-men yardım etmek istediler. Okuduğu güzel ve yanık şarkıları da pek sevin-ce çoban Gloküs'ün yanına götürdü-ler. Çoban onu pek iyi karşıladı. Hem kendisine hem de eserlerine hayran o-lan halk oraya toplandı; onun şerefine şenlikler yapıldı.

Homirüs Sakız adasında uzun zaman kaldı. Orada gençler için bir müzik oku-lu açtı. Hem okutuyor; hem de ikinci büyük eseri olan Odise'yi hazırlıyordu. Şimdi bile Sakız adasında yuvarlak bir şekilde oyulan bir kaya varmış, Homirüs okulu diye anılmış; zira derslerini orada vermiş.

Odise adındaki eser de aynı derece-de hayranlık kazandı. İhtiyar şair onu da başka memleketlere yaymak için gemiye bindi; Sikkil adalarından biri-ne çıktı; Orada öldü.

Eserleri hem hayatında hem de ölü-münden sonra ve bugün bile büyük bir zafer ve ölmezlik tacı ile parıldayan büyük şair, eğer sefalet içinde öldü ise, o zamanki içtimaî şartlar yüzünden-dir. Bugünkü dünya o zaman olsaydı Kipling gibi yazılarının her kelimesine (6 - 8) İngiliz lirası alan edibleri şü-phehis kazanç cihetinden de gölgede bırakmış olurdu.

Homirüs'ün hayatına dair yazdığı -

Türkiye Cumhuriyeti Nafia Vekâleti İstanbul Elektrik İşleri Umum Müdürlüğünden

Eksiltme ilânı

- 1 - Muhammen bedeli 2750 lira tutan muhtelif kudret ve tevettürde 5500 adet ampül kapalı zarf usulile satın alınacaktır.
- 2 - Eksiltme 7/2/939 tarihinde Salı günü saat 15 de İdarenin Tünelbaşında Metro han binasının altıncı katında toplanacak artırma eksiltme komisyo-nunda yapılacaktır.
- 3 - Bu işe aid şartnameler idarenin Levazım Müdürlüğünden parasız olarak te-darik edilebilir.
- 4 - Muvakkat teminatı (206.25) iki yüz altı lira yirmi beş kuruştur.
- 5 - Teklif mektublarının 2490 numaralı kanun ahkâmına uygun olarak ve ek-siltmeden en az bir saat evvel komisyon reisliğine verilmiş bulunması lâ-zımdır. (289)

mız bu satırlarda bir efsane havası bul-mak gayet tabiidir. Esasen bunlar kat-iyetle taayyün etmiş bilgiler değildir. Hattâ bazı alimler bu kadar geniş şöb-ret sahibi ve Homirüs adında bir ada-mın bulunduğu bile şüphe ederler. Bunların başlıcaları Napolili (Viko - Vico) Alman «Wolf» dür. Bunlara gö-re İlyada ve Odise muhtelif asırlarda doğup yaşamış olan muhtelif şairlerin eserlerinin toplanarak bir araya geti-rilmesinden doğmuştur.

Buna mukabil aksini iddia edenler daha çoktur. Bunlar da, gerek üslûpta ve gerek vak'aların zincirlenmesinde görülen fevkalâde insicam ve irtibat-ileri sürüyorlar; muhtelif şairlerin e-serlerinde aynı halin ve aynı derece-deki yüksek kudretin tebarüz edemi-yeceğini söylüyorlar.

Muhakkak olan bir şey varsa bugün-kü yüksek Garb edebiyatının kurulma-sında Homirüs'ün hissesi pek büyük-tür. Onun eserleri bugün bile gittikçe artan bir hayranlıkla okunur. O kadar ki bugünkü eserlerle karşılaştırarak: «İnsanlar üç bin senedenberi edebi-yatta bir adım bile ilerlemiş değiller -dir» diyenler bile vardır.

İşte ondan birkaç satır:
«Mademki ne Patroles'i ne de o asil Hektorun biçtiği bir çok dostları kur-taramadım; şu anda ölelim. Agorada be-ni gençler çok olmasına rağmen A-geen'ler arasında, kavga meydanların-da benimle boy ölçüşecek bir tek insan yokken dünya üzerinde boş bir yük gi-bi gemilerimin yanında oturuyorum.»
«Ah, mabudlar arasındaki, insanlar arasındaki bu ihtilâf yere batsın. Çok zaman feylesofu bile fenalığa sürük-leyen, damla damla saçılan, baldan da-ha tatlı bir buğu gibi süzülerek insan-ların göğsünü kabartan bu kin yere batsın.»

Sözün Kıyası:

(Baştarafı 2 nci sayfada)

en iyi yerine getirmiş, mihneti kendile-rine zevk ederek, hüner göstermiş olan-lardır.

Bilhassa kayağın, memleketimizde günden güne rağbet bulduğunu görüp te-sevinenlerin ve gıpta duyanların en baş-ındayım. Hafta tatili kanununun yardımı ile daha da ziyade inkişaf bulan bu sporun, yurdumuzun her tarafına yayıl-masını ve yayıldıkça, kışa dair olan köh-ne ve haksız telâkkilerin büsbütün yıkıl-masını isterim.

İşte, mevsim gene başladı.. yurdumun aziz gençlerine neş'e ve sıhhat kaynağı olan kışı artık, eskisi gibi tel'in değil, takdis emeliyiz!

E. Talu

Samsun Demirspor birliği Çarşambaya gitti

Samsun (Hususi) — Samsun Demir spor birliği geçen hafta Samsuna gelen Çarşamba Yeşilirmak klübüne ziyaret-iade etmek üzere Pazar günü Çarşamba-baya gitmiştir.

Emsali arasında en güzel ve şık Mobilyalar satan

(ESKİ HAYDEN) Yeni

BAKER Mağazaları

Ziyaret ediniz. SALON, YEMEK ve YATAK ODASI takımlarının zen-gin çeşitleri her yerden iyi şartlar ve ucuz fiatlarla bulursunuz.

MESELELER: Kelime ve istihlamlarımıza artık istikrar verebiliriz

(Başarafa 1 inci sayfada)

Hemen her kiraat kitabı parçasında veya her ajans tebliğinde, yahud her gazete yazısında aynı vazifeler, aynı mefhumlar, aynı hizmetler için başka türlü kelimeler kullanıyoruz. İdare ve belediye başkanları bulunanlardan kimine val, kimine libay, bazlarına belediye reisi ve bazlarına şarbay, yahud uray başkanı diyoruz. Acaba bu kararsızlığa nihayet veremez miyiz?

Osmanlıca dil meselesi, sadelik cereyanı ile çok eskiden başlamıştır. Sultan Mahmud bir Tuna seyahatinden döndüğü vakit, bu seyahatin hikâyesini yazan bir efendiye şu itihadla bulunmuştu: — Eger risaleniz halka anlatmak için yazıyorsanız, neden «gördünüz» gibi kimsenin bilmediği kelimeler kullanıyorsunuz? Nicin «araba» demiyorsunuz?

Bir dil, lûgat bakımından sadeleştirmek ve tasfiye etmek için ne yapmak lazımdır? Bir kelimeyi mutlaka aslı başka dilden olduğu için almak, ve onun yerine, velev eski metinlerden, hatta velev icad ederek, öz kökten yeni bir kelime koymak mı? Böyle bir tasfiyecilik ifratı yalnız bizde vakubulmuş değildir.

Fakat bütün tecrübelerde daha tabii bir usul hak kazanmıştır: Meselâ şimdiki Yugoslav dilinin bânisi addolunan Karacık, sırfca söz konuşma ve kullanma dilimizdeki sözler, diyor. «Yastık»ın eski islav metinlerinde karşılığı bulunabilir. Ancak Karacık yaşadığı zaman, halkın yastakta baş koyduğu şeyin adı «yastık»tı. Bugün de öyledir. Bir sırp hanımına, kendisinden istihlamlı kelimelerden birçoğunun aslı türkece olduğunu söylüyordum. Bir aralık ağzından «teferüç» kelimesi çıktı. Hayrete baktım. Bana dönerek dedi ki: — Korkarım, bunun da Türklere kalma olduğunu iddia edebilirsiniz!

Lûgat hususunda ilk kalde tesbit edenler, mevrutiyet devrinin Türklüleri olmuştur. Her türkelesin kelime bildirdi! Zaten giteğe bu kelimelere, kullanma ve konuşma dil, nihayet kendi ahengini verir. Biz artık kal gibi telâffuz olmaktadır.

Biz onun eski telâffuz halini «malıye»de muhafaza ediyoruz. Bazı kelimelerin nasıl ahenk değiştirdiğine bizim neslimiz kulak sahidli olmuştur. Babalarımız «adem olmak» mesinini kusa telâffuzundan hoslannıyanlar, «adem» i «adam» yapmaktaki garabeti hissetmez olmuştur. Fakat bu vazife konuşma ve kullanma dilinin yoğunlaşma, tasarrufuna, keyfimize hâkim olamayacağına, kımız dil kanunlarına aiddir. «Ayşe», «Fatma», «Hüde» isimleri daha bize, evvelâ şimdiki «hâdis» telâffuzunda gelişmiştir.

Acaba türkelesmek için böyle bir kalıp lama itihadından zararı mıdır? Şüphesiz hayır! Öyle kelimelerimiz vardır ki onları kullanmak için muayyen bir kültür seviyesine erişmek lazımdır. Halk ağzı bunları yokturmağa vakit bulmamıştır. Böyle kelimeler için öçü, kullanma dilimize zararı olup olmadıklarından ibarettir. Gece vakti madem ki artık arabi, farisi terkipler yapmıyoruz, (bu bahse biraz aşağıda temas edeceğiz) ne şep, ne de leyl kelimesine ihtiyacımız vardır. Gerdâne çoktan yerini arabaya bırakmıştır. Ancak otomobilde bir türke karşılamıyoruz.

Atatürkün esprisine sadık kalarak da vama halledelim. Büyük inkılabçı dil meselesi karşışığı vakit, müfrit tasfiyecilerde davalarını istedikleri gibi tecrübe etmekte serbest bırakılmıştır. Dergi bu tecrübe fırsat vermek için hazırlanmıştır. Hepimiz, makalelerimiz, saatler sarfederek dergi kelimeleri yazmağa gayret etmişizdir. Atatürk kendine has, sehati ve sabri ile bu tecrübeyi takib etti; hepimize sevk nâyet Güneş - Dil Teorisinin imkânları, dilimizde genişletmek ve ferahlatmak ihtiyacını en başta gene kendi hissetti ve yap lan, hatta olmıyan birçok kelimeleri yeni den kazandırmıştır. Reis türkeçdir, kâtib türkeçdir, idare türkeçdir, müsteşar türkeçdir, ilâh.

İk tecrübe devrine ald darhklarımıza Atatürke maletmek ne kadar yanlış ise, A ona ferahlik ve inkişaf veren nazariyesini de, medrese ve divan osmanlıcasına doğru itihad bir harekete âlet etmek de o kadar inkişafçılık olur. Güneş - Dil Teorisinin imkânlarını költüye kullanarak, lûgatimize aracağımız kelimeleri iki tabii miyara vura rak seçeceğiz:

1 — Bize lazım mıdır? 2 — Konuşma ve kullanma dilinde yaşayabilir mi?

Ne ölmüş olanı diriltilebilir; ne de lûdama olmıyan hayat verebiliriz. Köye kamak için «müdür» kelimesinden kurtulmuş herhangil bir lehçedeki herhangi bir meşhul söze revaç vermeğe neden çalışalım?

Bizim de şahsan istikrar etmiş olduğumuz kelime kazanları temin etmiştir. Bu lûgatlar aranırken, mefhumlar arasındaki ince farkı deşecekiz. Şüphesiz onlardan istifade edilebilir.

Her lisanda nesillerce süren bir kelimeler letikrarı tasavvur edilemez. Dil, yaprak döken ağaç gibi, mütemadiyen kelime döker

ve yenilerine vücud verir. Yaşıyan dil, hiç bir kalıp içinde dondurulamaz. Kelimelerde istikrar, bugünkü konuşma ve kullanma dilinin tabii lûgatını yapmak demektir. Mektebe bu lûgat gider. Ve mekteb dışında her türlü kanaat, her türlü zevk kendi icadlarını teklif etmekte devam eder.

2 — Cümhurreisi mi, Reisiçümhur mu? Reislik mi, riyaset mi? Umumi kâtib mi, kâtibî umumî mi? Kâtiblik mi, kitabet mi? Kabul tarzı mı, tarzı kabul mü?

Türkcü nazariye, gramer işine büsbütün sarahat vermiştir: «Bir dil, başka dilden kelime alır, kalde almaz!»

Bir istisna ile: Her dilde olduğu gibi, biz dahi bir takım kışeleri, yayıyabildikleri kadar dilimizde bırakabiliriz. Meselâ «su» kelimesi «niyet», «kasid», «tasavvur» kelimelerinde üstünde bir tecrübe yapalım. Eger «köti niyet» eski «süi - niyet» in yerini tutuyorsa, bu terkipli edebiyatımızdan çıkarmakta ne beis var? Fakat eger attentat kelimesine «süi - kasid» den başka karşılık bulunuyorsa, onu da tek kelise - kelime olarak «suykasid» diye alıkoymakta ne beis var? Karşışığını bulamadığımız Complot'yu aynen kullanmıyor muyuz?

Reislik mi, riyaset mi? Şüphesiz reislik! Fakat bunun için de «adalet», «cinayet» şekilleri üstünde takılıp kalamayız. Yeni den Arab veya Pars kaldesle kelimeler yapmak başka, vaktile bu kalde şekillerle H sanımıza alınp da kullanma diline kendi zaruretlerini cebretmekte olanları kışeler olarak muhafaza etmek başkadır.

Nisbet «eye» si için vaziyet ayndır. Türkçe nisbet şekillerinin ne olduğunu biliyoruz. Hatta bütün yeni kelimelerimizi öyle yapıyoruz. Fakat, meselâ, ilmi, hayati, edebi, fikri, tabii gibi kışelerin şekillerini deşitirmeğe muvaffak olamıyoruz. Bizim yeni gramerimiz türkeçe nisbet şekillerini tesbit eder: Fakat bugün konuşma ve kullanma diline geçen bu eski şekiller de müstemsalar olarak kaydediriz. Bununla onlara şüphesiz ebedî hayat temin etmiş olmayız. Yaşıyan dil, mütemadi istihalesinde, onları da ister tasfiye eder, ister etmez.

Arabi ve Farisi okuyan bizim nesillerimiz için, fasıl musikisine olan kulak itiyadı gibi, ağızımızda bir terkipli itiyadı kalıp gidecektir. Fakat asla şüphe yoktur ki türkeçenin bu hazin esaret devri ölmüştür.

Yeni gramer yapılrken gene tasfiye tecrübesinin bize bazı şekilleri yeniden kazandırmış olduğunu görülecektir.

3 — Sosyoloji mi, içtimaiyat mı? Psiko-loji mi, ruhiyat mı? Matematik mi, riyaziyat mı? Yahud da, bilimiyorum ne diyorlar, fakat şu türkeçe — Bilik tarzında biten bir yeni türkeçe istihlamlı mı? Psikoloji yerine Canbilik gibi!

Kendimiz için üç türlü istihlamlı tasavvur edebiliriz: Medrese kültür kaynaklarına dayanana, Üniversite kültür kaynaklarına dayanana, hiçbir kültür kaynağına dayanmayan ilmi istihlamlar!

Türkcüler burada kat'î bir karar alamamışlardır. Çünkü medrese yalnız yaşamakta deşildi: Darülfünunun tefekkür kürsüleri ne de hâkimdi. Felsefe müderrisi, Türklere ne de hâkimdi. Felsefe müderrisi, Türklere beraber bütün islam milletlerine arabcağı bir umumi ümmet dil olarak vermek istiyen ve türkeçe kelimelerin aslı arabca olduğunu iddiaya kadar idare Naim hocası idi. Türkcüler, istihlamlarda arabca kaynağı muhafaza etmekle beraber, yalnız ilmi ahvalirruh yerine ruhiyat şeklini alıyorlar, bu suretle ruhiyatçı ve ruhiyatçılık tasriflerinin yapılmasına imkân veriyorlardı. Realite yerine seniyet ve ideal yerine mefkûre bu devrin yadigarlarıdır.

Fakat diğer taraftan Psikolojya şeklini kullananlar, olmuştur. Garibdir ki bunlar lisanda osmanlıcı idiler. Üniversite istihlamlı almakla beraber, arabi tarife en kabiliyetli şekli tercih ediyorlardı: Psikolojyal diyebilmek için! Artık bu anarşî devri de nihayet bulmuştur.

«Can - bilik» ifratı ise hiç bir yerde muvaffak olmamıştır: Macar tecrübesi buna şahididir. Fakat burada da dikkat edilecek bir nokta var: Bazı eski istihlamlı konuşma ve kullanma diline yerleşmiştir: Mantık gibi, tarih gibi, felsefe gibi... Acaba «mantık» kelimesini «lojik» le deşitirmeğe mutlaka lüzum var mı? Yahud birini konuşma ve kullanma kelimesi, diğerini ilmi istihlamlı olarak ayrı ayrı muhafaza debilir miyiz?

Nihayet bu da üstünde uzun boylu münakaşa edilecek bir dava değildir.

Bizce bilhassa mekteb kitaplarını bu günkü intikal sarımsından kurtarmak, hatta onlara pek az deşikliklerle, pek uzun zaman için istikrar vermek imkânları tamamdır, şartlar olgundur. Dilimiz en karışık gibi gördüğümüz bu devir, hakikatte onun böyle uzun bir istikrar için her türlü hazırlıkları tamam olduğu devirdir.

Fakat gerek kelime, gerek istihlamlı lûgatlerin, gerek grameri yapacak olanlar, bugünün tabii ve hâkim prensipleri üzerinde evvelâ mutabık olmalıdır. Daha doğrusu, işi ayırmak lazımdır: Dil araştırmalarına, lehçe lûgatlerinin neşrine, derleme vesair hizmetlere aid iş, her türlü münakaşalara ve etüdlere serbestlik vermek için, ve ileride bir akademi halinde taazuvu edinceye kadar Dil Cemiyetinde kalmak, ve lûgat, istihlamlı kamusu ve gramer işi Maarif Vekilliğinin kendi heyetlerine bırakılmak lazımdır. Dil Cemiyetimiz, çok, pek çok hayırlı bir teşebbüs olmuştur. Bu cemiyetin yarımından ne bugün, ne yarın, ne hiç bir

Başvekilin spor işlerimize için gösterdiği hedef

(Başarafa 1 inci sayfada)

Şüphe etmiyorum ki, genel direktörlük bu vazifesini bütün memleket gençliğine şamil ve seyyan bir surette ifa edecektir. Ve gene şüphe etmiyorum ki, seyyan kelimesinin ifade ettiği manaya dikkat etmişinizdir. Memleketimizdeki sporun geçirdiği tekmül safhasının takdirdikarız. Ancak hoşumuza gitmeyen noktalar da vardır. Ve bunlar memleket gençliği aramızda sevgi vücude getirmek lazımdır. Ve bunlar memleket gençliğini uzaklaştırmaya sebep teşkil ediyor. Seyyan ve muhabbet kelimesini bu maksadla kullanmış oluyoruz. Ümid ediyoruz ki sizin muhterem ellerinize tevdi edilen memleket gençliğinin beden terbiyesi ve beden kültürü bütün milletin arzu ettiği derecede terakki ve tekâmül gösterecektir ve bütün memleketle beraber gençliğimiz sizin hizmetlerinizi takdirle karşılayacaktır. Buna mazhariyetinizi temenni eder ve hepimizi tebrik ederim.»

Başbakanın beyanatından sonra Beden Terbiyesi Genel Direktörü Tümgeneral Cemil Tahir Taner işe başladığı tarihten itibaren geçen zaman zarfında meşgul olduğu aşağıdaki mevzuat üzerinde izahatta bulunmuştur:

— Genel direktörlük kadrosu ve muvakkat bütçesi,
— Tescil işleri,
— Umumi vaziyet hakkında bölge lerdan istenilen malûmat,
— Mütehasıs zevat arasında yapılan anket.

— Altı aylık faaliyet programı.
— Kış slorları için yapılan muvakkat ve müstacel yardımlar,

— Güreşçilerimizin yapacakları ecnebi temaslarına hazırlık olarak Ankaradaki çalışmaları,

— Futbol hakem kursları,
— Civar köylerde yapılan tetkikler,

— Genel direktörlük tarafından neşrine başlanan beden terbiyesi ve spor adlı mecmua,

— Kanunun tatbikatına müteallik hazırlanacak talimat ve nizamnameler,
— Kanunun istişare heyetine verildiği vazifeler.

Bu izahattan sonra istişare heyetinin Millî Şef Cümhurreisi İsmet İnönüne tazim ve bağlılıklarının arzı teklifi ittifakla kabul edilerek Çarşamba günü saat 10 da ve gene Türk Hava Kurumu genel merkezinde toplanmak üzere toplantıya son verilmiştir.

(A.A.)

İtalya Hariciye Nazırı Belgrada gitti

(Başarafa 1 inci sayfada)

İtib edilen av partisine iştirak etmek üzere bu akşam Belgrada hareket etmiştir.

Bu ziyareti mevzuu bahsedilen «Popolo d'Italia» gazetesi, Kont Ciano'nun Belgrada bir Yugoslavya - Macaristan anlaşmasına zemin hazırlıyacağını yazmaktadır. Bu anlaşma, Romanya için de açık olacaktır.

Anlaşmanın tahakkuku için Macaristan, Yugoslavya ile Romanyaya müteallik bütün arazi taleplerinden vazgeçecektir. Buna mukabil Belgrad ve Bükreş hükümetleri de, kendi topraklarında yaşayan Macar ekalliyetinin vaziyetini ıslah edeceklerdir.

Yugoslav gazetelerinin neşriyatı

Belgrad 17 (A.A.) — Samouprava gazetesi, «İtalya - Yugoslavya dostluğu» ve «Kont Ciano'nun ziyareti» başlıkları altında bir makale neşretmiştir. Bu makalede ezümle İtalya ile Yugoslavya arasında hiç bir ihtilaf mevcut olmadığı ve İtalya ile Yugoslavyayı birbirine karşı muarız mevkiine sokacak hiç bir sebep bulunmadığı beyan edilmektedir.

zaman mahrum kalamayız. Nitekim, yarın ve her zaman Türk diline aid işler için çalınanlar, onun mesalsini daima tükenez bir yardım kaynağı olarak kullanacaklardır. Bu suretle, Dil Cemiyetinin her türlü tetkik hürriyetini de daha iyi korumuş oluruz. Meselâ Atatürk ilavuzunu hususî bir heyete havale etmiştir.

F. R. ATAY

Parti Grupunda dün General Kâzım Özalpın istifası işi görüşüldü

(Başarafa 1 inci sayfada)

— Şunu da ilâve etmek mecburiyetindeyim ki, millî müdafaa işleri hakkında madde tasrih ederek her hangi bir iddiada bulunmak veya sual tevcih etmek istiyen bir arkadaşımız varsa kapı açıktır. Ona doğrudan doğruya ben muhatabım veyahud yeni Vekil arkadaşımız tetkikatını yaparak lazımdır gelen cevabı vermeye hazırız.

Başvekilin beyanatından sonra, reisin davetine rağmen, mevzu üzerinde söz alan olmadı. Ruznameye geçildi.

2 — Bu celsenin ruznamesinde Ebedî Şefimiz Atatürk için yaptırılacak anıt - kabir meselesi mevcuddu. Müzakere yapıldı. İlk söz olarak Parti komisyonunun mazbata muharriri kürsüye geldi ve komisyonun mesaisi ve tetkikatı neticesinde varılan kararları izah etti. Müteakiben bir kaç hatib, tetkik komisyonu raporu hakkında bazı istizahta bulundular ve komisyonun anıt-kabir için teklif ettiği yerden başka yerler hakkında beyanatta bulundular ve müteaddit takrirler verdiler. Söz alan hatibler, müteakiblerini bitirdikten sonra, verilen tekliflerden evvelâ eski B. M. Meclisi binasının bu-

lunduğu yere aid takrir reye konu ve reddedildi. İkinci olarak anıtın Kale üzerinde yapılmasını istiyen takrir reye arzolandu, umumi heyet, bu teklifi de büyük bir ekseriyetle reddetti.

Çankayan anıt - kabir yeri olarak in-tihabına dair verilmiş olan takrir de pek az rey aldı. Nihayet tetkik komisyonunun raporundaki ekseriyet kararı ile teklif edilen Rasad tepesi anıt - kabir yeri olmak üzere ittifaka yakın bir ekseriyetle kabul olundu.

Bundan sonra encümenlerin mesaisine dair ruznamede mevcut olan dahili nisameye müteallik takririn müzake resine, gelecek celsede devam edimek üzere celseye nihayet verildi. (A.A.)

Yeni Millî Müdafaa Vekili

Ankara 17 (A.A.) — Millî Müdafaa Vekili Kâzım Özalp Vekâlet vazifesinden istifa etmiş ve Millî Müdafaa Vekâletine Bursa meb'usu emekli General Naci Tınazın tayini yüksek tasdika iktiran edilmiştir.

Ankara 17 (Hususî) — Yeni Millî Müdafaa Vekili General Naci Tınaz yarın sabah (bu sabah) vazifesine başlıyacaktır.

Frankocular Barselona 40 kilometre mesafede!

Londra 17 (Hususî) — Dün Çerçerayı zaptetmiş olan Franko kuvvetleri, bugün de Barselona yolunda ileri hareketlerine devam ederek dört şehir daha işgal etmiş ve sırf mühim bir merkez olan İğualada şehrine 16 kilometre yaklaşmışlardır.

Frankocuların ikinci bir kolu da şimalden aynı istikamete doğru ilerlemektedir.

İzualada kuvvetle tahkim edilmiş bir şehirdir. Burada yapılacak muharebenin çok şiddetli olacağı tahmin edilmektedir.

Diğer taraftan hükümet te Barselonun müdafası için tedbirler almaktadır. 18-50 yaşında kadar bütün eli ayağı tutan halk seferber edilerek, tahkimat işlerinin ikmalinde çalıştırılmaktadır.

Franko kuvvetlerinin, Barselondan vassafî 40 kilometre uzakta buldukları bildirilmektedir. Bu gece, şehrin kenar mahallelerinden top sesleri işitiliyordu.

Maneviyatın yüksek olduğu bildirilen Barselona halkı, son ferde varmaya kadar şehri müdafaya hazırlanmaktadır.

Cümhuriyetçilerin taarruzu

Madrid 17 — Cümhuriyetçi kıtaat, Estremadureden başka Endülüste yni bir taarruz icra etmişlerdir. Bu kıtaat, Granatının şimali garbisine 40 kilometre mesafede kâin Tozar muntakasında Frankistlerin hatlarını yarmışlardır.

Bu yeni taarruzdan maksad, Katalonya cephesindeki tazyiki azaltmaktır.

Hükümetçilerin Başvekilî Fransaya gitti

Lot.ora 17 (A.A.) — Daily Herald gazetesinin zannettiğine göre, başvekil Negrin, dün «Gizli bir vazife» ile Barselondan hareket etmiştir. Mumaileyhin dün öğleden sonra Pirene hududunu geçtiği söylenmektedir.

Daily Herald, şu malûmatı ilâve etmektedir:

«Negrinın nereye gideceği gizli tutulmakta ise de cümhuriyetçi İspanya başvekilinin Parise giderek Fransız hududunun açılması ve cümhuriyet ordusunun silâh ve cephanesi itası suretiyle takviye edilmesi lehinde son bir teşebbüste bulunacağı zannedilmektedir.

Fransız gazetelerinin neşriyatı

Paris 17 (A.A.) — Gazeteler hemen hemen İspanyol meselesine hasredilmiş olan Milletler Cemiyetinin ilk celsesinde bahsediyorlar.

Ordre gazetesi hükümetçi askerlerin kahramanlıklarından bahsederek diyor ki:

«Halen İspanyada bizim Pirene hududlarımızda, yalnız İspanyanın istiklâli deşil, Fransanın istiklâli de çarpışmaktadır.»

Aynı gazeteye Pertinax Cenevreden bildiriyor:

Faşizmin maksadı Akdeniz ve Afrika şimdiki vaziyeti kendi lehine deşitirmek olduğu itiraf ettiği halde, İspanyada harbetmesine müsaade edilmesi kabul edilir bir şey midir?

Cümhuriyetçi cephelere karşı bir tamamen İtalyanlardan, İtalyan tayyarelerinden ve muazzam harb malzemesinden müteşekkil olmak üzere dört yabancı fırka harbetmektedir. Bu hususta icab eden sanksiyon, ademi müdahale taahhüdü rine nihayet vermek olmalıdır.»

Blum, «Mantika meydan okuyuş» başlığı altında Populaire gazetesindeki makalesinde diyor ki:

«İtalyan ordusu İspanyada harbediyor fakat ambargo da bütün şiddetle devam ediyor. Böyle bir vaziyetin mantığı, muhakemeyi, maneviyatı ve adalet fikrini İspanya sevkettiğini söylemek bilmem çoluk olur mu? Bu vaziyet artık ne kabul edilebilir, ne de müsamaha. Bu hal daha fazla devam edemez.»

İngiliz gazetelerinin neşriyatı

Londra 17 (A.A.) — İngiliz gazeteleri, Frankist taarruzunun muvaffakiyetlerini ve İspanyanın istikbal meselesini, bugünkü nüshalarında, ilk plânda mevzuu bahşeyilmektedir. İstisnasız bütün gazeteler, muhasımlarının kahir fazlalığına rağmen, yeise düşmeden mücadeleye devam eden cümhuriyetçilerin cesaret ve kahramanlığına hayranlıklarını açık surette izhar etmektedir. Fakat gazeteler de, aynı zamanda, endişeler de baş göstermiştir.

Bartlett, «News Chronicle» gazetesinde diyor ki:

— Bizzat Fransa dahi Çembörlayna İspanyanın mülki tamamiyetine hürmel hakkındaki teminatı şüpheli görmekte dir. Hitlere ve Mussoliniye bu derece borçlu olan Frankonun, ne kadar arzu ederse etsin, Alman ve İtalyan nüfuzundan kendisini kurtarabileceği şüphelidir.

Alman gazetelerinin neşriyatı

Berlin 17 (A.A.) — Alman gazetelerinin Akdeniz ve İspanya meselelerinde ileri sürdükleri fikirlerin hülasası şudur:

«Frankonun tam zaferi ile İspanyol meselesi halledilmedikçe, Akdeniz meselesine hiç bir hal çaresi derpiş olunamaz.»

Börsen Zeitung diyor ki:

«Almanya ve İtalya, General Frankonun zaferini elzem telâki etmekte mütefiktir. Bu iki devleti bu bapta ilham eden cihet, strateji veyahud arazi mülahazaları değildir, fakat Almanya ve İtalya, İspanyadan kendi amansız düşmanları olan bolşevizmi kovmağa azmetmiş bulunmaktadırlar.»

"Son Posta"nın Hikâyesi

SEVGİLİM M.....

Çeviren: İbrahim Hoş

Otomobil yokuşu tırmanıp köşeyi kıvrılınca, projektörlerinin aydınlatığı sahada durup durup kılıklı, eski püskü muşambalı ve şapkalı bir adam görüldü.

Çiftçi, Raysmış... Şunu arabaya alalım... diye söylendi ve frene basarak önüne oturan kız seslendi:

— İstemez baba.. sür gidelim. Bizi âdi bir yaşama ile birlikte görürlerse ne derler?..

İhtiyar itiraz etmedi. Fakat, delikanlının yanından geçtikten sonra, başını kızına doğru çevirerek kızgın bir tavırla:

— İyi amma Margeri, neden bırakmadın?..

Diye sormaktan da kendisini alamadı. Margeri, başını salladı. Ağzını açmadı. Rays otomobile almak mı?.. Allah göstermesin.. mübarek her zaman ekşi ekşi kokardı... Fakat işin içyüzü hiç te böyle değildi. Rays yakışıklı bir delikanlı idi doğrusu ve çiftliğe kapalı olduğu ilk gününden itibaren Margerin hoşuna gitmişti.

Afacan kız, zavallı oğlana ilanı aşketti-rebilsin diye yapmadığı deliliği, hoppah-ğı bırakmamış, ona türlü türlü ümidler vermiş, delikanlı tam cesaretleneceği sırada, buz gibi bir gülüşle, iğne gibi batan sözlerle onun kolunu, kanadını kır-mıştı. Üstelik Raysın fakirliğini, parasız-lığını yüzüne vurmuş, eski püskü elbiseler ile alay etmiş, bütün bu sefaletini başı na kakmıştı. Margeri, günün birinde işi o kadar ezmişti ki delikanlı hiddetinden ağılayacak bir hale gelmiş, yüzü al çuha gibi kızarmış ve mavi gözleri yaşla dolarak, ve hıttâ bir hayvan gibi fırlamış, gitmişti. Genç kız da şeytan şeytan gülümsüyerek:

— Avucumun içinde.. diye sevinmiş ve ertesi günü Raysı öpmüş, delikanlı bundan memnun olacağına, Margerin suratına bir tokat indirmişti. Binaenaleyh, onu otomobile almamak mehelidi. O, yaptıklarının cezasını çekmeliydi.

O gün köyün k lise mektebinde büyük bir merasim vardı. Margeri ile babası için de salonun en önünde, sahneye çok yakın bir yerde iki koltuk hazırlanmışlardı. Margeri, muhakkak Rays ta buraya gelecek, amma, oturamayacak, ta en gerilerde ayakta duracak, merasimi öyle seyredecek.. diye düşündü.

Salonda pek fazla kalabalık vardı. İğne atsanız yere düşmezdi. Pencereleer sim-siki kapalı olduğu için, içeride bunaltıcı bir hava vardı. Merasimde, telli sazlar ile san müsabakasında kazanan ve mü-kâfât alacak olanlar muvaffakiyetin ver-

diği bir neş'e ile, sahnedeki durmadan çalıyor ve şarkı söylüyorlardı.

Margeri, bu curcunayı dinlemiyor, arayıcı gözlerle pazar elbiselerini giymiş olan ve haftadan haftaya taktıkları kohl yakalarının içinde bir türlü rahat edemiyen delikanlıları, kaba saba tuvaletleri ile ne yapacaklarını, nasıl oturacakları şaşırmış görünen genç kızları seyrederek gönlünü eğlendiriyordu.

Margeri birden gene Raysı düşündü. Kim bilir, arkada nerededir?.. diye mırıldandı. Sonra, ayıbı sanal.. Bir yaşama bu kadar ehemmiyet verilir mi?.. diye kendi kendisini azarladı.. fakat, işte Rays, gene kafasının içinde idi. Çiftlikte oturken, yemek yerken, çalışırken olduğu gibi, gene o hirpani kılığı ile karşısına dikilmişti...

Margeri, kahn bir sesle, derin bir uykudan uyanır gibi gerindi. Köy evinin şiir şubesi idare eden papaz, senki İncülden bir bahis okumuş gibi ağır ve tok bir sesle, kelimeleri tane tane söyleyerek:

— Şimdi, şiir müsabakasını kazanan zatı dinliyeceğiz.. diyordu.

Margeri gözlerini uğuşturdu, garib bir merakla papazı dinlemeğe koyuldu:

— Evet.. şiir müsabakasında birinciliği kazanan eserin ismi «İştiağ ve Ümid» d'r Şairin asıl ismini ne yazık ki bilmiyoruz. Zira, İdris mahlesini kullanmış. Bay İdris, lütfen sahneye gelir misiniz?..

Arka sıralarda bir kıpırdama, bir kaynaşma oldu. Kalabalığın arasından bir delikanlı görüldü. Bu Raysı. Salonu çimlatan alkışlardan utanmış, yüzü gözü kıpkırmızı kesilmişti. Amma, yürüyüşünde hiçbir aksaklık yoktu. Bilâkis ga-

yet zarif ve asil bir eda ile sahneye çıktı. Papaz, gülümsüyerek:

— Şairimiz, şiirini bizzat kendileri okuyacak. İstemiyor, çekiniyorlardı amma.. kendilerinden rica ettim. Lütfen kabul ettiler.. dedi ve sahnedeki ayrıldı.

Hirpani kılıklı Rays, ilkönce biraz kısık, titrek bir sesle şiirine başladı. Biraz sonra da, kendisini dinleyenleri, mekteb salonunun karanlık, bunaltıcı havasından çekip alarak rüzgârla devlerin çarpıştığı bir ovaya götürdü.. onlara, evvelâ bataklıkların arasından, kararsız ve şaşkın bir halde kıvrıla kıvrılan sazın; sonra, taşlık bir yolun üstünden koşarak, daima dama diğer bir köşede yeni bir neşenin bulunacağını sanarak kaynıyarak akan bir nehre benziyen taze ve istekli bir sevgiden bahsetti. Fakat bahtsız aşğın, o dönemeçte, her tarafı derin bir sessizlikle dolu bir boşluktan başka bir şey bulamadığını, ilerlerde de rüzgârların küfrediğini, ışıklar çaldığını ve ağaçları kırıldığını; zira sevgilisinin kendisini reddetmiş olduğunu anlattı.

Margeri, nefes almasını unutmış gibi idi. Tuhaf bir hisle çarpışarak, sevgisini bir oyuncak gibi kırıp attığı Raysı dinliyor, onun kelimeleşmiş ızırabını, içinde duyuyor, boğazı düğümlene düğümlene, bu kadar merhametsizce üzdüğü bu şirin delikanlıyı deli gibi sevdiğini anlıyordu.

Rays, hiç onun tarafına bakmıyordu. Fakat Margeri onun yalnız ve yalnız kondisince hitab ettiğini seziyordu. Hele, şiirinin bir yerinde sevgilisinden (M...) diye bahsedince genç kızın en küçük bir şüphesi bile kalmadı. Rays, bu şiiri, sırf kendisi için ve onun sevgisinden ilham alarak yazmıştı.

Şair:

Sevgilim, onu beklediğim yere gelecek, o zaman beklemeğe lüzum kalmıyacak, bunu biliyorum..

Sözleriyle şiirini bitirdi. Sahnedeki ayrıldı.

Margeri, bu esnada, hemen oraya fırlayıp, kollarını delikanlının boynuna doluyarak:

— Ben de seni seviyorum, hem dünyalar kadar seviyorum. Beni affet... (Bu ne büyük bir sansasyon olurdu?) demene için kendisini zor tuttu.

İhtiyar çiftçi kızına seslendi:

— Haydi Margi, kalk gidelim. Bak Raysın etrafı kalabalık. Biz yarın tebrik ederiz onu dedi.

Baba kız, evlerine döndüler.

Genç kız odasına çıkmadı. Mutfak penceresinden Raysın yolunu gözetledi. Bir

Süheylâya bile gülümsüyemedim, onu bile kendime yabancı ve düşman hissettim. Karım daha sofrada iken neş'esizliğimi farketmişti. İkide bir soruyordu: — Bu akşam da sana ne oluyor? Benim sinirlerim sana mı geçti? Bak, ben gülüyorum, sen ne somurtup duruyorsun?.. Vakiâ gülüyordu, fakat hangi neş'esinden?.. Cevap olarak ona hep yorgunluğundan bahsettim ve bir aralık, heyecandan hiç renk vermeden, sanki söz gelişi, karımla Süheylâyâ gündüz ne yaptıklarını sordum. Karım Süheylâdan evvel söz atıldı ve bir hanımın ismini söyledi:

— Onun kabul günü idi, ben oraya gittim, Süheylâ da arkadaşlarıyla sinemaya gittiler dedi. Bunun üzerine Süheylâ, zavallı saf kızcığızım, gördüğün filmi anlatmağa başladı. Karım biraz onu dinler gibi görüldü, sonra eline bir moda gazetesini alarak köşeye çekildi, Süheylâyı da yanına çağırdı. Şimdi uzun uzun ona modelleri gösteriyor, onunla modeller üstüne konuşuyordu. Bense gazetemi yüzüme kapıyarak sözde okuyormuşum gibi yapıyordum. Fakat, arasıra, yanından hep Naciye'yi gözetliyor, onun en ufak hareketinden, bir baş eğmesinden, bir parmak oynatmasından manalar çıkarmağa çalışıyordum. Nihayet beslememiz içeriye girdi, karıma banyonun hazırlanmış haber verdi. Karım banyoya gidince, Süheylâ da kalktı, uykusu geçidiğinden yatmağa çekildi. Oh! şimdi odada yalnız kalınca derin bir nefes almıştım. Artık beynimi tirmalyan bu işi serbestçe anlayabilecektim. Derhal telefonu yakaladım ve telefon rehberindeki numaraya baktıktan sonra, karımın söylediği hanımın evine telefon ettim. İnce bir kadın sesi: — Ne istiyorsunuz? diye sordu.

Sesimi değiştirerek: — Naciye hanımın terzisiyim, dedim. Kaç gündür elbiselerini gelip alacaklardı. Elbiseler hazır. Bugün kendilerini apartmanlarında aradım, bulamadım. Hizmetçi belki size gilmüşlerdir dedi de.. görüşmek istiyordum. Telefonca kadın sinirlendi ve adeta çıkışarak: — Naciye hanım bugün bize gelmediler. Hem bir daha burada aramayın! dedi ve telefon çat diye kapandı.

Anlıyacağımı anlamıştım ve bu teessürle, şimdiki gibi, bir koltuğa yıkılmıştım. Gözlerim yanıyordu, ağlamak istiyordum. İçinden de: — Demek Naciye bana yalan söylemiş! Peki amma niçin?.. diyordum. Maamafih o akşam Naciye'ye hiçbir şey belli etmek istemedim. Yüz yüze gelmemek için de o banyoda iken odama çekilip yattım. Odama diyordum, çünkü Naciye son zamanlarda bütünü sinirli olmuş, iki kişi bir odada, bir yatakta yatamayacağını da söylemişti. Bu sebebden odalarını ayırmıştık. Tahmin edersiniz ki o gece sabaha kadar uyuyamadım ve hep fena şeyler düşündüm. Naciyenin bana yalan söylemesi, o mektubun haber verdiği gibi, ihtimal beni bir aşığı aldatması demektir. Bu düşünce beynimi eritiyor, hırsımdan yastıkları ısıriyordu.

Artık karar vermiştim. Naciye'yi gizliden takip edecektim. Tâ ki hakikatı anlayınca kadar...

Dışarıda rüzgâr çıkmış, balkonun kapısı vuruyordu. Gözlerim, arasıra, bu balkonun dışında, uzaktan İskelenin ışıklarını ve gökte hilâl şekli bu gece bütünü dolup kalınlaşmış bir ay parçasını görüyordu.

Namık Bey ölele vuran kadını isaret etti:

— Lütfen şu kapıyı çengeller misiniz? Dediyini yaptım ve tekrar karşısına oturduğum zaman gözlerini yeniden yaşlarla dolu buldum.

— Kesin artık.. dedim. Müteessir oluyorsunuz!

— Hayır, diye başını salladı. Bu gece bütün derdimi dökeceğim. Bana vâdettiniz, sonuna kadar dinliyeceksiniz. Artık geri dönemezsiniz.

Çaresiz:

— Peki!

Diye cevap verdim.

— Ne diyordum?.. Ha.. gizlice arkasına düşmeğe karar verdim demiştim. Evet.. işte öyle yaptım.. hakikati anlamak için... Ve anladım.. aradan, üç gün geçmeden.. senelerdir nasıl aldatıldığımı!.. Durdu, bir lâhza gene karşı duvardaki öten çocuğunun resmine baktı:

— Evet, üç gün sonra bir akşam üstü karımı, bir randevu evinde elimle yakaladım. Aşığı benim koridordan sesimi duyunca yandıki odadan kaçmıştı. Karımı o anda öldürebilirdim, fakat yapmadım bu işi?.. O kadar sevdiğim gözlerime gözlerim ilişince, bütün irademini bir anda, yıkıldığını hissettim. Yalnız onu kollarından tutarak, hasta bir çocuk gibi o evden dışarıya çıkardım. Otomobile dönerken, yolda, ben yalnız ağlıyordum. O ise:

— Beni affet!

Diyordu. Başka bir şey söylemiyordu. Otomobilden indikten sonra, apartmana karanlıkta girmiştik. Çünkü, aks: tesadüf, daha biz yolda iken elektriklier sönmüş, tramvaylar durmuştu. Sigara içmem, onun için yanımda kibritim yoktu. Kapıcıya seslendim. Cevap gelmedi. (Arkan var)

Bursa Halkevi faaliyet gösteriyor

(Baştarafı 5inci sayfada)

yi çok zengin kütüphanesidir. Günün mesai ve istirahat saatlerinde bu kütüphaneye her gün her vatandaşa açıktır. Bilhassa gençler buradan çok istifade etmektedirler. Meselâ mekteplerde talebe verilen bazı mühim ders vazifelerini hazırlayabilmek için Halkevi kütüphanesinde kuvvetli yardım görmektedir.

Neşriyat faaliyeti

Halkevinin neşriyat kolu konferanslarla da alâkalıdır. Şehrimizin on iki yerinde, muhtelif ve faydalı mevzular dahilinde gece muntaka kursları yapılmaya başlanmıştır. Bunlar nisan ayına kadar devam edecektir. Bundan başka hoparlörlerle yapılan konferanslara da ehemmiyet verilmektedir. Vali ve Parti Başkanımız Bursa için mükemmel bir hoparlör tesisatı üzerinde ehemmiyetle durmaktadır. Yapılacak bu tesisat 30 hoparlör kaldıracak kuvvette bulunacaktır.

Yakında meydana getirilecek bu tesisatla her konferans Bursanın her köşesinde aynı zamanda dinlenebilecektir.

Köycülük komitesi çalışmalarına devam etmekte ise de mevsim münasebetiyle köylere gitmek imkânı bulunmamaktadır. Ancak bu komite tarafından her hafta muntazaman çıkarılmakta olan (Son Yedigün) adlı matbu ile lâzım gelen telkin ve irşad yapılmaktadır.

Sosyal yardım faaliyeti

Sosyal yardım komitesi her cephede yardımlarına devam etmekte, daha ziyade manevi noktalara ehemmiyet vermektedir. Haricen yardımına dayanmadan yaşayamayacak olanlara el uzatmaktadır. Yardım sahasını bilhassa her yaşta erkek ve kadınlara iş bulmak hususunda ileri götürmekte, şehrimizde ki fabrikalardan çok istifade edilmektedir.

Aynı zamanda mekteplerde yoksul çocuklara yardımı gözönünde tutan komite son zamanda geniş bir faaliyet programı yaparak kız muallim ve orta mekteplerdeki fakir talebeye sıcak yemek vermek imkânını elde etmiştir. Yardımlara ders senesi sonuna kadar muntazaman devam edilmektedir.

Yeni Halkevi binası yapılıyor

Şehrimizde gayet muntazam ve muazzam kütüphanesi, büyük sinema salonu, dershaneleri, ayrıca salonları ve bütün komitelerin rahat ve serbestçe çalışabilecekleri daireleri ihtiva edecek mükemmel bir halkevi binası yapılmaktadır. Bu bina müteahhide verilmiş ve inşaat başlamıştır.

Bu sene Ağustos sonunda mühim bir kısmı ikmal edilmiş bulunacaktır. Bu binada Halkevi çalışmalarının daha çok verimli bir şekil alacağına ve bütün genç kültür hareketlerine bol bol imkân bulunacağına muhakkak gözle bakılmaktadır.

NEVROZİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma
Neuralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.

İçerisinde günde 3 kaşe alınabilir.

müddet sonra, onun kapıyı açtığını, bahçede ilerlediğini duydu. Delikanlı, her vakit yaptığı gibi, mutfağın üstündeki odasına çıkmak üzere çiftlik binasına doğru yollanmadı. Fakat başa saptı. Mehmetabi bir gece idi. Margeri Raysın, küçük kapıdan süzülerek, elma ağaçlarının arasından kaybolduğunu gördü. Sevgilisini sesini duyar gibi oldu:

«Sevgilim onu beklediğim yere gelecek, o zaman beklemeğe lüzum kalmıyacak Bunu biliyorum...»

Genç kız omuzlarına mantosunu attı. Ay ışığında efsanevi bir heybet almış o-

lan avludan geçti. Bir hayal gibi kapıdan geçti. Başa daldı. Şimdi palazlanmış gibi pırl pırl yanan çemenler, ayaklarının sesini ustaca boğdular.. Rays bağda, elma ağaçlarından bir tanesinin altında duruyordu. Fakat artık beklemiyordu. Zira yanında, bitişik çiftliğin şirin fakat balmumu yüzlü kızı, Marta vardı.

YARINKİ NÜSHAMIZDA:

Koca Horoz

Çeviren: İsmet Hulusi

Son Postanın edebî romanı: 30

Aşıklar yolunun yolcuları

Yazan: Halid Fahri Ozansoy

Fakat karım, seneler geçtikçe, yavaş yavaş başkalarının da, başka alçakların da tuzağına düşmeğe başlamıştı. Birer birer değişen aşıkla-rile beraber, içindeki bütün temiz duygularını da kaybetmişti. Ben tabii henüz bir şey bilmiyorum, sade, Süheylâ da doğup büyümeğe başladığıktan sonra, iki yavrumun yüzüne melûl melûl bakarak düşünyordum. Bazan kendi kendime: — Ne oluyor bu kadına?.. diyordum, niçin karımda böyle sinirleniyor? Niçin hiç yoktan bu iki çocuğu dövüyor? Bilhassa Süheylâyı, bu henüz pek minimini?.. Niçin, yarabbi, en ufak şeye titizlenip haykırıyor?.. O zaman ona: — Sinirlisin, diyordum, kalk, seni bir eğlenceye götürüeyim.. meselâ tiyatroya, sinemaya gidelim.. vakit geçirir, biraz eğlenirsin... Ben ona bunları tekli ediyordum, o ise benimle beraber gezmeğe yanaşmıyor, daima bir bahane ile reddediyordu. Nihayet bana sormadan, çocukları bir hizmetçi kızın eline bırakarak, akşamları da evden kaybolmağa başladı. Ben onu evde bulamayınca kızar, söylenir, fakat geldiği zaman yüzünü görünce gene yatırdım. Bana sayısız kadın arkadaşlarından birinin ismini söylerdi, filân hanım-

la filân hanıma gittik derdi. Yahud, benimle gitmek istemediği sinemalardan birinin ismini ortaya atardı. Ben de susardım. İşte ilk zâfım bu suretle başlamış oluyordu ve bu, senelerce böyle devam etmişti. O tarihte tüccar komisyonculuğu yapıyordum. Tanidiklarım çoktu. Hergün akşama kadar bin kapının ipini çeker, Gümrükte, tüccar yazhanelerinde hiç dinlenmeden doluşur dururdum. Topladığım ve sonra bu işlerden çekilince emlak üstüne faizle işletmeğe başladığım para, işte o zamanki bol kazancım-dan biriktirilmişti. Demek ki, Naciye'yi istediği kadar sık giyindirebilecek bir parayı da onun kucağına atabiliyordum.

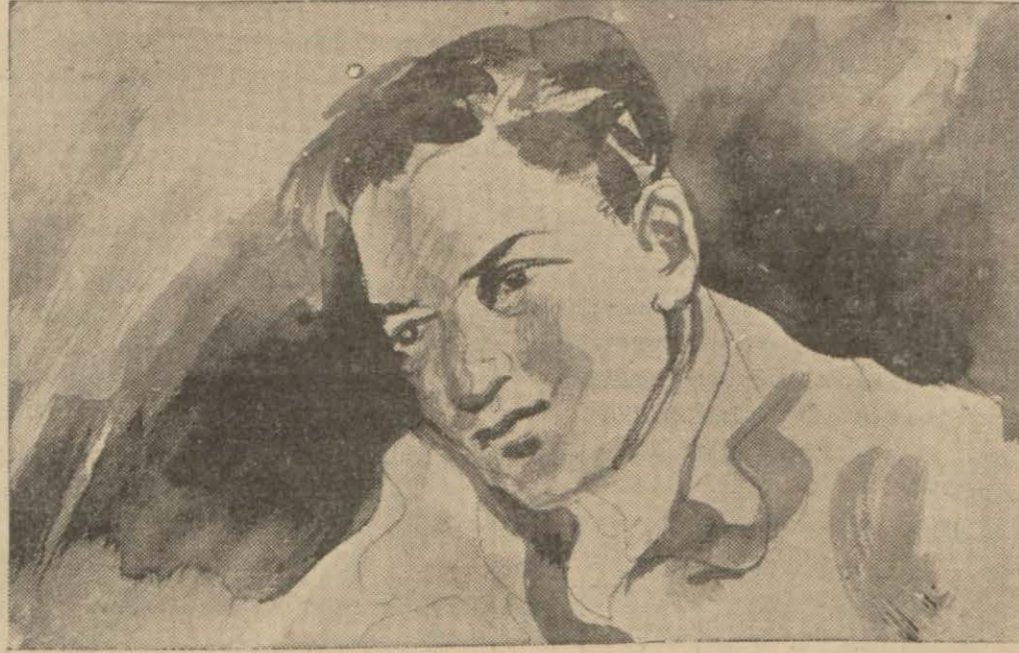
«Nihayet bir gün.. bundan iki yıl evvel.. ah o gün nasıl oldu da teessürümden ölmedim.. kendi yazhanemde imzasız bir mektub aldım. İçinde bir tek satır vardı: «Hey koca budala! Gözünü aç. Karın dördüncü aşığını değiştirdi!» Bu mektubu okuyunca gözlerim karardı, kalbim duruyor sandım. Sonra biraz kendime gelince «Hayır, yalandır bu! dedim. Alçağın biri yazmış bu mektubu.. namuslu bir kadına iftira ediyor!» Böyle dedim amma, içime de bir kurd girmişti. O akşam evde karımın yüzüne bakamadım,

Kenan Paşa Zade Sarafim

Yazan: ZİYA ŞAKİR

Süflî bir hayat içinde

Bu sözler bütün maneviyya tımı bir anda mahvetti.

ti. Kollarının en geniş hareketlerle garib jestler yaparak:

— Anneni mi?.. Hay budala çocuk.. hangi annene?.. Seni başından atmak için buraya getiren.. ve sonra da kaçıp gidiverer annene mi?... Eğer onun kalbinde sana karşı zerre kadar muhabbet eseri olsaydı, seni üvey ablanın evine atıp gitmezdi.

Bu sözler, bütün maneviyyatım üzerine, dehşetli bir darbe indirmiş.. beni, fena halde sersemletmişti.

Teyzem, gözlerimin içine bakıyor; gü rültülü bir sesle başıra başıra söylemekte devam ediyordu:

— Bak oğlum.. ben sana meselenin içyüzünü anlatayım... Annen, yalan- cının biridir. Kendisi esasen Hıristiyan olduğu halde, ölen kocasına varırken, müslüman oldum diye, onu iftial etmiş tir... Sonra, evinize bitişik oturan Vali Kenan paşa ile sevişmiştir. Ve bu sevgi neticesi olarak, seni dünyaya getirmiş tir... Senin asıl baban, Şerif Ali Bakidaki değil, Kenan paşadır.

Babamın kim olduğunu öğrenir öğrenmez, büyük bir heyecana kapıldım. Derhal teyzemin sözünü keserek sorma ya mecbur kaldım:

— Teyzel.. Şimdi babam nerede?.. — Acele etme.. söyleyeceğim... Baban, Giride vali iken daha büyük bir memuriyete tayin edildi. İstanbul'a getirildi. Aradan kısa bir zaman geçip te Şerif Ali ölür ölmez, annen de seni a-

lınca İstanbul'a geldi. Maksadı, seni e- linde bir âlet gibi kullanarak Kenan paşaya varmak... Paşa karısı olarak öm rünü dehdbe ve saltanat ile geçir- mekti... Halbuki, evli barklı bir adam olan paşa, bu köylü kızına yüz verme- di. Hattâ, kendi yüzünü bile gösterme- di. Bunun üzerine, annen de seni üvey ablanın başına atarak çıkıp gitti... İşit- tiğime göre; Giride gider gitmez, o öf- ke ile genç bir kocaya varmış. Ondan da iki çocuk peydahlanmış... Gelelim, babana.. bu paşa, annen gittikten son- ra bir kazaya uğradı. Bunun neticesi o- larak altı ay kadar hasta yattı. Ondan sonra da, öteki dünyayı boyladı... İşte oğlum. Senin vaziyetin bu merkezde.. nasıl?... Şimdi, annene gitmek ister mi- sin?..

Ellerimi yüzüme kapamıştım. Hiçkı- ra hiçkırı ağlıyordum.

Teyzem yanıma vaklaştı. Yüzüme sert ve iğrenç bir rakı kokusu çarptı... O, elleriyle saçlarımı oksuyor. Sesine şef- kat ve tatlılık vererek sözlerine devam ediyordu:

— Aâ!ama, çocuğum.. anan kaçtı, ba- ban da öldü ise, ben varım... Ben de se- nin bir anan sayılırım. Burada kalır- sın. Girid gibi sönük bir yerde ömür geçirmekten ise, İstanbul gibi zevk ve eğlence dolu bir memlekette yaşarsın... Yersin, içersin, gezersin, eğlenirsin.. tatlı tatlı vakit geçirirsin..

(Arkası var)

Devlet Demiryolları ve limanları işletmesi Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli 335.000 lira olan yetmiş yedi kalem muhtelif bakır ve pi- riñç malzeme 3/3/1939 Cuma günü saat 15.30 da kapalı zarf usulü ile Ankara'da İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 17150 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14.30 a kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler 1675 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (238)

Diş Doktoru diyor ki:

Kısa bir müddet "RADYOLİN,, kullandıktan sonra dişleriniz inci gibi parladıktan başka mikropların kâmil mahvoldüğünü; zararlı salya ve ifrazatın kesildiğini, diş etlerindeki iltihabların durduğunu ve niha- yet ağzınızda lâtif bir rayiha başladığını duyacaksınız.

**Gayet temiz
Gayet sıhhi
Gayet ucuz**

Her gün sabah, öğle ve akşam yemeklerden sonra dişlerinizi

RADYOLİN ile fırçalayınız.

Baron de Tott'un hâtıraları

Tercüme eden: HÜSEYİN CAHİD YALÇIN

1755 de istanbul

Şehrin hariçten arzettiği güzellik içine girince zail oluyor. Daracık sokaklar, çakıl taşlarından, bakımsız kaldırımlar... Temizliğe zerre kadar itina yok!

Sultan Mahmud'un ve M. Désalleursun vefatı M. de Vergeunes'in memuriyeti mahsusa ile İstanbul'a gönderilmesini icab etti. Türkçeyi öğrenmek Türklerin ahlâk ve âdatı ve hükümetleri hakkında malûmat sahibi olmak için ben de bu heyete refakat emrini aldım. Kral tarafından kiralanan bir gemiye Marsilya- dan binerek, 1755 senesi nisanının ilk günlerinde yelkenleri açtık. Muhafif rüz- gârlar Çanakkale boğazına ancak 18 Ma- yısa doğru girmemize imkân verdiler. Buraya vâsıl olmadan evvel, padişahın bir «Caravelle» ini [1] gördük ki Ténó- ços karşısında demirlemişti. Bize doğru suları yararak gelen filikası Troyes sa- hilleri önünde yetişti. Kim olduğumuzu anlamak için gönderilmişti. Fakat veba korkusu bizi her türlü münasebetten ic- tinaba sevketti. Müteveffa babamı da kral M. de Vergeunes ile birlikte İstan- bula gönderiyordu. Evvelce de oraya bir kaç seyahati vardı. Türkçe söyledi. Türklerin gemiye çıkmalarını babam temin etti ve filikaya kumanda eden za- bite birkaç şişe ile bir mükâfat vermek münasib olacağı mütealeminde bulundu. Bu hediyeyi aramaya giden miço altı şi- şe lâvanta suyu getirdi. Bu hatayı tamir etmek istedikleri zaman, babam için e- hemmiyeti olmadığını söyledi. Lâvanta sularını verdik ve ayrıldık. Fakat Türkün sabırsızlığı biraz sonra dikkatimizi cel- betti. Bir şişeyi yakaladı, tıpasını açtı, bir hamlede boşalttı, döndü ve bize tak- dir ve tasvib işareti yaptı. Babam müs- tesna olmak üzere hepimiz bu zavallının derhal yere yıkılacağını zannediyorduk. Fakat biraz sonra müsterih olmakta ge- cikmedik. İkinci şişe de açıldı, dikildi, aynı surette takdir gördü. Bu da bizi kendisine bir şey olmayacağına inandırdı.

Biraz sonra, Çanakkale boğazına gir- dik. Gemi, kalelerin selâm vermelerinden ictinab için flâması kapadı. Kap- tan paşanın [2] selâmından da ictinab e- diyorduk. Ozun filosu Geliboluğa demir- li idi. Nihayet, 21 Mayıs 1755 te İstanbul limanına demirledik.

Avrupanın şark ucunda ve Karadeniz kırbinde kâin olan bu şehir Asya'dan ancak Trakya Bosphore'u ile ayrılmıştır. İki denizi birbirile birleştiren bu kanal şimalin Karadenize yaptığı ve tabahhu- run dağıtmadığı suların fazlasını cenub tarafından aktır. Bu sebeble kanaldan aşağı şiddetli akıntılar iner ve Saray- burnuna doğru gider. Bu burun onları ikiye bölerek bir kısmını alır. Bu kısım limanda devrettikten sonra karşı sahil- den tekrar limandan çıkar. İlk cereya- nın içine karışır. İşte bu tabii mekaniz- ma sayesinde ki İstanbul limanı her- gün atılan süprütü ve pisliklerden kur- tulmak imkânını buluyor. Demek ki bu- rada deniz hiçbir şeyi evvelden düşünüp tedbirini almayan cehalete karşı kendisi- ni müdafaa ediyor ve seksen topluk ge- miler tehlikesizce gelip sahile bir iskele uzatabiliyor.

Dünyaya hâkim olmak hırsı harita ü- zerinde tetkikat yapsaydı dünya payı- tahtını kurmak için en iyi mevki olarak İstanbul mevkiini muhakkak ki tercih ederdi. İki deniz arasında kâin olan bu şehir faydalı müstahşelâtin ve gayet mü- terakki bir ticaretin de merkezi olurdu. Fakat istibdadın tazyikleri etrafta yirmi fersah mesafeye varıncıya kadar bütün ziraat ve sanayi aletlerini kırmamak şar- tı. Eski surlarının çevresi içine kapanan İstanbul, kara tarafından, bir yolcuya ancak harabî manzarası arzeder. Halbuki gemiciler, muazzam bir anfi teatr or- tasında, kâinatın payitahtı borçlu oldu- ğu cizyeyi tediye için her taraftan ko- şuşup gelmiş gibi görünürler.

Bugün surları padişahın sarayının et- rafını çeviren eski Bizans limanını kapı- yan burnun ucundadır. Bir sel ormanı arzeder ki tepelerine kurşun ile örtülü ve altın yaldızlı yuvarlaklarla süslü bir sürü kubbeler hâkimdir. Bunlar daha

üstlerine çıkan divanın kulesile bir eh- ram vücade getiriyorlar. Koyu renkli bu grup levhanın mütebaki kısmından ay- rılmış bir halde göze çarpıyor. Zaten bü- tün manzarada dağınık birkaç büyük bi- nanın verdiği değişiklikten başka bir şey yoktur. Onların da kütleleri etrafların- dakî şeylere nisbetle çok kalındır.

Sarayburnundan Kâğıdhane [3] ka- dar olan liman, iki bin «toise» den fazla bir mesafe üzerinde, İstanbulun teşkil ettiği müsellemin bir dilini vücade geti- ri. Mukabil taraftaki sahil cesim varoğ- larla mahduttur. Bunlar Galata şehrinin ihata ederek öyle bir levha arzederler ki zenginliği birbirine temas eden köylerin temadisi ile artıyor ve tenevvü ediyor. Bu köyler birbirlerine karışarak Bospho- reun Karadenize doğru altı fersah mesa- feye kadar kıyılarını kaplarlar. Asya sa- hilinde temâdi eden bu binalar Üsküdar- da birbirleriyle birleşirler. Limanın med- halinin karşısında üç rubu fersah mesa- fede kâin olan bu şehir İstanbul'da en al- lıkaya şayan manzarayı vücade getirir. Bu iki şehir arasındaki sahayı muttasıl kateden kayıklar Avrupa ile Asyayı bir- birlerine bağlıyorlar gibidir. Başka bir takım kayıklar da sabahleyin Bosphore köylerinin ahalisini payitahtın mesaisi- ne iştirak için taşırlar. Akşamları da ev- lerine götürürler. Hadsiz hesabsız bir ta- kım küçük kayıklar limanın içinde hal- kın o sıradaki ihtiyaçlarını temin için gi- dip gelirler. Bunlara payitahtın işesini temin maksadile hergün Karadenizden ve Adalardan yapılan nakliyat ile ecnebi ticaretinin faaliyeti zammedilirse bu levhaya muttasıl çırpınır hale sokan hareketi zihinde tasavvur hususunda in- san zahmet çeker.

Fakat İstanbulun arzettiği heyeti mec- muanın güzelliğine hiçbir şey çıkılamaz- sa da şehrin içine girince bu cazibe zail olur. Sokakların çoğu o kadar darız ki damların saçakları ziyanın nüfuzuna zorlukla imkân bırakırlar. Çakıl taşların- dan hiç bakımsız bir kaldırım; temizliğe zerre kadar itina yok. Bu payitahtın en küçük müziç noktaları bunlardır. Diğer mahzurlardan bahsetmeyi ıleriye saklı- yorum. Onları farsat düştükçe hikâye e- deceğim.

Yalnız Türk dilinin tetkiki beni bu mil- letin ahlâk ve âdatını ve usullerini tet- kike sevkede bilirdi. Onun için ilk işim bu oldu. İptida şarklılardan bahse- den seyyahların eserlerini okumaktan başlamaklım için edilen ısrarları red- detmeyi vazifeden bildim. Onların be- nim mesajımı kısaltabilmeler: beni sevkemelerinden korkulabilecek hata- lara nisbetle daha az faydalı göründü.

Türkçe hocam bana iptida yazma öğ- retti. Bu keidedir. Resim yapmağa alış- kın bana bu hususta biraz terakki im- kânını verdi. Sonra, okudum. O zaman zorluklar çoğaldı. Saitlerin hazfi [4] ilk uğradığım zorluklar ve katlanmak icab eden zahmetli ve can sıkıcı mesai hak- kında bir fikir vermeğe kâfidir. Fakat dahası var: Türkler kendilerinin fakir sandıkları asıl dillerinin bu noksanını arab ve acemceyi ta- mamen kabul suretile telâfiye kalkmış- lar, beş alfabe vücade getirmişlerdir.

(Arkası var)

[3] Limanın nihayetinde denize dökülen küçük nehrin bu ad verilir. Kâğıdhane va- disini iska eder. Padişahın burada bir köş- kü vardır. Sultanahmed bütün sarayı nehrin etrafındaki tepeler üzerinde köşkler yapma- ğa davet ederek Marly'yi taklid etmek sev- dasına kalkmıştı. Fakat bu binalar Sultan Ahmed hal'eden âsiler tarafından tahrib e- dildiler. Bu tahribatın bahanesi Avrupalı taklid aleyhindeki o daimi fikri batıldır. Ha- kiki sebebi ise yağma ve garet hırsıdır.

[4] Saitler asıl yazının haricine konmuş işaretlerle ifade edildikleri için muharririn okuyucunun iktidarının telâfi edeceği bu zah- meti ihtiyardan vazgeçiyorlar. Bunun netice- si olarak kıymetleri manayı değiştirebilen saitler hakkında edebi münazaalar çıkıyor. Fakat Kur'an hakkındaki bu münakaşalara meydan vermemek için bu kitab hiç bir za- man saitsiz yazılmaz.

[1] Türk harb gemisi.

[2] Türk amirali.

«Son Posta» nun deniz romanı: 70

Deniz Şeytani

Türkçeye çeviren: M. Süreyya Dülmen

Namus üzerine verilen söz

Ben emin idim ki bizim; kendi milletlerinin kruvazörleri tarafından batırılmamızı sabırsızlıkla bekleyen yolcularımız arasında bir kaç kişiden fazla kimse yoktu. Zannedirim ki bizim bir gün olup müttelik devlet harb gemilerinin ateşi altında denizin diplerini boylayacağımız hakikati bunlardan bir çoğunu müteessir ediyordu. Charles Gounod gemisinin süvarisi olan o muhteşem Fransız, umumî kardeşlikten alarga duruyordu ve soğuk nezaketini ve bize karşı hasmane etvarını kemali ihtimam ile muhafaza etmekte devam ediyordu.

Maahaza, o bile, sıkı tutmak istediği bu düşmanlık hislerinden birkaç derece kaybetmişti.

Esirlerimizin içinde yalnız bir kişi vardı ki e'fal ve hareketi itibarıyla münaşebetsiz addolunabilirdi. Bu adam La Rochefoucauld yelkenlisinin süvarisi Lecoq idi. O, bizim bir İngiliz kruvazörünün kucağına düşmemiz hakkındaki ümidlerini kaybeden aynı kaptan Lecoq idi.

Gemimizde esir kaptanlar, prova etrafındaki kısım müstesna olmak üzere, geminin her tarafına gitmekte, istedikleri yerde gezmekte serbest bulunuyorlardı. Her birine, gemimize girdiği günden itibaren izah etmekte ve sebebi de beyan etmekte idim:

— Cephaneliklerimiz, diyordum, gemimizin provaya doğru olan yarısı kısmındadır. Onların nerede olduklarını kimsenin bilmesini istemem. Siz tahliye edildikten sonra bizim bir sarrımsız ifşa etmiş olabilirsiniz ve bir gün sizin tarafa mensup bir kruvazörle karşılaşsam ve o da gemimizin bu önemli kısmını öğrenmiş bulunursa elbette ki ilk mermisini oraya atmış olacaktır ve bu takdirde biz de bir anda berhava olmuş bulunuruz. Binaenaleyh sizden ricam geminin prova kısmına gitmeyeceğinize dair namusunuz üzerine söz vermenizdir. Geminin diğer aksami sizin için tamamen serbesttir.

Bu açık konuşma üzerine her kaptan, Lecoq da dahil olduğu halde, söz vermişlerdi. Fakat kaptan Lecoq verdiği sözde durmamıştı. O, yalnız geminin prova kısmına gitmekle kalmamış, oranın bir de krokisini yapmıştı. Pirmore süvarisi nasılsa bu krokiyi Lecoq'un elinde görmüş, onun elinden bunları zorla aldıktan başka keyfiyeti bana rapor etmişti. Bunun üzerine kaptan Lecoq'u siddetle azarlıyarak:

— Namus üzerine verilen söze, demiştim, aykırı vabilen hareketinizin neticesi olarak gemimdeki esirleri tahliye ettiğim ve onları bir limana gönderdiğim zaman bu gemide bir tek Fransız kalacaktır ve o Fransız da sizden başka kimse olmayacaktır. Siz bizimle seyahate devam edeceksiniz. Siz artık geminin cephaneliklerini öğrenmiş bulunuyorsunuz. Bundan böyle de sizin vereceğiniz sözün bence hiç bir değeri olmayacaktır.

Bu sözlerle, Lecoq cevap vermek kudretini nefsinde bulamamıştı. Yalnız kulaklarının etrafı biraz yeşillenmişti.

Evvelden, ne suretle misafirimiz olduğunı anlattığım İngiliz kaptanın zevcesinden ibaret olan gemimizin biricik kadınında melankolik tezahürat başlamıştı. Zamanın, kendisi için hoş bir surette geçmesini temin zmnında elimizden geleni yapıyor idiysek de zavallı kadının uzur müddetinden beri kadın sosyetesinde bulunamamaktan muztarib olduğu ve günden güne sararıp solduğu görülüyordu. Bu hayat, bu kadar zaman yüzlerce erkek arasında, tek kadın olarak bulunuşu kendisi için bir tecrübe olmuştur.

Biçare kadın, bir gün, biraz da yalvarır bir tavırla:

— Kont, demişti, bu gemide benden başka, konuşabileceğim bir kadın da bulunmasını çok arzu ederdim. Neden bir tane benim için yakalamıyorsunuz?

Ben, ötedenberi, herhangi bir kadına

ve bilhassa güzel bir kadına karşı bir hizmet, bir iyilik yapmağı çok seven bir adamım. Fakat başka bir kadın yakalamak işi bizim için bir tali oyunu bulunuyordu. Yelkenli yük gemilerinde, bilhassa tropik denizlerde sefer yapanlarda kadına çok nadiren tesadüf olunmakla beraber:

— Madam, demiştim, bu yolda size bir hizmet yapmağa çalışacağım.

Zaman zaman serenlerde ufukları tarassudia meşgul olan kalabalık arasına katılarak kendimi eğlendirmek isterdim. İşte gene böyle serende bulduğum bir gündü, ufukların görülemediği sisli bir gündü. Bir aralık sis açılır gibi olmuştu. Bizim ganaim müfrezesi kumandanı Preiss de yanımda idi. Ufkun batı tarafında gemiye benzer bir şey görür gibi olmuştu. Bunun üzerine serdümene o istikamete dümen kurmasını emretmişim. On beş dakika sonra da büyük bir İngiliz barkasının nazarlarımız önünde tecessüm ettiğini müşahade etmiştik. Bu görüş üzerine bittabi bu barkaya yaklaşıyorduk ve yaklaştıkça da güvertede beyaz bir şeklin belirdiğini görüyorduk. Bunun bir kadın olacağından şüphe etmiyordum.

Kanadalı kaptanın zevcesine bağır-mıştım:

— Madam, dedim, sizin gibi bir kadın arkadaşınızı karşılamaya ve ona hoş geldiniz demeye hazırlanınız! Beş on dakikaya kadar o, sizin ziyaretinize gelmiş bulunacaktır.

Müstesna tutsağı görmek üzere herkes, bütün esirler ve bizimkiler güverteye akın etmişlerdi. Seadler, bedbaht barkaya doğru süratle gidiyordu.

Barkanın süvarisi, gemimizin küpeşterlerine dayanarak bakımda bulu-

nan muhtelif renk ve irklardaki kalabalığa merakla bakıyordu. Gramofon ise «Tipperarye yol uzundur» şarkısını terennüm ediyordu.

Kaptan megafonla bağırıyordu: — Hello, diyordu, harb gönüllüleri misiniz?

Biçare adam bizi, Atlantik adaların dan muharebe için gönüllü tophyan bir gemi sanmıştı. Cevab veriyordum:

— Gönüllü mü?.. Ooo yes!

Bu cevaba esirlerimiz biraz gülmüşlerdi.

— Harbden ne haber?

Diye sormasına devam etmişti. Barkanın zabıtları, tayfası ve kadın zevcesini işitmek için kulak kabartmışlardı:

— Evet, dedim, harb hakkında çok haberlerimiz var. Şimdi size onları sinyal edeceğim.

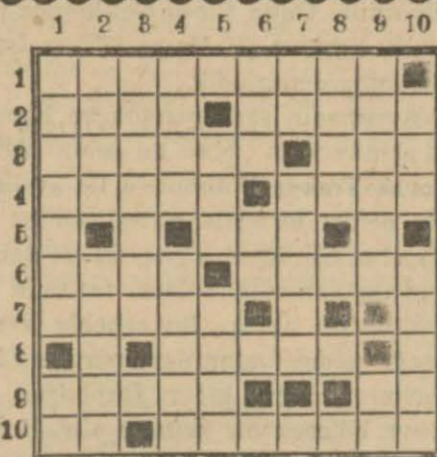
Barkanın güvertesinde herkes, harb haberleri hakkında yapılacak sinyali heyecanla bekliyorlardı. İşaret filamlarını direkt olarak yükseliyordu:

C-I-D = Durunuz yoksa ateş ederim!

Kaptanın, işaret defterinin sayfalarını süratle karıştırmakta olduğunu görüyordum. Birdenbire başını yukarı kaldırmıştı, gözlük camlarının ihtirak noktaları Seadlerin direği tepesine çevrilmişti, burada Alman harb bandı dalgalandıyordu. Topumuzu saklayan maske de birdenbire düşmüş ve bu silâh meydana çıkmıştı. Alman bandırasının görülmesi ve topumuzun meydana çıkmış bulunması düşman barkasında büyük bir panik husule getirmişti.

(Arkası var)

Günün Bulmacası

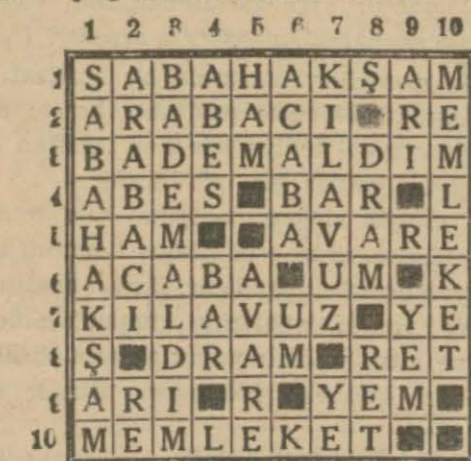

Soldan sağa:

- 1 — Fazla fazla para vermek.
- 2 — Merkeb - Lezzetli.
- 3 — Temizlemek - İstikbal.
- 4 — Akideler - Emeller.
- 5 — Birincel.
- 6 — Üzüntü veren - Babanın erkek kardeşi.
- 7 — Aksil sada.
- 8 — Metanet sahibi.
- 9 — Nihayet bulur - Yemek masdarından emrihazır.
- 10 — Hayvanın yediği - Tarakla düzeltmek.

Yukardan aşağı:

- 1 — Rasgelmek - Bir nota.
- 2 — Kapıdaki tahta - Sübay.
- 3 — Başa gelen fenalık.
- 4 — İfade mi - Arzu.
- 5 — Bir bankamızın ismi - Bir nota.
- 6 — Birincel - Bir nota.
- 7 — Mef'ulüleyh edati - Cereyan etmek.
- 8 — Yollamak.
- 9 — Bir çalgı - Hayret nidası.
- 10 — Çingirak - Bir kadın ismi.

Evveldi bulmacanın halledilmiş şekli

Bir doktorun günlük notlarından

Ademi iktidarda ilaçla tedavi

— 2 —

Ademi iktidar hallerinde tedavi ilâh-tan evvel sihi müdavati kemali dikkatle tatbik etmek lazımdır. Evvelâ iyi beslenmek şarttır. Bilhassa beyin, husye, yumurta, hayyar gibi gıdaları ihmal etmemelidir. Çok yatmak lazımdır. Ilık banyo ve duşlar pek muvafıktır. Müsiki ile meşgul olmak, şen sinema ve komedilere gitmek, uykusuz kalmamak gibi esas şartları tatbik etmelidir.

Ondan sonra genç hayvanatın husyelerinden çıkarılan esas maddeleri kullanmak lazımdır. Bunlar da ya tablet şeklinde ve yahud şırınga suretille tatbik edilir. Bunların birçok nevlere vardır. Meselâ testogan ve yahud testoviron, testifersin gibileri pek iyidir. Bunlar bilâtereddüd tatbik edilebilir. Hiçbir zararı olmayan ve herhalde faydalı olan ilâhçlardır.

Cevap isteyen okuyucularımızın posta pulu yollanmalarını rica ederiz. Aksi takdirde istekleri mukabelesiz kalabilir.

Köbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Aksarayda (Pertev), Alemdarda (Eşref Neş'et), Beyazıdda (Haydar), Samat-yada (Teofilos), Eminönünde (Hüseyin Hüsnü), Eyübe (Hikmet Atlamaz), Fenerde (Emliyad), Şehremininde (Hamdi), Şehzadebaşında (İ. Halli), Karagümrükte (Fuad), Küçükpazarda (Hulusi), Bakırköyünde (Merkez).

Beyoğlu cihetindekiler:
İstiklal caddesinde (Galatasaray, Garib), Galatada (Hidayet), Kurtuluşta (Kurtuluş), Maçkada (Fez), Beşiktaşta (Süleyman Recib).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardakiler:
Üsküdar'da (İttihad), Sarıyerde (Osman), Kadıköyünde (Büyük, Üçler), Büyükdada (Şinasi Rıza), Heybelide (Tanaş).

SPOR

Ankarada Pazar günkü spor hareketleri

Lig maçlarında Demirspor Galatasaray 5 - 0 yendi
Atlıspor klübünün koşuları çok güzel oldu

Atlı spor klübünün koşularından bir intiba

Ankara (Hususî) — Bu hafta burada muhtelif spor hareketleri yapıldı ve sporcular oldukça neş'eli bir gün geçirdiler. Halkevi spor komitesinin tertib ettiği kayakspor hareketlerinin ikincisi gene Ayaşbelinde yapıldı. Halkevi kayakçılarından başka Ziraat Enstitüsü ve Mülkiye talebeleri de hususî otomobillerle Ayaşbeline gelmişlerdi. Ayaşbel son günlerde buranın en müsaid bir kayak spor merkezi olmuştur. Kayakçıların bütün ihtiyaçları nazarı itibara alınmış, hattâ bazı kazaları da ön'ivecek yardımlar temin edilmiştir. Kayakçılar Ayaşbelde güzel ve temiz bir gün geçirmişler, şarkılar söyleyerek şehre dönmüşlerdir. Diğere taraftan öğrendiğimize göre dağcılık ve kayakçılık federasyonu tarafından Kurban bayramında Uludağda tertib edilen kayak spor müsabakalarında Ankara kayakçılarının iyi bir netice almasını temin için önümüzdeki haftadan itibaren teşvik müsabakaları yapılacaktır.

Lig maçları

Bu hafta lig maçlarına Muhafızgücü sahasında devam edildi ve ligin başında giden Demirspor Galatasaray, çok sert bir oyundan sonra 5 - 0 yendi. Hava güzel olduğu için tribünler tamamen dolu idi. Oyuna saat 14 te hakem İhsanın idaresinde başlandı.

İlk dakikalarda Galatasarayın lehinde cereyan eden oyun seyri bir denbire değiştirerek Demirsporun lehinde inkişafa başladı. Demirsporlular üstün, fakat sert oynuyorlar ve ilk devreyi 3 - 0 galib bitiriyorlar. İkinci devrenin başlarında bir gol daha yapan Demirsporlular hakemin müdahalelerini intaç edecek şekilde sert oynamaya başladılar. Onların bu hali seyirciler tarafından ışıkla karşılanıyordu. Nihayet 35 inci dakikada bir gol daha yaparak oyunu 5 - 0 galib bitirdiler.

Voleybol ve ping-pong maçları
Gazi Terbiye Enstitüsü ve Mülkiye voleybol takımları hususî bir maç yaptılar, neticede Gazi Terbiye Enstitüsü rakibini yenmiştir. Hukuk Fakültesi ve Mülkiye ping-pong maçında Hukuk Fakültesi kazanmıştır.

Atina muhtelîti maçı ve talebe sporcular

Atina muhtelîtine karşı çıkarılacak Ankara muhtelîtine asker ve mektebli oyuncuların da davet edilmesinin lâzım geldiğini yazmıştık. Son Postanın bu neşriyatını nazarı itibara alan futbol ajanlığı, bölge başkanlığı vasıtasıyla Beden Terbiyesi Umum Müdürlüğü vaziyeti Maarif Vekâletine arz ederek mektebli sporcuların temsil müsabakalarına iştirak etmelerine müsaade edilmesini rica etmiştir.

Gençler Birliğinde seçim

Gençler Birliği spor klübü idare heyeti reislğine; Cumhuriyet Merkez Bankası muhasebat umum müdürü Abidin Eker ittifakla seçilmiştir.

Selim Tezcan

Atlı spor klübünün koşuları
Pazar günü Ankara Atlı Spor Klübü-

bü senenin ilk av koşusu yapmıştır. Klübün daima esaslı atıcılık bilgilere dayanan av tertipleri her zaman gördüğü rağbeti bu defa da görmüştür. Avın idaresini klüp azalarından İsmetere hava ataşesi miralay Elahersteruhte etmiştir.

Biniciler Ankara Etimes'ut yolu üzerine ve orman çiftliği civarında toplantılar. Toplantı yerinde zengin bir kurulmuştu. Ziraat Vekili Kurdoğlan burada hazır. Koşuda elliden fazla atlı bulunuyordu. Koşunun takibi deceği iz üzerinde tabii ve sun' olmuştur. Üzere 15 i müteceviz mâniler tesisi edilmiştir. Koşu esnasında köpekler takibi için büyük bir hassasiyetle çalışıyor ve mânilerin üzerinden emellikle atılıyorlardı.

Koşu ârizasız olarak bitim noktasına kadar devam etti. Akşamın o gün güneşli ve açık bulunması ayrıca bu zevkli spora bir katkı neş'e veriyordu. Ath Spor Klübü güzel bir spor zevkini veren bu av koşularına şüphe muhtelif zamanlarda hazırladığı program dahilinde devam edecektir.

Küçük Memleket Haberleri

Bursa seferberlik müdürlüğü

Balikesir seferberlik müdürü Hüseyin fi, Bursa seferberlik müdürlüğüne tayin edilmiş ve yeni vazifesi başına gitmiştir. Balikesir Doğumevi çocuk mütehassest Erzurum Doğum ve Bakimevi Doktoru namı 250 lira ücretle Balikesir Doğumevi Bakimevi çocuk mütehassestliğine tayin edilmiştir.

Geyve kaymakamlığı

Üç buçuk aydanberi münhal bulunan zamiz kaymakamlığına Korkudell kaymakamı Said Yüce tayin edilmiş, Geyve rek vazifesine başlamıştır.

Geyvede havalat açık gidiyor

Bir aydır faslasız surette yağan havalat yağmurlar son günlerde şiddetini kaybetmiş havalat açmıştır.

Yağın yağmurlar ve müsaid sühnet ruatın gökşemesine, ekinlerin intaç sine çok faydalı olmuştur.

Bir haftadır yolların kapanması itibaren seferlerine başlamıştır.

Havalat mutedil bir surette devam etmektedir. Civar dağlarda karlar erimektedir.

Orhangazi adliye memuru

Orhangazi adliyesi icra memuru Rıza derece terfi etmiştir.

Bursa erkek lisesi sınıf müdürü

Bursa erkek lisesinde onuncu ve on birinci sınıflar arasında beden terbiyesi sınıfı menî Bay Nezhinin idaresinde bir hafta maçı yapılmıştır. Maçı çok kalabalık seyretmiştir. Her iki sınıf çok heyecanlı kınlar yapmış, 9 - 9 berabere kalmıştır.

Bursada havalat

İkincikanunun ilk günleri Bursaya taca kadar fena başladı. Kar ve fırtına soğuk yaptı. Birkaç gündemberi de herde bir yaz havası hüküm sürmekteydi. Herde kardan eser kalmadığı gibi, her kuru, ova yemyeşildi.

Kızılcahamamda tefişler

Ankara orman müfettişlerinden Sımsık lıkoğlu ve Ankara vilayeti Hususî Müfettişi Sakib Uluçay kazamıza gelmiş tefişlere başlamışlardır.

GRİP siz, **NEZLE** siz, **ÖKSÜRÜK** siz, **VALDA PASTİLLERİ** sayesinde kabildin
 Hakiki VALDA ismi üzerinde ısrar ediniz. Her mühim eczanede bulunur.

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888
 Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası
 Şube ve ajans adedi: 262
 Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 Lira İKRAMIYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Aded 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 " 500 "	2,000 "
4 " 250 "	1,000 "
40 " 100 "	4,000 "
100 " 50 "	5,000 "
120 " 40 "	4,800 "
160 " 20 "	3,200 "

DİKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlası verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Müسابaka ile Müfettiş Muavini alınacak

P. T. T. Umumî Müdürlüğünden:

İdaremizde münhal «35» lira maaşlı müfettiş muavinlikleri için 10/2/1939 tarihinde Ankara ve İstanbul'da bir müسابaka imtihanı yapılacaktır. İsteklilerin aşağıdaki şartları haiz bulunmaları lazımdır.

1. — Türk olmak ve ecebi kadınla evli bulunmamak.
2. — Hukuku siyasiyesine sahip olmak.
3. — Hukuk, Mülkiye, Yüksek İktisad ve Ticaret mekteplerinden ve bunlara tekabül eden ecebi yüksek bir mektebden mezun bulunmak.
4. — Hizmeti filiyasını yapmış, veya sınıfı ihtiyata nakledilmiş veya askerliğe elverişli olmadığı sabit bulunmak veya tecil edilmek.
5. — Otuz yaşından yukarı olmamak, ehlen devlet memuriyetinde bulunmaları bu kayıddan müstesnadır.
6. — Hüsnühal eshabından bulunmak ve haklarında yapılmış tahkikat neticesinde herhangi bir suçtan dolayı mahkûm olmadığı sabit olmak.
7. — Daire doktoru veya idarenin lüzum göstereceği hastanede sıhhat heyetine yapılacak muayene neticesinde, sıhhi vaziyeti bu vazifeyi ifaya müsaid ve memleketin her tarafına daimî surette seyahate mütehammil olduğu anlaşılması bulunmak.

İsteklilerin nüfus hüviyet cüzdanı, askerlik vaziyeti, iyi hal, adliye vesikalaları ve halen bir dairede memur olarak müstahdem iseler zafî sicil cüzdanlarıyla Muamelât Müdürlüğüne, İstanbul'da P. T. T. Müdürlüğüne 30/1/1939 tarihine kadar tevdi etmeleri ve imtihanın yapılacağı 10/2/1939 tarihinde saat 10 da mezkûr Müdürlüklerde hazır bulunmaları lazımdır.

İmtihan tahriridir. Muvaffak olanlar aldıkları numara derecesine ve münhal adedine göre Müfettiş Muavinliğine tayin olunurlar. Muvaffak olanlar münhal adedinden fazla olursa muvafakat ettikleri takdirde idarenin diğer münhal hizmetlerine tayin olunabilirler. Kazananlardan müsavi numara alanlar arasında ecebi lisana vâkif olanlar tercih olunurlar.

İptidaen memuriyete intisab edecekler «30» lira aslı maaşla Müfettiş Muavini hâline namzed olarak ve halen devlet memuriyetinde «35» lira alanlar veya «30» liralık kanunî müddetini doldurmuş olanlar «35» lira maaşla tayin olunurlar. Müfettiş Muavinlerine teftiş maksadıyla seyahatlerinde harcırah kanun ve kanunnamesinde yazılı nisbetler dairesinde seyahat ve ikamet yevmiyesi verilir.

İMTİHAN PROGRAMI

1. — Türkiye'nin İktisadî ve tabii coğrafyası.
2. — Hesap: Faiz - İskonto, tenasüp.
3. — Mali usulü defteri, Muhasebe Umumiye kanunu.
4. — Memurin kanunu - Memurin Muhakemat kanunu, Ceza Muhakemeleri Usulü kanunu, 1609 No. lu kanun, Kefalet kanunu - ve Türk Ceza kanununun memur suçlarına müteallik hükümleri.
5. — Türkiye'deki Posta ve Telgraf ve Telefon teşkilâtına aid umumî malûmat ile P. T. T. İdaresine aid 2822 No. lu teşkilât kanunu. «65» «181»

RADYO

Türkiye radyo difüzyon postaları
 Ankara radyosu

DALGA UZUNLUĞU

1639 m.	183 Kca.	120 Kw.
T.A.Q. 19.74 m.	15195 Kca.	20 Kw.
T.A.P. 31.70 m.	9465 Kca.	20 Kw.

ÇARŞAMBA 18-1-1939

12.30: Türk müziği - Pl. 13: Saat, ajans, meteorolojî haberleri. 13.10.14: Müzik (Riyaseticümhur bandosu - Şef: İhsan Künger).
 1 — Ibo Gotos - İspanyol marşı. 2 — P. Lacomme - Laferia - İspanyol süiti. No. I Les Toros. No. II La Reja. No. III La Zarzuela.
 3 — F. Lehar - Die Lustige Witwe - potpuri. 4 — E. Grieg - Norveç dansı No. 2.

18.30: Program. 18.35: Türk müziği (İnce saz Sultanî Yegâh faslı). Okuyan: Tahsin Karakuş. Çalanlar: H. Derman, E. Kadri, B. Üfler, H. Gür. H. Tokay 19.35: Konuşma.

19.50: Türk müziği (Pesrev ve şarkılar).
 1 — Şehnaz Pesrevî. 2 — Tanburî Cemil - Şehnaz şarkı - Feryad kı feryadına. 3 — Hafız Yusuf - Hicaz şarkı - Sevdâyı. 4 — Hafız Yusuf - Hicaz şarkı - Âşık oldum kuzucuğüm. 5 — Kemal Niyazi - Kemeçe taksim. 6 — Tatyos - Hüsam şarkı - Kâğıdbanede. 7 — Dede - Yürük semal - Rehl aşkında. 8 — Yusuf Paşa - Hüsam saz semalî.

Okuyan: Sadî Hosses. Çalanlar: Vecihe, C. Çağla, K. N. Seyhun, Refik Fersan. 20.20: Konuşma (Mizah saati). 20.40: Saat, ajans, meteorolojî haberleri, ziraat borsası (fiat).

20.50: Temsil (Firtınadan sonra). Yazan - İbnirrefik Ahmed Nuri merhum. 21.20: Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necib Aşkın).
 1 — Fritz Rectenwald - Viyana müzikleri - Potpuri. 2 — Willi Richards - İkbaharda bir çift âşık - Uvertür. 3 — Hanns Löhr - Hülya gecesi - Vals. 4 — Amadé - Saz çalan âşık süitinden - Ask rüyası. 5 — Hanns Löhr - Memleketten memleket - Muhtelif memlekelerin melodileri üzerine Rapsodi. Johannes Brahms - Macar dansları - No. 1 ve 2.

7 — Beethoven - Menuetto - Sol Majör. 8 — Victor Aubert - Göbekliler resmi geçidi. 22.20: Saat, esham, tahvilât, kamblyo - nukud borsası (fiat). 22.30: Müzik (senfonik plâklar). 23: Müzik dans plâkları. 23.45.24: Son ajans haberleri ve yarımkî program.

DOYÇE ORIENT BANK

Dresdner Bank Şubesi
 Merkezi: Berlin

Türkiye şubeleri:

Galata - İstanbul - İzmir
 Deposu: İst. Tütün Gümrüğü

★ Her türlü banka işi ★

Son Posta

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi
 Yerebatan, Çataleşme sokak, 25
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aittir.

ABONE FİATLARI

	1 Sene	6 Ay	3 Ay	1 Ay
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez. İlanlardan mes'uliyet alınmaz. Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lazımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
 Telgraf : Son Posta
 Telefon : 20203

İnhisarlar U. Müdürlüğünden :

I — Şartname ve nümunesi mucibince satın alınacak 90,000 metre kırık zılgılı kanaviçe kapah zarf usulile eksiltmeye konmuştur.

II — Muhammen bedeli beher metresi 12 kuruş hesabı ile 10,800 lira ve m vakkat teminatı 810 liradır.

III — Eksiltme 21/1/1939 tarihine rastlayan Cumartesi günü saat 11 de Kab taşa Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabileceği bi nümune de görülebilir.

V — Mühürlü teklif mektubunu kanunî vesaik ile % 7,5 güvenme par makbuz ve banka teminat mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarfların ih günün en geç saat ona kadar yukarıda adı geçen Komisyon Başkanlığına me buz mukabilinde verilmesi lazımdır. «113»

Cinsi	Miktarı	Yük taşıma kabiliyeti	Muhammen B. % 7,5 teminat Eksiltme Beheri Tutarı			Eksiltme Saati
			Lira K.	Lira Kr.	Lira Kr.	
Kamyonet	1 aded	1 ton	3000.—	225.—	14.—	
Kamyon	2 "	3 "	2400.—	4800.—	360.—	14.1
Kamyon	1 "	5,5-6 "	4000.—	300.—	14.3	14.3
Satış kamyonu	1 "	2 "	3100.—	232.50	14.4	14.4

I — İdaremizin Yavşan Tuzlası için 1 aded, İzmir ve Ankara Başmüdürlük için 2 aded, İzmir Şarap Fabrikası için 1 aded ve İzmir Başmüdürlüğü için 1 aded kamyon şartnameleri mucibince ayrı ayrı açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

II — Muhammen bedelleriyle muvakkat teminatları hizalarında gösterilmişti III — Eksiltme 24/1/1939 tarihine rastlayan Salı günü hizalarında yazılı saat larde Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen Şubeden alınabileceği gibi kapalı satış kamyonunun plânı da görülebilir.

V — Yavşan Tuzlası için alınacak kamyon eksiltmesine iştirak etmek isteyenlerin katalogları ile karoseri şekli ve dahili taksimatını gösterir bir plân ile benzin sarfiyatını gösterir fennî tekliflerini ihale gününden beş gün evveline kadar İnhisarlar Tuz Fen Şubesine vermeleri lazımdır.

VI — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «143»

I — İdaremizin Paşabahçe fabrikası için şartnamesi mucibince satın alınacak iki aded Donki tulumbası açık eksiltmeye konmuştur.

II — Donkilerin muhammen bedeli 1200 lira ve muvakkat teminatı 90 liradır.

III — Eksiltme 30/1/1939 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 14.30 da Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — Donkiler Werthington ve Weise und Monski markalı olacaktır.

VI — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen Komisyona gelmeleri ilân olunur. «272»

İdaremizin Çamaltı tuzlasına getirilecek içme suyu için şartnamesi mucibince satın alınacak 1150 lira muhammen bedelli 750 metre font boru 13/1/1939 tarihinde ihale edilemediğinden 23/1/1939 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 15.36 da münakasası yapılmak üzere açık eksiltmenin 10 gün temdid edildiği ilân olunur. «396»

Ayvalık İcra Dairesinden: Gayrimenkul malların açık arttırma ilanı.

D. No. 932/89 açık arttırma ile paraya çevrilecek gayrimenkulün ne olduğu: Ahır ile birlikte çiftlik binası ve tarlaya çevrilmiş harman yeri ile, «138,769» M. M. tarla ve bağ. Bağ harabtır.

Gayrimenkulün bulunduğu mevki, mahallesi, sokağı, numarası: Altınovanın Karayeri, 4/5

Takdir olunan kıymet: Maa müstemlât ve harman yeri çiftlik binası 1250 lira olup tarla ve bağ «3165» liradır.

Arttırmanın yapılacağı yer, gün, saat: 9/3/1939 Perşembe saat 14/15 de İcra komiserliğinde.

1 — İşbu gayrimenkulün arttırma şartnamesi 10/1/1939 tarihinden itibaren 32/89 No lu Ayvalık İcra Dairesinin muayyen numarasında herkesin görebilmesi için açıktır. İlanla yazılı olanlardan fazla malûmat almak isteyenler, işbu şartnameye ve 89 sayılı numarasıyla memuriyetimize müracaat etmelidir.

2 — Arttırmaya iştirak için yukarıda yazılı kıymetin % 7,5 nisbetinde pey veya mülk bir bankanın teminat mektubu tevdi edilecektir. «124»

3 — İpotek sahibi alacaklılarla diğer alâkadarların ve İrtifak hakkı sahiplerinin gayrimenkul üzerindeki haklarını hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını işbu ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrakı müsbitelelerle birlikte memuriyetimize bildirmeleri icab eder. Aksi halde hakları tapu siciliyle sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından harîf kalırlar.

4 — Gösterilen günde arttırmaya iştirak edenler arttırma şartnamesini okumuş ve lüzumlu malûmat almış ve bunları tamamen kabul etmiş ad ve itibar olunurlar.

5 — Tayin edilen zamanda gayrimenkul üç defa bağrırdıktan sonra en çok arttırma na ihale edilir. Ancak arttırma bedeli muhammen kıymetin yüzde yetmiş beşini bulmaz veya satış isteyenin alacağına rüchani olan diğer alacaklılar bulunup ta bedel bulunmaz veya gayrimenkul ile temin edilmiş alacaklarının mecmuundan fazlaya çıkmazsa en çok arttırmanın taahhüdü baki kalmak üzere arttırma on beş gün daha temdid ve on beşinci günü aynı saatte yapılacak arttırmada, bedeli satış isteyenin alacağına rüchani olan diğer alacaklıların o gayrimenkul ile temin edilmiş alacakları mecmuundan fazlaya çıkmak şartıyla, en çok arttırana ihale edilir. Böyle bir bedel elde edilmezse ihale yapılamaz. Ve satış talebi diğer. 2280 sayılı yasaya göre beş sene geri bırakılır.

6 — Gayrimenkul kendisine ihale olunan kimsede derhal veya verilen mühlet içinde parayı vermezse ihale kararı fesholunarak kendisinden evvel en yüksek teklifte bulunan kimse arz etmiş olduğu bedelle alacağına razı olursa ona, razı olmaz veya bulunmaz sa hemen 15 gün müddetle arttırmaya çıkarılıp en çok arttırana ihale edilir. İki ihale arasındaki fark ve geçen günler için % 5 ten hesap olunacak faiz ve diğer zararlar ayrıca hükme hacet kalmaksızın memuriyetimizce alıcıdan tahsil olunur. Madde «133»

İki parça gayrimenkul yukarıda gösterilen 9/3/1939 tarihinde Ayvalık İcra Memurluğu odasında işbu ilân ve gösterilen arttırma şartnamesi dairesinde satılacağı ilân olunur. «388»

Son çıkan son derece müessir **KESKİN KAŞELERİ** üşütme, grip, nezleye ve ağrılara bire birdir. SALİH NECATİ Bahçekapı

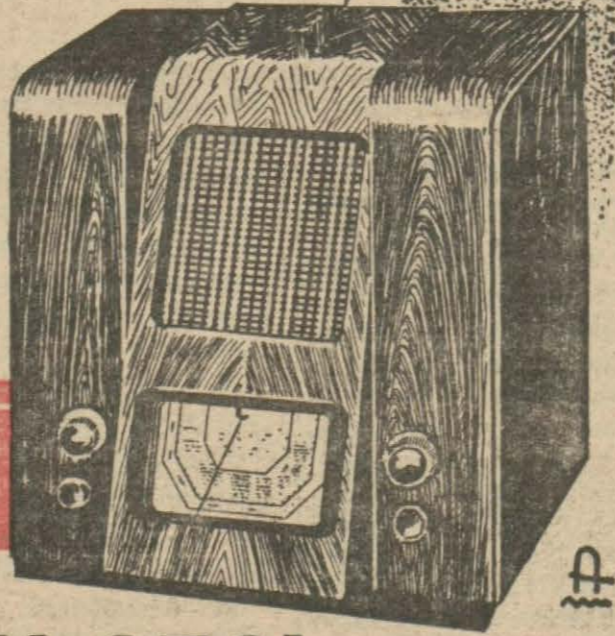
1=2

**Bu Muadele
İmkânsız Görünür
Halbuki.....**

MARKONI'nin gayet müdekkik ve mükemmel yapılışı dolayısıyla bu cihazın bir lambası diğer Radyolarda iki lambadan alınan neticeyi verir.

MARKONI

VERESİYE
SATIŞ

SAHİBİNİN SESİ 302 İSTIKLAL CAD. BEYOĞLU
VE ACENTELETERİNDE

ADEMİ İKTİDAR
ve BEL GEVŞEKLIĞİNE KARŞI
HORMOBİN

Tabletleri her eczanede arayınız. (Posta kutusu 1255 Hormobin)

Oksürenlere: **KATRAN HAKKI EKREM**

OSMANLI BANKASI

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

TESİS TARİHİ 1863

Statüleri ve Türkiye Cumhuriyeti ile münakit mukavelenamesi
2292 Numaralı 10/6/1933 tarihli kanunla tasdik edilmiştir
(24/6/1933 tarihli 2435 Numaralı Resmî Gazete)

Sermayesi: 10.000.000 İngiliz Lirası
İhtiyat akçesi: 1.250.000 İngiliz Lirası

Türkiyenin başlıca Şehirlerinde

PARIS, MARSILVA ve NİS'de
LONDRA ve MANÇESTER'de
MISIR, KIBRIS, YUNANİSTAN, İRAN, İRAK, FİLİSTİN
ve MAVERAVİ ERDÜN'de

Merkez ve Şubeleri

YUGOSLAVYA, RUMANVA, YUNANİSTAN, SURİYE, LÖBNAN
ve HATAY'da

Filyalleri ve bütün Dünyada Acenta ve Muhabirleri vardır

Her nevi Banka Muameleleri yapar

Hesabı cari ve mevduat hesapları küşadı.
Ticari krediler ve vesaklı krediler küşadı.
Türkiye ve Ecnabi memlekeler üzerine keşide senedat iskontosu.
Borsa emirleri.
Esham ve tahvilât, altın ve emtaa üzerine avans.
Senedat tahsilâtı ve saire.

En yüksek emniyet şartlarını haiz kiralık
Kasalar Servisi vardır.

Piyananın en müsait şartlarıyla (kumbaralı veya
kumbarasız) tasarruf hesapları açılır.

İhmal
etmeyiniz...

"Lütfen... Kemeri itirazat
temin, yaflanmayı men eder
ve hareketinize gençlik verir."

Yatırma:

J. ROUSSEL de satılır.

İSTANBUL: Tunalı Meydanı No. 10

15 Numarolu Kataloğumuzcu
İsteyiniz, bedava gönderilir.

İlan Tarifemiz

Tek sütun santiml

Birinci	sahife	400	kuruş
İkinci	sahife	250	»
Üçüncü	sahife	200	»
Dördüncü	sahife	100	»
İç sahifeler		60	»
Son sahife		40	»

Muayyen bir müddet zarfında
fazlaca miktarda ilan yaptıracak-
lar ayrıca tenzilâtli tarifemizden
istifade edeceklerdir. Tam, yarım
ve çeyrek sayfa ilanlar için ayrı
bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticari ilanlarına
aid işler için şu adrese müracaat
edilmelidir:

İlançılık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Diş hekimi

Cemal Ziya Elitez

İstimalik dolayısıyla Eminönünde-
ki muayenshanesini Bahçekapı
Orozdibak karşısında Birinci Vakıf
Hana nakletmiştir. Hastalarını her
gün kabul eder.

GRİPİN

varken bu ıztıraba
katlanılır mı?

GRİPİN

Baş, diş ağrıları, nezle, kırgınlık ve üşütmekten mütevellid bütün
ıztıracların başlamasıyla beraber aklınıza gelen ilk isim olmalıdır.
Midneyi bozmadan, kalb ve böbreklere dokunmadan

En Seri, En Tesirli, En Kat'i Netice

İcabında günde 3 kase alınabilir. İsmine dikkat ve Gripin yerine
başka bir marka verilerse şiddetle reddediniz.

Kansızlık, kemik hastalıkları, dimağ yorgunlukları ile
vitaminsizlikten doğma bütün zayıflıklara karşı

KANZUK

KUVVET ŞURUBU

VİTALİN

Her annenin bilmesi icab eden bir kuvvet şurubudur. Çocuk-
larınıza Vitalin kuvvet şurubu vermekle onları sağlam, gü-
büz ve neş'eli yetiştirirsiniz.

VİTALİN KUVVET ŞURUBU

Mektep çağındaki gençlerle emzikli kadın veya ihtiyarların
hayatî kudret ve kuvvetlerini artırır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ

BEYOĞLU - İSTANBUL

İç ve dış basur memelerinde, basur
memelerinin her türlü iltihablarında
cerahatlenmiş fistüllerde, kanayan ba-
sur memelerinin tedavisinde

REKTA

daima muvaffakiyetle
ŞİFAYI TEMİN EDER

**NEZLE - BAŞ ve DiŞ
AĞRILARI - SOĞUK ALGINLIKLARI -
NEURALJİ - KIRIKLIK
KIRGINLIK - BÜTÜN AĞRILARA**

ve
GRİP'e

Karşı yegâne çare
BİR KASE

NEOKALMİNA

Dr. **HAFİZ CEMAL**

(Lokman Hekim)

Dahiliye mütehassısı: Pazardan maada
hergün (2 - 6) Divanyolu numara 104, ev te-
lefonu 22398 - 21044

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Rağıp
SAHİPLERİ: S. Rağıp EMEC
A. Ekrem USAKLIOĞLU